

Piimasaaduste Väljaveo Kontrolljaama Teated.

Jlmub üks kord kuus

Piimasaaduste Väljaveo Kontrolljaama väljaandel.

Address: Tallinn, Uus Sadama t. 2, telef. 40-92 ja 40-93.

Vastutav ja tegev toimetaja E. RUBER.

Address: Tallinn, Kreutzvaldi tän. 4, k. 1. telef. 41-22.

S i s u:

A. Kärk: Kuidas puhastada pisikutest või pesemiseks tarvitaminevat vett. — **F. Vendach:** Piimatalituste õhuvahetus lihtõhutõmbetoru abil. — **J. Kase:** Võitunnide kaal olgu ühtlane. — **A. Ümarik:** Miks muutub või mõrudaks. — **Fr. Vendach:** Põhjused, mis betooni kivilinemist takistavad. — **M, J. Sander:** Mõnda ühispiimatalituse koha valikust. — **J. K.:** Mis võib juhtuda piimaga, kui iga päev piimast proovi ei võeta. — Ülemaaline Eesti meierite ja piimatalituste juhatusliikmete päev. — Välis- ja siseturu teated. Või hinnad „Eta'lt“ ja eksportööridelt saadud teadete järele. Või väljavedu märtsi kuul. Või hindamise teated 1. III. — 1. VI. 29. Või kestvushindamise tagajärjed. Eesti väljaveo või analüüside andmed.

TALLINNAS, 1929.

Hind 25 senti.

Piimasaaduste Väljaveo Kontrolljaama Teated.

Jimub üks kord kuus
P. V. Kontrolljaama väljaandel.
Aadr.: Tallinn, Uus Sadama t. 2.
Telef. 40-92, 40-93.
Vastutav ja tegev toimet. E. RUBER.
Aadr.: Tallinn, Kreutzvaldi t. 4. k. 1
Telef. 41-22.

Tellimise hinnad :

1 aasta peale	2 kr. 50 senti
1/2 " "	1 " 25 "
1/4 " "	" 65 "
Üksik number 25 senti.	

Kuidas puhastada pisikutest või pesemiseks tarvisminevat vett.

A. Kärk.

Mis jaoks on seda tarvis? Tublile meierile ei tee suuremat raskust niisuguse või valmistamine, mis värskelt hea oleks. Hoopis raskem on niisuguse või valmistamine, mis veel nädalate pärast nõudlikku ostjat rahuldaks. Siin näib nagu õnneasjaga tegemist olevat, sest meieri ülemaks püüdeks on alati, et või ka kestev saaks, kuid ometi tuleb see teinekord teisiti välja. Või, mis värskelt hinnatud 12—13 palli, osutub väga tihti paarinädalalise seismise järele ainult veel 9—10 palli vääriliseks. Nii ei ole see mitte ainult meil vaid ka teistes maades. Ja igalpool ollakse kibedasti ametis abinõude otsimisega, kuidas seda nähtust ära hoida.

Et või väärtus seistes väheneb, tuleb peasjalikult pisikute arvele kirjutada, kes kuidagi võisse on peasenud. Harvem on siin puhtkeemiliste või füüsiliste põhjustega tegemist. Kui viimased põhjused mõnikord mõõduandvad on, siis nende mõjutusel tekkinud väärtuse vähenemine tuleb esile alles pikema aja pärast. Pisikud aga, kelle kasvamisest meie teame, et see ime kiire on, mõjuvad lühikese aja jooksul. Kui seda silmas pidada, siis saamegi aru, miks siis kui võile suuremat kestvust tahame anda, peame võid pisikute eest hoidma.

Pisikud võivad võisse sattuda kas materjalist ehk riistadelt.

Riistu on võrdlemisi kerge pisikutest puhtad hoida, sest siin võime väga mitmesuguseid vahendisi abiks võtta, alates kuumusega auru näol

ja lõpetades gaasidega — vabat kloori sisaldava vee näol, rääkimata vahepealsetest — lubjast, soodast ja seebikivist. Materjalide kohta ei saa aga seda mitte öelda. Siin on vahendite väljavalik koguni väikene. Kui algust teha selle materjaliga, millest võid valmistatakse, s. o. koorega, siis näeme, et siin on ainult kuumust senini edukalt tarvitatud pisikute hävitamiseks, nimelt koore pastöörimisel ehk kuumendamisel. Sama võib öelda ka nende materjalide kohta, mida võivalmistamisel ainult abiks võetakse, nagu vee, soola ja värvi kohta.

Abimaterjalidest on kõige tähtsam vesi, kuna sool ja värv on võrdlemisi vaesed pisikute poolest, nii et nad oma pisikutega eriliselt või headust alla ei suru. Vett läheb aga võivalmistamisel suuremal hulgal tarvis ja sellepärast võib ta isegi siis — kui vähe pisikuid sisaldab, nagu puurkaevuvesi — väga tuntavalt mõjuda. Mis aitab meile koore pastöörimine, hea juuretise valmistamine ja kõikide riistade piinlik puhtus, kui võitena karastamiseks ja või pesemiseks tarvitame vett, mis suuremal määral pisikuid sisaldab? Mitte kui midagi. Kõik meie töö ja vaev on asjata maha visatud, sest karastamisel ja pesemisel läheb võisse niisugusest veest igasuguseid pisikuid. See asjaolu ongi, mis sunnib meid võipesemiseks määratud vett pisikutest puhastama.

Mis on vee puhastamiseks ära tehtud? Juba ammu on juhitud tähelepanu sellele, et võipesemiseks tarvisminev vesi tuleks pisikutest puhastada. On ka vastavaid puhastamisviise soovitatud, kuid senini ei ole asi laialisemalt maad võtnud, sest ükski viis ei ole küllalt heaks osutunud.

Kõige lihtsam on vee keetmine. Seda viisi on senini soovitatud ja soovitatakse veel praegugi, aga laialdast levinemist pole ta ikkagi leidnud. Takistust teeb nimelt asjaolu, et keedetud vesi tuleb enne tarvitamist hästi külmaks jahutada, mis suurt hoolt nõuab, sest väikesemagi väärtuse juures võib jahutatavasse vette tähelepanemata lõpmata palju igasuguseid pisikuid sattuda ja keetmine osutuks seega asjatuks. Hea, kui seda veel õigel ajal märgati. Kui aga asja ei märgatud ja sarnast vett või pesemiseks tarvitati, siis vähendati ka või väärtust. Teine põhjus, miks võipesemiseks määratud vee keetmine laialdasemalt tarvitamist ei leia, on see, et keetmine ja temale järgnev jahutamine on ikkagi kallid toimingud. Iga 1000 liitri vee keetmine piimatalituses läheks maksma umbes 70 senti kuni 1 kroon, kui aluseks võtta kivisöe hinda 25 kr. tonnist; just väga väikeseks kuluks seda igatahes lugeda ei või.

Hiljem soovitati võipesemiseks tarvisminevat vett puhastada osooni abil. Prantslased R. ja L. Lecointre-Patin, kes pikemalt veepuhastamise küsimuse juures peatusid, annavad vee puhastamisele osooni abil kaunis palju ruumi. Ka Taanis konstrueeriti mitmesuguseid aparate

selleks, et võipesemiseks tarvisminevat vett osoonil abil puhastada. Varsti märgati, et osoon, mis puhastamisel vette jäi, võis peale keemiliselt halvasti mõjus, vähendades või headust. See oligi põhjuseks, miks osoonil tarvitamine laiemalt ei levinenud.

Ameerikas soovitati vee puhastamiseks kloori. Kloor ei nõua nii kallist sisseaset ja pealegi tuleb tema tarvitamine odavam, kui algmaterjaliks võtta naatrium- või kaltsiumhüpokloriiti. Paari aasta eest soovitas isegi Taani piimanduse ajakiri kloori tarvitamist, sest kloor, kui teda juhtub väiksel määral vee hulka jääma, iseäralist halba mõju võile ei avalda. Kuid ka kloor ei levinenud küllaldaselt, sest et raske on teda parajal määral vees hoida. Kui teda vähem on, siis ei puhasta ta vett põhjalikult, juhtub teda aga rohkem jääma, siis mõjub ta kokkupuutuvatele metallidele rikkuvalt.

Nõnda ei tuntud senini ühtegi vee puhastamisviisi, mida võimaldamisel oleks võinud soovitada.

Uus vee puhastusviis. Nüüd on Soome õpetlane dr. A. Virtanen tulnud lihtsa aga suurepärasele mõttele, mis vee puhastamist pisikutest äärmiselt hõlbustab. Ja Virtaneni viisi päralt näib tulevik olevat, nimelt on lihtsus see, mis ta võidule viib.

Kes pisikutega tegemist on teinud, need teavad, et pisikud ainult niisuguses keskkonnas võivad elada, millel on oma kindel, teatud piirides püsiv reaktsioon; olgu see vastavalt pisikute liigile, kas nõrgalt happeline, keskne või nõrgalt aluseline. Muutub reaktsioon teisemaks, kui see antud pisikute liigile tarvilik, jääb kohe kasvamine seisma ja varsti on pisikud hävinenud. See asjaolu aitabki keskkonna reaktsiooni muutmise teatud pisikute liikisid teiste hulgast eraldada, missugust võtet mõnikord tarvitatakse pisikute omaduste määramisel.

Kuidas keskkonna reaktsiooni muutmise pisikute peale mõjub, seda näitab meile dr. Virtaneni katsed. Ta võttis üks liiter vett, milles iga kantsentimeetri kohta tuli 300.000 pisikut (*bact punctatum esterificans*) ja lisas sinna juurde 5 kantsentimeetrit normaal kangusega naatrioni vesihapendi lahundit; 16 minuti pärast oli 1 kantsentimeetris ainult veel 500 pisiku ümber ja 70 minuti pärast ei olnud enam ühtegi pisikut — vesi oli täiesti idutu. Isegi niisugune vastupidav pisik nagu seda on sõnniku bakter (*bacterium coli*), ei kannata suuremat reaktsiooni muutmist, mis järgmistest arvudest näha. Dr. Virtanen võttis 1 liiter vett, milles iga kantsentim. kohta tuli 600.000 pisikut ja lisades sellele 5 kantsentim. normaal kangusega lehelist juurde, hävinesid 126 minuti pärast kõik võetud vees leidunud pisikud.

10 piimatalitusest võetud veeproovis leidis dr. Virtanen iga kantsentimeetri kohta 2600 pisikut ja nendest 165 shelatiini sulatajat. Kui

niisugusele veele lisati 1 liitri kohta 5 kantsentim. normaal kangusega lehelist juurde, siis olid kõik shelatiini sulatajad pisikud 73 minuti jooksul hävinenud, kuna muid pisikuid iga kantsentim. kohta veel 160 tükki oli järele jäänud. Siinkohal olgu tähendatud, et järeljäänud pisikud olid enamikus piimasaadustele kahjutud.

Nüüd oli selge, et muutes vee reaktsiooni teatud piirist lehelisemaks, hävitati seega ära veesolevad pisikud.

Kuidas vett puhastada. Kõiki neid katseid arvesse võttes soovib dr. Virtanen võipesemiseks määratud vett pisikutest puhastada lehelisega ja selleks tarvitada nimelt naatriumhüdroksüüti. Iga 1000 liitri vee kohta tuleks võtta 5 liitrit normaal kangusega naatroni vesihapendi lahundit ehk 200 grammi puhast naatroni vesihapendit (seebikivi) hästi läbi segada ja lasta seista 1 1/2 tundi, missuguse aja jooksul kõik pisikud antud vees hävinevad; pärast seda vee reaktsioon tarvilise hulga soolhappega tagasi keskseks muuta. Soolhape ühineb veele hulka pandud naatroni vesihapendiga ja sünnitab hariliku söögi ehk keedusoola. Kui naatroni vesihapendit võeti 1000 liitri kohta 200 gr., siis saadi pärast soolhappega ühinemist 293 grammi keedusoola, mis 1000 liitri vee kohta 0,03% välja teeb; see on nii väikene hulk, et seda maitseliselt on võimata tunda.

Nagu siit näha, on vee puhastamine pisikutest dr. Virtaneni viisi järele ütle mata kerge ja lihtne. Piimatalitustes kujuneks vee puhastamine ligikaudu järgmiseks. Võipesemiseks tarvismineva vee jaoks muretsetakse eriline tõrs, mille maht täpselt teada. Vesi pumbatakse sinna sisse ja kui tarvis on külmemat vett saada, lisatakse jäädki juurde. Nüüd pannakse iga 1000 liitri kohta 5 liitrit normaal kangusega naatroni vesihapendi lahundit (seebikivi vett) sinna hulka, liigutatakse segi ja jäetakse 1 1/2 tunniks seisma. On see tehtud, siis pannakse 5 liitrit normaal kangusega ehk vastav hulk mõne muu kangusega soolhapet juurde ja mõne minuti pärast ongi vői pesemiseks vesi valmis, mis pisikutest täiesti vaba.

Piimatalituste õhuvahetus liht õhutõmbetoru abil.

F. Vendach.

Suurem osa piimatalituste ruumest on meil väga madalad ja selle tõttu neis valitsev õhk sagedasti umbne ja niiske — sees valitseva aururikka tegevuse tagajärjel.

Ēriti talvel muutuvad neis töötamise tingimused pea väljakannatamatuteks. Kergendust on otsitud mehaanilisel jõul töötavate ventilaatorite ehk tuulutajate abil, kuid nende mõju on väga katkendiline ja ühtlusetu.

Suurevõimeline ventilaator kõrvaldab liiga ruttu sisemise õhu ja teeb ruumid külmaks, kuna väike sellevastu tarvilisel määral õhku ei jõua vahetada. Niipea aga, kui üldtööstus seisma jääb, seisab ka mehaanilisel jõul töötav ventilaator, ja sest hetkest, kuni masinate uuesti käima panekuni, on õhuvahetus võimalik ainult akende ehk uste avamise abil. Õhuakende ehk uste avamine ei kõrvalda siiski lae all heljuvat auru korralikult ja selle loomulikuks tagajärjeks on märg lagi ja hallituse tekkimise hädaoht.

Tõmbetorustikud, mehaaniliste ventilaatorite jaoks, lastakse tihti kohalikkudel plekiseppadel teha, kellel ventilaatori töövõimest aimugi pole, mille tagajärjel ventilaator korratult ja õige nõrga tagajärjega töötab. Suureks paheks mehaaniliste ventilaatorite juures on asjaolu, et neis sagedasti rikked tekivad ja nende parandamine ja kordaseadmine palju aega nõuab. Siiski pole sarnastes piimatalitustes, kus tööstusruumide peale on eluruumid ehitatud, peale mehaanilise õhupuhastuse teist valikut, sest eluruumide asetus ei võimalda otse ülesveetavate suurelõikeliste tõmbetorude ülesseadmist.

Selle vastu tuleks ühekordsetes piimatalitustes kulukate mehaaniliste õhuvahetuse sisseseadete asemele sisseseada odavamalt ja otstarbekohasemalt tegutsevaid liht õhutõmbetorusid.

Taanis, mis meile seni piimatalituste suhtes eeskujuks, on liht õhutõmbetorude tarvitamine väga levinend. Seal valitseva pehmema kliima tõttu on neil võimalik õhutõmbetorusi teha ühekordsetest laudadest, isoleerimata, kuid meie oludes tuleks neid parema õhutõmbe kindlustuseks kindlasti isoleerida.

Õhutõmbetoru peab olema võrdlemisi avar ja tuleb ülesseada tööstus- ja vastuvõtteruumi kohale, millised ruumid harilikult teistest ümbritsevatest ruumidest kõrgemad ehk vähemalt ühekõrgused.

Lae all heljuv aur valgub kõrgemasse ruumi ja tõuseb seal õhutõmbetorusse. Õhutõmbetoru isoleerimine on selleks vajalik, et aururikas õhk, mis sinna tõuseb, seal mitte järsku maha ei jahtuks, vaid soojuse tagajärjel väiksema erikaalu mõjul kiiresti üles tõuseks ja välja pääseks. On tõmbetoru seinad külmad, siis muutub seda riivav aur veeks.

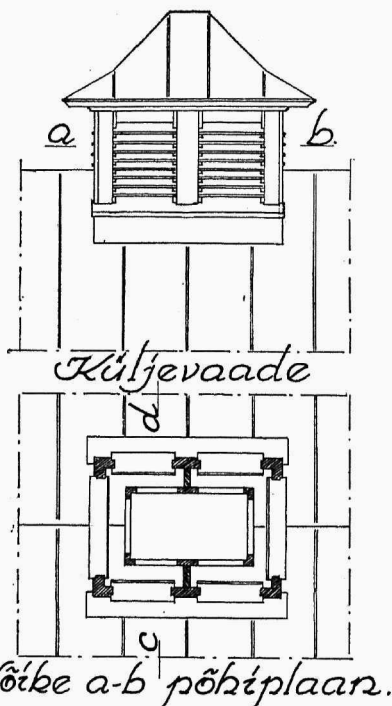
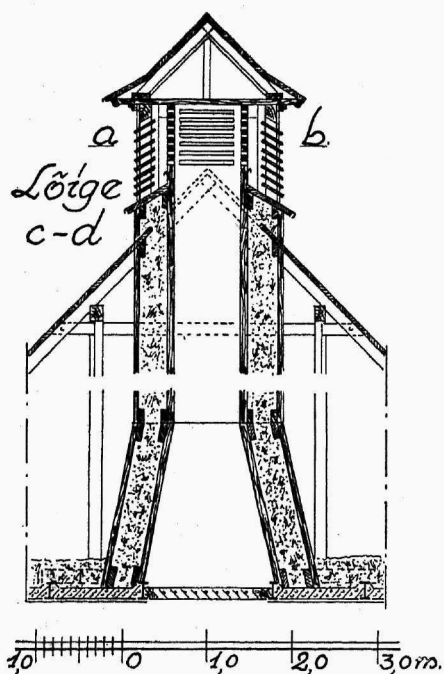
Õhutõmbetoru läbilõige võib olla väga mitmekujuline. Enamtarvitatavad on õigenurgalised nelinurgad, täisruudud, kuue- ja kaheksanurk-

sed torud. Ümarguste ehk ovaalsete torude tegemine oleks tarbetult liiga kallis.

Toru lõikepind tuleb igal juhul nii suur teha, et inimene sinna sisse mahuks ja seal töötada võiks. Nimelt on vaja pärastpoole toru sisemuses laudade vahesid kinni kittida ja laudu õlivärviga ülevärvida, mis neid niiskuse sissetungimise vastu kaitseks. Isolatsiooni täite jaoks tarvilik laud kast tuleks nii teha, et üksikud laud lahtivõetavad oleksid ja isolatsiooni täidet vahetada ehk uuendada võimaldaksid. Isolatsiooni täiteks võiks kasutada kuiva turba ehk saepuru.

Õhuvoolu kiirendamiseks on väga otstarbekohased kumerad laed. Kumerad laed tuleks teha kitsastest laudadest, mida kinnitatakse selleks eriti ülesseatud ribadele, mis omakorda laetalade või sarikate toolvärgi külge on kinnitatud.

Sarnaste õhutõmbetorude tegemisel nõuavad suuremat hoolt ja arusaamist alumine rest ja katusele ulatav pealmine osa ehk pea. Alumine avaus tuleks varustada „jalousie“ taolise, üksikutel võllidel keerlevate peergudega, mida vastava tõmbenööri ehk keti abil mitmesse seisakusse võib seada. Sarnane muudetav rest on väga kasulik ja võimaldab õhu läbilaskepinda ilmastikule vastavalt reguleerida.

Resti servale on vaja teha väikesed plekist rennid, tõmbetoru seintele tekkinud ja allajooksva vee ärajuhtimiseks.

Üle katuseharja ulatav osa ehk tõmbetorupea tuleb sarnaseks teha, et õhuvool sellest ilma suurema takistuseta läbi pääseks, kuid vihma vesi sissetungida ei saaks. Ka tuisklund ei tohi sealt kaudu kuigi palju sisse pääseda. Selleks otstarbeks tuleb ettenäha kahekordne õhupiludega sein. Välisesse seina tuleks asetada erilised raamid viltu sissepannud peergudega, kallakuga väljapoole, mis vihmavee sissepääsemise suluks. Peergudega varustatud raamid peaksid lahtivõetavad olema, mis võimaldaks talvel, kestva pakase puhul lõhedesse tekkiva jäämassi hõlbust kõrvaldamist.

Sarnane liht õhutõmbetoru on võimalik igasuguse katuse kallaku ja katuse katte juures.

Joonistuses näidatud tõmbetoru valmistamine, ülesseadmine ja värvimine võiks keskmiselt maksma minna 50—75 krooni. Arvesse võttes, et õhupuhastaja ülesseadmisel osa katuse katet ära jääb, tuleks ärajääva katuse hind tõmbetoru hinnast maha arvata. Keskmise mehaanilisel jõul töötav ventilaator maksab sellevastu 130 kuni 150 krooni, kusjuures selle käimapanekuks järjekindlalt jõudu tuleb kulutada. Tuntav hinnavahe ja tööstuskäigust rippumatu ning katkestusteta tegevus tõendavad selgelt liht õhutõmbetorude paremust ja majanduslikkust.

Selle põhjal oleks tungivalt soovitatav, et neis piimatalitustes, kus tööstusruumide pealne vaba ja liht õhutõmbetoru ülesseadmine võimalik, saaks tarvitusele võetud sarnane seadeldus isegi siis, kui seal juba mehaanilisel jõul töötav ventilaator olemas. Igasugune kokkuhoid, mis paremuse abil kättesaadav, tuleb kohe kasutamisele võtta.

Võitünnide kaal olgu ühtlane.

J. Kase.

Piimasaaduste väljaveo kontrolli teostamise määrus § 30 nõuab, et võitünnide netto kaal peab ühesugune olema, nimelt 50,8 kg. ja kahanemiseks juurelisatud 0,4 kg.

Kahanemiseks määratud 0,4 kg. peab netto kaalule — 50,8 kg. — juba piimatalituses juurelisatama, sellega siis tuleb piimatalituses võid tünni lüüa 51,2 kg., kuna tünnile peab kirjutama ja arvestama ikka ainult 50,8 kg.

Eksportööride poolt Tallinnas järelkaalumisel ei tohi või netto kaal vähem kui $50,8 + 0,2 = 51,0$ kg. olla.

Tegelikult on meil pilt aga koguni teine, mida siin tahan puudutada.

Ei tea küll millega seda seletada, kas on eelpool nimetatud määruseparagraaf paljudele meieritele teadmata, või tahetakse meelega seadust ignoreerida, seda mitte täites. Teisiti ei oska seletada neid nähtusi, mis meil aastast aastasse korduvad ja kus piimatalitused oma võid mitmesuguse netto kaaluga saadavad.

Mõned piimatalitused saadavad järjest võid netto kaaluga 52,8 kg. Teised on harjunud saatma juba pikemat aega sarnaseid tünne, millede netto kaal on 51,8 kg. Veel on teatud arv piimatalitusi, kes millegi pärast arvamisel on, et normaal tünn 51,2 kg. võid peab sisaldama ja siia lisavad siis veel 0,4 kg. kahanemiseks juure, sellega tünnid millede netto kaal 51,6 kg. Ühesõnaga, oleme jõudnud sarnase seisukorrani, kus iga mees talitab nii, nagu see temale meeldib.

On unustatud, et ka mingisugune määrus või netto kaalu kohta olemas. Veel enam, on unustatud nähtavasti ka see, mida räägib sama määruse § 31, mis järgmiselt käib: juhtumisel, kui või ei ole väljaveo määruste § 30 tähendatud nõuetekohaselt pakitud, on komisjonil õigus, sellepeale vaatamata, et või iseenesest väljaveoks kõlbulik, võid mitte hinnata, ehk kui ta juba hinnatud, kinni pidada ja kõigile selle saadeti tünnidele ehk kastidele märk „siseturg“ peale panna.

Selle saatuse osaliseks peaksid saama siis juba kõik need tünnid, millede netto kaal ühes kahanemisega üle 51,2 kg. tõuseb. Et seda aga komisjoni poolt siiamani tehtud pole, siis on selleks ka omad teatud põhjused ja nimelt tarviliste, korralikkude või nettokaalude puudumine piimatalitustes.

Iseenesest ei anna aga see sugugi veel põhjust meelega tervelt 1—2, ehk koguni enamgi, kg. võid tünni rohkem lüüa.

Ma ütlen just „meelega“, mida mulle andeks antagu, kuid teisiti ei oska seletada neid juhtumisi. Kui lahkumineku ainult kümnendikkudes kilogrammides ette tuleksid, siis oleks see praegustes tingimustes, kus piimatalitustes täiesti puuduvad korralikud — eriti selleks valmistatud — või nettokaalud, andeksantav, ega oleks põhjust enne kaalude küsimuse lahendamist üldse sõna võtta. Seisukord on aga sarnane, et sellest kuidagi vaikides mööda minna ei saa.

Ettetulevaid lahkuminekuid ei saa enam kaalude ebatäpsuse arvele kirjutada, sest sarnast kaalu, mis 8 tünni kaalumisel kuni 2,7 kg. vahed annab, ei saa üldse enam kaaluks nimetada.

On aga ettetulnud juhtumine, kus 8 tünnilisest saadetest kõige raskema tünni netto kaal oli 52,3 kg. ja kõige kergemal 49,6 kg., vahe

seega 2,7 kg. See on üks juhtumine, kuid sarnaseid juhuseid tuleb õige tihti ette.

Kui sarnase täpsusega kaalu piimatalituses või kaalumiseks tarvatakse, siis on see niisama hää, kui üldse mitte kaaluda. Kasu niisugusest kaalumiseest mingisugust ei ole, parem juba siis silma järele otustada. Osav, harjunud silm ütleb mõnikord ehk täpsamaltki.

Mõned meierid põhjendavad — eksportööride rääkimise järele — neid juhtumisi väga omapäraselt, nimelt toodavat ette asjaolu, et tunnid olla suuremad ja kuidas sa jätad neid poolikuks, muudkui tao aga ääreni täis, ükskõik kui palju sinna sisse läheb. Sarnane jutt olgu ainult naljaks aetud, tõe põhja aga sel küll olla ei saa.

Niiviisi talitada esiteks mingil tingimisel ei tohi ja teiseks tulevad tunni laudad juba sarnaselt kokku seada et valmis tunn enesesse rohkem ei mahutaks kui see ette nähtud. Tunnid, mis on kokku seatud ainult kitsastest laudadest, nagu neid sagedasti näha võib, saavad harilikult ikka suuremad, kuna jälle ainult laiadest laudadest kokkuseatud tunnid väiksema mahutusega saavad. Normaali tunn tuleb aga nii kokku seada, et kitsamad laudad vahelduksid laiematega, mis iseenesest juba igale tunnimeistrile ka selge peaks olema. Pikemalt siin sellest kirjutama ei hakka, sest see pole käesoleva kirjutuse ülesanne.

Juhtub nüüd aga et meil paratamata sarnased suuremad tunnid juba olemas, siis ei tule ometigi neid mitte ääreni täis lüüa, vaid võtku iga meier seda enesele ükskord juba alaliselt teatavaks, et normaal võitunn võib sisaldada ainult 51,2 kg. võid.

Väiksemate tunnidega on juba lugu üsna halb, kui need enesesse tähendatud hulka võid ei mahuta, jääb vaid järele neid kõlbmatuteks tunnistada.

Üheks suuremaks veaks meie piimatalitustes on asjaolu, et arvestatakse ainult brutto kaaluga ja sedagi veel mitte nii, nagu ta sündima peaks. Enne või tunni löömist ei kaaluta kunagi tunni ja ei määrata kindlaks tarat, vaid tehakse nii, et kunagi on üks tunn kaalutud ja leitud, et see kaalus 5,6 kg. ja nüüd muudkui kirjutatakse edaspidi järjest kõikidele tunnidele tara 5,6 kg., ilma et neid igakord kaalutaks. Seisukord on isegi sarnaseks kujunenud, et mõned piimatalitused aastast aastasse arvestavad ühe alalise kindla taraga, näib nagu oleks neil selle peale patent võetud. Kui näiteks kaks aastat tagasi, ühel ilusal päeval, üks tunn on kaalutud ja selle tara oli 6,0 kg., siis arvestatakse nüüd nende poolt kuni tänapäevani ja minè tea kui kaua veel edaspidigi, kõikide tunnide tara ikka 6,0 kg., ilma et selle aja jooksul ühtegi neist kaalutud oleks. Vahepeal on aga ilmsiks tulnud, et nende tunnide tarad on olnud 5,2 kg., 5,4 kg., 5,6 kg. ja mine tea kui palju veel. Neid pii-

piimatalituse on isegi informeeritud selles suhtes, kuid ikkagi kirjutatakse veel tünnete tarala 6,0 klg.

Õeldagu nüüd mulle kuidas niisugusest asjast aru saada ja kas on sarnane teguviis õige; mis sellega kätte tahetakse saada?

Iga tünn tuleb enne või sisselöömist, siis kui ta täiesti ettevalmistatud, tingimata kaaluda, tähendab, iga kord tuleb kõikide tünnete jaoks tarala eraldi kindlaks määrata.

Olen täiesti kindel, et kui sedaviisi toimime, siis ka praegu olemasolevate võikaaludega võrdlemise kindla ühesuguse netto kaalu kätte saame. Vead võivad tulla vahest ainult kümnendikkudes kilogrammides, kuid mitte suuremad.

Igatahes katsume püüda sinna poole, et kõik piimatalitused hakkaksivad enam-vähem ühesuguse kindla netto kaaluga võid saatma, nii kuidas see kellegile vähegi võimalik. On see ju ka majandusliselt piimatalitustele kasulik ja mispärast nimelt, seda kuuleme kohe kui ligemalt tutvuneme nende viisidega, kuidas eksportöörid võid vastavõttes kaaluvad.

Väljaarvatud P. K. Estonia, kaaluvad kõik teised eksportöörid võid vastavõttes harilikult igast saadetisest ainult ühe tünni, erikordadel ka rohkem, ning selle kaalu võtavad siis juba kõikide selles saadetises olevate tünnete taraks. Et pergament võile ümber jääb, siis saab veel 0,1 klg. pergamenti arvel tarala juure arvatud. Näiteks kui tünn kaalub 5,6 klg., siis lõpulik tarala on $5,6 \text{ klg} + 0,1 \text{ klg.} = 5,7 \text{ klg.}$

Brutto kaal saab aga kõikide tünnete kohta kindlaks tehtud, sellejuures 0,2 klg. kahanemiseks maha arvates. Sellega arvatakse eksportööri poolt kokku 0,3 klg. maha.

Netto kaalu kättesaamiseks arvatakse siis saadud bruttost tarala maha, harvemal juhustel tehakse see ka kaalumisel kindlaks.

Võtame näituseks saadetise kus oli 10 tünni, üks tünn kaaluti ära ja selle tarala ütlemine oli 6,0 klg. Brutto kaal oli aga igal tünnil selles saadetises isesugune ja saadud kaalust 6,0 klg. maha arvates, saame sellega ka väga mitmesugused netto kaalud. Ei või aga sugugi kindel olla, et kõik 10 tünni tõepoolest kaalusid igaüks 6,0 klg., vaid nende seas võisid ka mõned väga hästi väiksema taraga olla.

Järjekult jääb sel juhul osa võist arvestamata, olgugi et vahest ainult mõned kümnendikud kilogrammid, kuid pikema aja jooksul võivad nendest kümnendikkudest ka suuremad arvud kasvada, mis siis juba piimatalitusele ennast tunda annavad. Sarnased juhtumised on aga üsna põhjendatud ja just neil kordadel kui tünnid omal kaalumata.

Teisest küljest on siin jällegi eksportööril ka omajagu riskeerimist, sest võib juhtuda näiteks, et kaalutud tünni tarala oli 5,2 klg., kuid kes

võib kindel olla, et teised tunnid selles saadetises mitte raskemad ei ole. Siin tuleb juba eksportööril väljapääsu leida.

P. K. Estonia talitab aga teisiti ja nimelt järgmiselt: kaalub ka igast saadetisest ühe, ehk vahest ka rohkem tunne, kuid ei arvesta üksinda mitte kaalumisel saadud taraga, vaid katsub iga tunni tarat oma äranägemise järele nii reguleerida, et netto kaalu võimalikult 50,8 klg. s. o. — 1 tsentneri peale viia. Iseenesest on see väga õige, sest määruste järele, samuti ka turu nõude kohaselt, peab ju iga tunni netto kaal 50,8 klg. ehk 1 tsentner olema.

Neil kordadel, kus tunnide netto kaalud kaugemalt suuremad kui 50,8 klg. saadakse, arvestatakse ka nende poolt ikka sellega, sest ei saa ju kuidagi 1–2 klg. arvestamata jätta. Enamail juhustel aga püütakse ikka tsentneri kaalu saavutada, et võiturul ettetulevaid kaaluvaheid ära hoida.

Nagu näete, ei ole üks ega teine arvestamisviis ideaalselt õige, ega anna meile rahuldavaid resultate senikaua, kui piimatalitused ei hakka koha peal täpset netto kaalu tarvitama, vastavalt võid tunni lüües.

Eeltoodust peaks kõigile selge olema, et maksab vist küll seda väikest vaeva näha ja igat tunni ettevalmistatult eraldi kaaluda, teise sõnaga, ärge võtke arvusid õhust, vaid tehke need alati kaalude abil kindlaks.

Olukord iseenesest on ligemal ajal niikuinii sarnaselt kujunemas, et netto kaalu tarvitusele võtmine määrusega maksma pannakse. Seniks aga kui meil veel puuduvad või nettokaalud, ei ole võimalik seda otsekohe määrusega nõuda.

Kaalude küsimus on aga juba ka lahenemas, sest kaalutööstus „Vega“ on ühe sarnase kaalu piimandustegelaste soovil prooviks valmistanud, mis asjatundjate arvamise järele meile täiesti vastu võetav. Tähenatud kaalu on kuuldavasti omandanud Viljandi ühispiimatalitus.

Hinna suhtes on nad ka võrdlemisi kättesaadavad; üksikhind kõigub 220 — 230 krooni ümber, mida piimatalituse seisukohalt sugugi kalliks ei saa lugeda.

Piimatalitustel tuleb neid muidugi oma eksportööride kaudu muretsesta ja seda juba ligemate päevade küsimuseks võtta.

Muidugi oleneb nüüd sellest, kui võrd kiiresti „Vega“ kaalutööstus neid kaalusid valmistada suudab. Üks on aga kindel et nettokaalu tarvituselevõtmise määrusega enam kaua ei viivitata ja sellepärast oleks parem kui juba nüüd võimalust mööda katsume endid sellega harjutada.

Määruse maksmahakkamisel tuleb juba neil, kes sellest kinni pidada ei saa, kallist kooliraha maksta. Usun aga et hää tahtmise juures kõigest üle saadakse.

Miks muutub või mörudaks?

A. Ümarik.

Tähtsamaid pahesi, mille all piimandus kannatab ja suuri ainelisi kahjusid kannab, on või mörunemine. Sellepärast on ka arusaadav, et see küsimus juba ammu päevakorrale on kerkinud ja paljude teadlaste huvi äratanud. Kuid millest¹ on see pahe tingitud, selle üle valitsevad teaduses suured mõtete lahkuminekid. Ühed näevad või mörunemises — kibedaksmuutumises — puhtkeemilist hapendumise protsessi, kus peateguriks on õhuhapnik mille mõju suurendavad ja kiirendavad füüsilised tegurid — valgus ja temperatuur.

Liebig ja Benedickt seletavad või mörunemise protsessi fermentide mõjuga. Rasvad lagunevad rasvhapeteks ja glütseriiniks. Viimaste hapendumisel tekivad ained, mis rasva mörunemise välja kutsuvad.

Kolmandad veeretavad kõik süü bakterite tegevusele. Nagu mitmete õpetlaste (dr. Nikitin j t.) uurimused näitavad, tuleb viimane oletus kõrvale jätta. Tähendatud isikute uurimused on tõestanud, et puhas rasv kujutab enesest halba keskkonda bakterite arenemiseks; muutub aga rasv kibedaks, siis on see keskkond veelgi ebasoodsam. Huvitavad on katsed mis tehti võiga. Või asetati klaaspurkesse, mis olid suletud nii, et õhk juurde pääses. Purgid hoiti alal kolm aastat. Või tükid olid selle aja kestel muutunud kõvadeks ja kristallilisteks. Pealt oli või kaetud hallitusega, seest oli ta aga täiesti steriilne, kuid vaatamata sellele oli ka siin lagunemise protsess aset leidnud ja või mörudaks muutunud. Sulamispunkt oli tõusnud 33⁰ pealt 49⁰ peale. Vee sisaldavus oli samuti tublisti tõusnud, enne 14,1% — lõpul 45,2%. Madalamate rasvhapete glütseriidid olid peaaegi täiesti kadunud ning või koosnes peaaesjalikult vabadest hapetest. Seebistamata rasva oli järel ainult 18,7%. Oleiinhapet, mida võis normaalselt 28,5%, oli siin vaid 0,9%. Või kibedaks muutumine õhu ja valguse mõjul seisis lenduvate rasvhapete glütseriidide lagunemises. Kuna võitükid keskelt olid steriilsed, ei võinud siin järelikult bakterid või mörunemist esile kutsuda. Või mörunemise protsessi juures arvatakse bakterite mõjul tekkivat ainult mõned lõhnavad ühendid.

Enamus selle küsimuse kallal juurdlejaist on otsusele tulnud, et või kibedaksmuutumise peategur on õhuhapnik, mille mõju oleneb temperatuurist ja valguse intensiivsusest.

Leidus ka isikuid, kes selle protsessi tegid ärarippuvaks või happesusest. Mineva sajandi lõpul Köttsdorfer seadis üles happesuse piiri, millest kõrgema happearvuga või tarvitamiseks kõlbmatuks loeti. Kuid

peagi jõuti selgusele, et kõrge happè arv ei ole veel põhjuseks või tü-
rult kõrvaldamiseks, kuna siin siiski on mõõduandvad või maitse ja
aroom.

Milles või mõrunemise protsess tegelikult seisab, seda võiks kok-
kuvõetult järgmiselt defineerida: rasvad lagunevad valguse ja õhu mõ-
jul glütseriiniks ja rasvhapeteks. Viimased hapenduvad edasi oksüoliin-
happeks, sipelgahappeks ja lõputulemusena annavad süsihappe. Sellele
lagunemisele avaldavad vähem vastupanu lenduvate rasvhapete glütse-
riidid, kuna mittelenduvate rasvhapete glütseriidid palju püsivamad on.

Levkovitzi viimaste uurimuste põhjal võib öelda, et puhtad neu-
traalsed rasvad on väga vastupidavad ja ei muutu kibedaks. Tema tões-
tab, et õhu ja valguse puudumisel puhtad rasvad ei muutu aastate jook-
sul. On leitud, et rasvades, mis tuhanded aastad vanades matusekoh-
tades on seisnud, leidus veel lagunemata glütseriide.

Kuna või kibedaks muutumise küsimusel on suur praktiline täht-
sus, siis on sel alal ka hulk katseid korraldatud. Et nende tulemused
teatud huvi ka laiemates hulkades avaldavad, siis toon siin mõne see-
ria neist katsetest. Katsed korraldati võiga mida hoiti 1) valguse mõju
all, 2) valguse mõju all soojusekiirte juurepääsuta, 3) pimedas, 12-15⁰ C
juures ja 4) pimedas, temperatuuri tõstmisega kuni 40⁰ C. Samades tin-
gimustes korraldati paralleelselt katsed steriilse võiga ilma õhu juure-
pääsuta.

Esimese seeria katsete analüüsid andsid järgmised resultaate
(Tabel 1).

Eeltoodud analüüside põhjal võime teha järgmised järeldused:

1) Või, steriliseerimata, asetatud valguse ja õhu mõju alla, annab
suurima kibedaks muutumise efekti, mille juures peaaegu kõik või kons-
tandid tõusevad. Sellest hoidumiseks tuleb võid alalhoida pimedas, või-
malikult hästi valguskiirte eest kaitstud ruumis. Võile enesele tuleb
anda sarnane väline kuju, mis vähem võimaldab õhu ja valguskiirte juu-
repääsu. Ühtlasi tuleb või pakkida nõudesse ja kestadesse mis õhku
läbi ei lase.

2) Või, mis hoitud pimedas, kõrgendatud temperatuuri juures
(kuni 40⁰ C) muutub ka tuntavalt ja omab kibeda maitse. Jahutamine,
— isegi juhusel, kui võid tuleb alalhoida valguse käes — takistab tun-
tavalt kibedaksmuutumise protsessi. Sellest on tingitud nõudmine, et
või saaks jahutushoonetes alalhoitud.

3) Seebistamise (Köttstorferi) arvu alanemine ja joodi (Hübli)
arvu tõusmine lubab oletada, et või kibedaks muutumise protsessi kestel

Tabel 1.

Või proovide nimetus Konstandid	Värskelt valmistatud või	Pimedas soojendatavata seisnud või	Pimedas 40° C juures seisnud või	Valguse mõju all jahutamata seisnud või	Valguse mõju all jahutatult seisnud või
Erikaal 100° C juures	0,869	0,868	0,861	0,861	0,862
Sulamispunkt	33°	34°	33,5°	27,5°	33,5°
Hangumispunkt	22°	21,7°	24,2°	18,2°	19°
Refraktsioon 40° C	45,1	46,0	46,6	46,1	46,5
Reichert-Meissli arv	23,0	25,0	25,5	26,0	25,6
Seebistamise arv (Köttstorferi)	224,64	207,09	205,68	210,80	204,28
Joodi arv (Hübli)	37,0	37,9	37,7	37,8	37,7
Hehneri arv	85,0	86,41	87,85	85,22	85,6
Polenske arv	2,35	2,4	2,5	2,6	2,5
Krismeri arv	56°	57°	58°	59°	58°
Happesus	1,0°	1,5°	1,8°	2,0°	1,6°

sünnib kõrgema molekulaarhitusega rasvhapete lagunemine madalamateks.

Katsed, mis olid korraldatud õhust isoleeritud võiga, andsid järgmiseid resultate:

Proovid hoiti alal 5 kuud kinnistes katseklaasides; 1) pimedas madala temperatuuri juures; 2) pimedas, temperatuuri tõstmisega kuni 40° C ja 3) valguse käes, ilma soojuskiirte juurepääsuta.

Proov, mis alalhoiti pimedas madala temperatuuri juures, ei avaldanud väliselt mingisuguseid muudatusi. Maitse ja aroom vastas täiesti

normaal, värskelvalmistatud võile. Mõrunemist ja teravat lenduvate rasvhapete lõhna, nagu seda eelmisel juhusel õhu mõju all oleva või juures märgati, siin ei olnud. Nagu järgnevast tabelist (Tabel 2) näha, on või happesus peaaegu muutumatu. Seebistamise arv näitab väikest muudatust normaal võil 234 — siin 235,17, ja Reichert Meissli arv — enne 30,96 — pärast 30,14. Samuti näitavad väikest kõikumist joodi arv ja refraktsioon. Erikaalu, sulamis- ja hangumispunktide muutumised on niivõrd väikesed, et üldiselt mõrunemise protsessi kui sarnast, võrreldes õhu mõju all hoitud võiga, siin ei ole.

Tabel 2

Konstandid \ Või proovide nimetus	Normaal või	15° C juures pimedas õhu juurepääsuta seisnud või	Pimedas 40° C juures seisnud või	Valguse mõju all jahutatult seisnud või
Erikaal 100° C juures	0,8682	0,8614	0,8697	0,8631
Sulamispunkt	33°	33,5°	32°	30°
Hangumispunkt	19°	19,3°	21,8°	22,3°
Refraktsioon 40° C	41,3	41,5	42,7	43,0
Reichert-Meissli arv	30,96	30,14	31,24	31,13
Seebistamise arv	234,0	235,17	224,64	223,23
Joodi arv	33,11	31,57	30,47	35,25
Hehneri arv	85,5	84,04	84,0	83,0
Polenske arv	3,5	3,5	3,0	3,5
Krismeri arv	57°	58°	62°	60,3°
Happesus	1,0°	1,2°	1,5°	1,8°

Või, mis hoiti pimedas, kõrgendatud (40° C) temperatuuri juures, ei kaotanud oma normaal värvi ja maitset mitte iseäranis tuntavalt. Või analüüs näitab aga, et siin olid sündinud suuremad või konstantide muudatused, kui eelmise proovi juures.

Palju tuntavamad olid muudatused mis valguse juures — ilma soojuskiirte juurepääsuta — hoitud võiga olid sündinud. Võil oli kaks kihti: pealmine — valge, seesmine — kollane. Proov lõhnas lenduvate rasvhapete järele ja maitse järele tundus mõrunemist. Ka rasva konstantide muutused, nagu tabelist näha, olid palju suuremad kui pimedas hoitud või juures.

Ülaltoodud andmed näitavad, et või, mis on pastöriseeritud koorest nõuetelevastavalt valmistatud, kujutab enesest teatud hoidmise nõuete juures — pimedas, õhust isoleeritult ja madala temperatuuri juures, väga vastupidavat produkti, mis alalhoiab värsket või omadused poole aasta kestel ja isegi kauem.

Põhjused, mis betooni kividemist takistavad.

Fr. Vendach.

Võrdlemisi sagedasti korduvad nähtused, et betoon rabadaks jääb ja nõuetaval määral ei kivine. Hoonete seintes, mis harilikult soojustehnika nõuete mõjul niivõrd tugevad tehakse, et ka rabadam betoon veel küllalt kandevõimeline on, ei ole see viga nii tuntav kui betoon-põrandate, lagede ja üksikute betoon esemete juures, kus konstruktsioon kiire kõdunemise ja kulumise tõttu hädaohtlikuks võib muutuda.

Rabeda betooni kõvendamise ehk kividemise käigu peale arendava mõju avaldamine on peaaegu võimatu, mispärast rikkiläänud konstruktsioonid otsekohe kahjude arvele tulevad kanda.

Sarnastel juhustel kaldutakse üldiselt arvamisele, et betoon halva tsemendi tõttu rabadaks on jäänud, mis tegelikult harvadel juhustel ka võimalik, kui tsemendi pikemat aega korratult hoitakse. Osaliselt tuleb arvestada ka oskustöölise puudusega, mis maal eriti tuntav.

Siiski, rohkearvulised katsed, mis sarnaste juhuste puhul on ette võetud, tõendavad, et rõhuvas enamuses on süüdi liiv,*) mis sisaldas tsemendile kahjulikult mõjuvaid aineid. Kahjulikkude lisandustena esinevad peaaesjalikult savi ja mitmesugused huumusained. Vähene, lahtise savi sisaldus ei ole kardetav, kui suurt survetugevust ei nõuta, see võib

---

*) Märkus: Kõik, mis liiva kohta on öeldud, maksab ka kruusa kohta.

isegi kasulik olla betooni tiheduse tõstmisel, kuna sellevastu teradele kinnistunud savi ehk ülirohke savi sisaldus on halb ja muudab liiva kõlbmatuks. Pesemise abil on siiski võimalik sarnast liiva kasutuskõlblikuks muuta.

Palju kardetavamad on huumusained ehk huumushapped, kui liiv neid suuremal määral sisaldab.

Huumusained, mis väga mitmesugusel kujul esinevad, tekivad teavasti pealmistes maakihtides mädanevatest orgaanilistest ainetest vähesel õhu ligipääsu juures.

Huumusrikas mustmuld ja turvas on oma värvi poolest juba üldiselt niivõrd tuntud, et keegi neid betoneerimiseks tarvitama ei hakka. Selle vastu sisaldab liiv sagedasti huumusaineid, olles värvilt pruunikas ehk mõnikord peaaegu täiesti värvitu. Siin on juba otsekohe raske vahet teha, mil määral liiv betoneerimiseks kõlblik ehk kõlbmata on.

Eriti kardetavad on n. n. huumushapped, mida pinnavesi pealmistest huumusrikastest kihtidest alumistesse kihtidesse kannab, kusjuures happed tiheda värvitu kestana liiva ehk kruusa kivikestele kinnistuvad.

Huumuse ehk huumushapete mõju tuleb selgelt ilmsiks peale betoneerimist, kusjuures betoon väga aeglaselt kivineb ja üldiselt rabe-daks jääb. Ei ole sugugi harulduseks, kus sarnane betoon 4–5 nädalalise kivinemise järele seda tugevust ei saavuta, kui 3–4 päeva jooksul normaalliivast valmistatud betoon.

Teoreetiliselt on see nähtus lühidalt sellega seletatav, et tsemendis leiduv kustutatud lubi, mis iseendast täite- ehk kittmassi esitab, läheb otsekohe liivas leiduva huumushappe neutraliseerimiseks. Peale selle hilineb kivinemine tuntavalt selle tõttu, et lubi esialgu terakestelt happekesta hävitab ja alles peale selle oma ülejäägiga terakesi kokkukit-tima asub, selleks tegevuseks aga järjekindlalt niiskust nõudes.

Öeldust selgub, et huumushappeid sisaldava liiva puhul on tarvis suurendada tsemendi lisandust, millest peale happe neutraliseerimise veel betooni kittimiseks peab jätkuma. Peale selle ei tohi unustada, et betoon kunstliselt kauem tuleb niiske hoida.

Selleks, et hoiduda huumushappeid sisaldava liiva hävitavatest tagajärgedest betoonile, peab teadma ja oskama kindlaks määrata piiri, milles võib veel tagajärjerikkalt tegutseda.

Huumushapete sisalduse kindlaksmääramiseks võib muu hulgas kasutada n. n. Abrams-Harderi meetodi.

Selleks võetakse üks valge, umbes 300 sm.³ (kantsentimeetri) mahuline pudel ja pannakse sinna umbes 100 sm.³ ($\frac{1}{3}$ pudeli üldmahust) katsealust liiva. Selle järele valatakse sinna peale 3% naatriumlehelist (NaOH, mida müüakse rohukauplustes ehk apteekides) kuni $\frac{2}{3}$ -ni pudeli üldmahust ja raputatakse põhjalikult segamini,

Peale 12—24 tunnilist seismist vaadeldakse ja võrreldakse pudelis oleva lahu värvi, millest järeldatakse liivas leiduvate hapete rohkust.

Värvi toonid kõiguvad helekollasest kuni tumepruunini, mõnikord isegi peaaegu mustani. Mida tumedam on värv, seda suurem on huumushappe sisaldus.

Võrdlemisi hele (värvitu) ehk kollakas lahu värv näitab, et liivas leidub vähe huumushappeid ja sarnane liiv kõlbab betoontööde jaoks.

Osutub lahu värv punakaskollaseks, siis on liiv juba halb, kuid teatud tingimustel siiski tarvitamiseks kõlbulik, kuna punaka- ehk tumepruuni lahu värvi juures liiv betooni valmistamiseks täiesti kõlbmatu on.

Kirjeldatud meetod huumushappe sisalduse kindlaksmääramiseks liivas on väga lihtne ja odav, millepärast tungivalt peab soovitama, et enne betoontööde teostamisele asumist liiv saaks läbi proovitud.

Eriti tähtis on see siis, kui liiva võetakse sarnastest kruusaaukudest, kust varemalt liiva pole võetud tähtsamate betoontööde jaoks.

Sarnase ettevaatuse abil on võimalik nii mõnestki äpardusest ja asjata kulust hoiduda.

Mõnda ühispiimatalituse koha valikust.

M. J. Sander.

Nende põhiküsimuste seas, mis piimaühingu loomisel või tema arenemisel peab lahendama, on piimatalituse koha valimisel suur oluline tähtsus. Sellest on muuseas suuresti ärarippuv piimaühingu elujõud.

Ühispiimatalituse kohaküsimus peab otsustatama ühingu loomisel, sest piimatalitust pole ju võimalik pärast ühest kohast teise viia, kui tegelik elu näitab, et koht pole õieti valitud. Pärast võib ainult konstateerida, kas see valik sai algul õiglase lahenduse.

Ühispiimatalituse kohavalimisel on muuseas põhinõudeks, et piimatalitus saaks ehitatud ühingu piirkonda ja nii keskele kui see vähegi võimalik. Piimavedu liikmete keskel jaguneks siis võimalikult ühetasaselt ja kui vedu sünnib ühistegelisel alusel, siis on veokulud võimalikult väiksed.

Ühingu loomisel on piimatalituse koha valimine ka tihti riiklikumuseks. Iga liige arvestab ainult oma isiklike huvidega ja tahaks näha, et piimatalitus oleks võimalikult tema läheduses. Tihti pääsebki mõjuvamate liikmete tahe võidule ja piimatalitus ehitatakse mitte õiglaselt kohta. Viga on sündinud kõige oma järeldustega. Kaugemal asuvad liikmed, kellede huvidega ei arvestatud, nurisevad ja hakkavad ühingust lahkuma, sealjuures enestele uut piimatalitust organiseerima, või naabri

piimatalitusega läbirääkimisi pidama, et see neile koorejaama ehitaks. Nii killuneb ühisjõud ning ühingute vahel algab võitlus elu ja surma peale. Meie ühingute arenemises on paljugi sarnaseid kurbi nähtusi.

Piimatalitusele õiglase koha valimisest kõrvalekaldumiseks on mõnikord mõjunud mõni majandusline tegur. Näiteks leiti endises mõisas sobiv hoone, see omandati soodsatel tingimustel ja sellesse paigutati piimatalitus, olgugi, et see oli ühingu ääres. Kaugemalasuvate liikmete keskel tõuseb nurin, sest piimavedu osutub neile raskeks, millist lähedalasujad ei tunne. Kui piimavedu hakkab toimima ühistegelisel alusel, siis on see kulukas ja tõstab märksa ühingu tööstuskulusid. Ühingul on siis raske võistelda naabri ühingutega.

Kui ühispiimatalitus on ehitatud või ehitatakse võimalikult ühingu keskpäika, siis saavutatakse sellega järgmised paremused:

1. piima ühisvedu on hõlpsam ning odavam,
2. ühingu piirkond võib olla suurem ja
3. lühem veotee võimaldab, et veetava piima kvaliteet püsib paremana kuni piimatalituseni.

Ühispiimatalituse keskkohat saadakse harilikult sel teel, et piimaühingu kogu piirkond jagatakse eri ringkondadeks. Igast ringkonnast saadav päevane piima keskmine hulk määratakse kindlaks kilogrammides. Neist valitakse välja see ringkond, kuhu mõeldakse ehitada piimatalitus. Selle juures määratakse ka ära teede pikkus kilomeetrites — ehitatavast piimatalitusest kuni iga eripiirkonna keskkohani. Korrutades kilomeetrite arvu ringkonna päevase piimakilogrammide arvuga, saadakse iga ringkonna kohta kilogramm — kilomeetrite korrutis. Liites neid arve, saadakse korrutisarvude kogusumma piimaühingu kohta. Kui esialgselt piimatalituse keskkohaks valitakse 2—3 ringkonda, siis osutub keskkohaks see ringkond, mille kilogramm-kilomeetri korrutisarv kogu ühingu kohta kõige väiksem on. Seda küsimust selgitavad järgmised näited.

Asutatav piimaühing on jagatud kaheksasse ringkonda. Nende ringkondade keskmine piimahulk on päevas järgmine:

A ringkonnas	2.200 kg.	Ühingu asutajateliikmete keskel
B	200 „	on käimas kõva vaielus. A ringkond
C	600 „	nõuab, et piimatalitus saaks ehitatud
D	300 „	nende ringkonda, sest nad võivad
E	600 „	anda suurema piimatoodangu. B. ring-
F	400 „	kond nõuab, et piimatalitus olgu
G	1.200 „	nende keskel, sest nende ringkonnas
H	400 „	olevat soodsatel tingimustel saada
<hr/>		endine mõisa hoone, milline kõlba-
Kokku	5.900 kg.	

vat vähete ümberehituskuludega piimatalituseks. C ringkonnas elavad ühingu mõjukamad piimatoojad ja nõuavad piimatalitust igal tingimisel enda keskele.

Kilogramm-kilomeetri korrutisarvud nendes kolmes ringkonnas on järgmised :

Kui piimataltitus oleks A ringkonnas :

Kaugus.	Päevane piimahulk.	Kilogramm-kilomeetrite korrutis.
A kuni G—8 km.	Piima G 1.200 kg.	9.600
A " B—2 "	" B 200 "	400
A " H—6 "	" H 400 "	2.400
A " F—2 "	" F 400 "	800
A " C—3 "	" C 600 "	1.800
A " E—7 "	" E 600 "	4.200
A " D—5 "	" D 300 "	1.500
	Kokku 3.700 kg.	20.700

Kui piimataltitus oleks B ringkonnas :

Kaugus.	Päevane piimahulk.	Kilogramm-kilomeetrite korrutis.
B kuni G - 4 km.	Piima G 1.200 kg.	4.800
B " H 3 "	" H 400 "	1.200
B " F - 7 "	" F 400 "	2.800
B " A—2 "	" A 2.200 "	4 400
B " C—7 "	" C 600 "	4.200
B " E—9 "	" E 600 "	5.400
B " D - 8 "	" D 300 "	2.400
	Kokku 5700 kg.	25.200

Kui piimtalitus oleks C ringkonnas :

Kaugus.	Päevane piimahulk	Kilogramm-kilomeetrite korrutis.
C kuni G—10 km.	Piima G 1.200 kg.	12.000
C " B— 7 "	" B 200 "	1.400
C " H— 4 "	" H 400 "	1.600
C " F—10 "	" F 400 "	4.000
C " A— 4 "	" A 2.200 "	8.800
C " E— 8 "	" E 600 "	4.800
C " D— 4 "	" D 300 "	1.200
	Kokku 5300 kg.	33.800

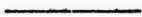
Kilogramm-kilomeetri korrutised on seega :

20.700	kui piimatalitus ehitataks	A	ringkonda
25.200	" " "	B	"
33.800	" " "	C	"

Seega on korrutisarv A ringkonnas kõige väiksem (20.700) ja C ringkonnas kõige suurem (33.800). Nii peaks piimatalitus ehitatama A ringkonda, kui teised asjaolud sellele vastu ei räägi.

Kuid ühispiimatalituse koha küsimuses pole näitena kirjeldatud asjaolu ainukeseks mõjuvaks teguriks. Sellele lisaks peab arvesse võtma ka muid küsimusi, nagu: teelusid, ehituspaiga maapinda ja vee saamist, ärikoha ja raudteejaama lähedust, raiskvee ärajooksu, tervishoiu nõudeid, ühingu suurenemise võimalusi jne.

Headel teedel on muuseumis suur oluline tähtsus, see avab ühingu suure arenemisvõimalused ja piimavedu on hõlpsam ja odavam. Sama tähtis on vee saamine ja selle kvaliteet; sellest oleneb muuseumis ka vee kvaliteet ja kestvus.

Mis võib juhtuda piimaga, kui iga päev piimast proovi ei võeta.

Piimatoojate ringkonnas liikudes võib sagedasti meierite kohta kuulda ütlemisi, et meierid varastavad jne. Üks kaebab, et temal piimaproov lahjemaks läinud, teine jälle et rasva % sugugi ei tõusvat

vaid seisvat juba kuu aega samal kõrgusel, kolmas hädaldab, et naabritalu piimaproov kõrgem kui temal jne. Nii need süüdistused. Peale selle leitakse, et proovide hoidmine piimatalituses suvel 15 päeva ja talvel 30 ei olla enam ajakohane, sest selle aja sees saavat meier proove võltsida. Soovitatakse piimast proove võtta ainult kaks korda kuus ja kohe ära teha, ning teistel piima vastuvõttepäevadel üldse proovi mitte võtta, sest nõnda toimetatavat teistes maades, kus piimandus kõrgemal järjel. Kui palju niisugustel juttudel tõtt on ja kui palju niisugused meetodid tegelikus elus vastuvõetavad, seda aitab selgitada järgmine juhtumine.

Hiljuti oli A . . . . piimaühingus peakoosolek, kus eelpool kirjeldatud proovitegemisviis läbi suruti selle proovitegemisviisi mõtteesaliste poolt, hoolimata sellest, et küll asjatundjad seletasid, et rasva % kõikumine piimas on paratamatu.

Rasva % kõikumisel on väga mitmesugused põhjused mida just piimatoojate kodust tuleb otsida. Nii näiteks puudulik karjatoitmine ja lüpsmine, ilmastik, karja haigused, piimaga halvasti ümberkäimine, ei jahutata piima tarviliselt maha, juhtumisi võtavad teenijad piima pealt koort, vahest võtab ka perenaine koort oma tarvituseks jne. Otsustati senisest igapäevasest proovivõtmisviisist loobuda ja piimaproove võtta ainult kaks korda kuus kindlaksmääratud päevadel, s.o. 15 ja kuu viimasel kuupäeval ning proove kohe ära teha.

Nimetatud otsust asuti teostama järgmise kuu esimesest päevast alates. Esimesed kaks päeva saadi 100 klg. võid päevas, seega ühe kilogrammi kohta läks 25,6 klg. piima, kuna järgmisel päeval saadi juba 100 klg. või asemel ainult 60 klg. võid.

Nüüd ei võidud kauem enam kannatada, vaid järgmise päeva vara hommikul olid juhatusliikmed piimatalituse juures juba piimatoojaid ootamas. Ei aidanud siin enam peakoosoleku otsused ei ka piimatoojate vastuseismised, vaid igast piimast võeti proov ja tehti otsekobe ära. Tagajärg oli otse üllatav, sest 81% piima, kui sinna juure arvata ka 1 piimatooja, kes hoovi pealt piimaga tagasi pööras, kui kuulis ootamatust proovide tegemisest, osutusid võltsituks, kuna 19% piimaproovidest vastasid pea eelmisele proovile. Proovitegijad külvati seletustega üle. Küll seletati et lehm haige, küll karja toit muutunud, küll piimale vast kaevus jahutamisel vett juurde läinud. Paljud süüdistasid tüdrukuid ja perenaisi. Kuid ühingu oli see ükskõik, sest proovide tulemused võeti ka arvesse eelmiste päevade kohta.

Vanasõna ütleb: „Kes ise kelm on, see ei usu ka õiget.“

J.K.

Ülemaaline Eesti meierite ja piimatalituste juhatusliikmete päev

peeti ära 24 märtsil s. a. Tallinnas, Tuletõrje Ühingu saalis. Kokku oli tulnud 127 isikut. Koosoleku juhatusse valiti G. Hubel ja J. Emblik. Kirjatoimetajaiks P. Kukk ja K. Kruus.

Päevakavasse oli võetud 2 referaati:

1. Kontrolljaama bakterioloog E. Ruber: „Abinõud piima kvaliteedi tõstmiseks.“

2. P. K. „Estonia“ direktor R. Uritam: „Või kaubandus.“

E. Ruber selgitas arvude abil meie või kvaliteedi seisukorda. Üldiselt on meil väga vähe piimatalitusi kes 90—100% esimese sordilist võid valmistavad. 1926 a. oli neid 7, 1927 a. 54 ja 1928 a. 75 piimatalitust. Piimatalitusi, kes 100% I s. võid valmistasid oli 1927 a. üks, 1928 a. — neli, kuna 1926 a. ei olnud neid üldse. Samuti on ka I s. või % aastate viisi tõusnud: 1926 a. — 55% pealt 1928 a. 82% peale.

Hoopis nõrgem on seisukord või kestvuse suhtes. Kõneleja peatus üksikult tähtsamate põhjuste juures, mis meil või kestvust vähendavad. Eriti tähtis tegur või kestvuses on piim, piimad aga on meil halvad. Seisukorra parandamiseks selles suhtes tunnistab referent tarvilikuks erilist tähelpanu pöörata talu piimandusele. Kursused karjapidajatele ja lüpsjaile aitaks kaasa. Kuid mõjuvamaks abinõuks piima kvaliteedi tõstmisele osutub piima headuse järele hinna maksmine.

Peale elavaid läbirääkimisi võtab koosolek vastu referendi poolt esitatud resolutsioonid:

1. Ülemaaline Meierite päev, arvesse võttes piima kvaliteedi suurt mõju eksportvõi headusele, tunnistab tarvilikuks kõikide võimalikkude abinõude tarvitamiselevõtmist piima kvaliteedi tõstmiseks.

2. Tunnistab mõjuvamaks abinõuks piimakvaliteedi tõstmisel piima hindamist ja rahamaksmist piima headuse järele, mida läbi tuleks viia ülemaaliselt.

3. Piima hindamisel aluseks võtta: 1) piima puhtuse ja 2) alisarool ehk reduktaasi proovide andmeid. Tähendatud proovide põhjal soovitatav piima nelja klassi jagamise süsteemi (väljaarvatud reduktaasi proov tarvitada).

4. Kutsub üles kõiki piimakarjapidajaid kaasa aitama piima kvaliteedi tõstmisele, pannes maksmä kord, mis kaasa mõjuks puhta-piima saamisele ja piima korraliku hoidmisele. Peale selle esitas refe-

rent koosolekule instruksioonid piimakarjapidajatele piima käsitlemise kohta taludes, mis koosoleku poolt ühel häälel vastu võeti — allpool toodud n. n. 10 käsu näol.

Meierite päeva 10 käsku piimakarjapidajaile.

1. Ära too halba piima piimatalitusse — sellega teed kahju enesele, naabritele ja riigile.

2. Lüpsi ajal olgu lauda õhk puhas, laudas olgu õhuvahetus. Loomade ja nende asemete puhastamine ja loomade toitmine olgu pärast lüpsmist ehk 1–1½ tundi enne lüpsmist.

3. Hoiu laut valge — pese lauda aknad puhtaks, kui aknad väikesed — tee nad suuremaks. Valgus edendab puhtust laudas, lehmal on mõnus tunne ja enesel kergem loomi talitada.

4. Hoiu lehm puhas, ära hoiu teda virtsa sees. Kui aluspõhku vähe — löö lauad kokku ja tee lehmale laudadest ase. Suvel kogu aluspõhuks sammalturvast.

5. Lüpsiks olgu lehmalt vähemalt udar puhas. Pese udar sooja veega puhtaks ja kuivata kuivaks (märjaks jäänud lehma udarat hoiu tuuletõmbe eest — loom võib udara haiguse saada); saba seo lüpsi ajaks lehma jala külge.

6. Lüpsja riietus olgu lihtne, mida hõlbus pesta ja ta olgu alati puhas. Enne lüpsmist pesku lüpsja käed sooja vee ja seebiga (tarvitades harja), küüned sõrmedel olgu lühikeseks lõigatud, rakkus käed vaseliini ehk parafiini õliga võida.

7. Lüpsa rusikaga ja ära venita nisa lüpsmisel — lehm võib seeläbi udara haiguse saada Lüpsa esimesed piimasortsud kõrvale (parem kaussi) ja viska see piima raasuke väljakäigu kohta, sest selles piimas on palju kahjulikke pisikuid.

8. Hoiu lüpsikud ja piimanõud alati puhtad ja kuivad. Halvast pestud nõud on suurim hädaoht piimale — nendes läheb piim ruttu halvaks. Iga tarvitamise järele pese piimanõud hoolsasti puhtaks ja lõpuks uhu keeva veega — sellega hävitad kahjulikud pisikud ja piimanõu kuivab kiiremini. Kuival pinnal pisikud ei sigine!

9. Peale lüpsi kurna piim ja vii laudast kohe eemale. Kurnalapid pese puhtaks (sooda vees) ja keeda katlas vähe aega.

10. Piim jahuta kohe peale lüpsi maha (alla 10⁰ C). ja hoi puhtas ja puhta õhuga ruumis.

Halvasti jahutatud piimas sigineb lühikese aja jooksul lugemata hulk pisikuid - need rikuvad piima ja sellest piimast head võid ei saa.

Halvas ruumis piima hoides võtab piimarasv halva lõhna enesesse ja annab sama lõhna võile. Piima hoiuruum olgu ballitusest vaba.

Ülaltoodud instruksioonide suhtes võttis koosolek vastu meier Kobbe järgmise resolutsiooni:

„Meierite ja piimaühingute juhatusliikmete päev tunnistab tarviliseks pöörata palvega P. V. Kontrolljaama poole, et Kontrolljaam võtaks „10 käsu“ kirjastamise ja sellega kaasaskäivate kulude katte oma peale ja saadaks välja vastavad plakatid piimatalitustele.“

Dir. R. Uritam selgitas lähemalt või kaubandusküsimust, näidates, kui tähtis on välisturgudel meie võile jõukamat ostjaskonda leida. See on võimalik ainult parema kauba — kestvama või valmistamise ja ühtlasema (läbi aasta) kvantumi turule saatmise abil. Referent leiab, et meie tegelastel on veel liiga vähe ühistunnet ja puudub õige arusaamine ühistegevusest. Piimatalituste ja meierite peapüüdeks jäägu: 1) ühtlane kvantum, 2) ühtlane kvaliteet, 3) ühtlane kaal, 4) rohkem arvestamist välisturu nõuetega. Referaadile järgnesid elavad läbirääkimised. Ühenduses referaadiga võeti vastu järgmine resolutsioon, mis esitati koosolijate poolt.

„Meierite päev tunnistab tarvilikuks, et igasugune või hindamine või võistlustel ja näitustel sünniks niimoodi, et eraldi saaksid hinnatud soolatud ja soolamata või.“

Päevakorra viimase punkti „läbirääkimised“ all võttis sõna Kontrolljaama juhataja A. Roosileht, kes andmete varal näitas meie võiasjanduse tehnika järjekindlat edenemist ja seega lääneeurooplastele — taanlastele lähenemist. Tunnistades sellel alal suuri teeneid meie meieritel, hindab Kontrolljaam edukaid töömehi ja tänutäheks otsustas välja anda 13 meierile rahalisi preemiaid ja tunnistusi. Selle peale järgnes elavate kiiduavalduste saatel meieritele ja ühisustele autasude ja tunnistuste väljaandmine. Nende nimestik allpool.

1928 a. või kestvuse eest autasuvääriliseks tunnustatud piimatallused ja meierid.

Järekorra nr. nr.	Piimatalluse nimetus.	Meieri nimi.	1928 a. valmistatud võid			Kestvusproovide hindamine.			Aasta ja kestvuspr. keskmiste pallide keskm.	Rahaline autasu meierile kr.	Märkused
			Tunni.	I sordi %	Aasta kesk. pall	Kesk. pall hindam. I neljal hindam.	Kesk. pall neljal II hindam.	Vahe I ja II hindam.			
1319	Kadrina „Estonia“ ept.	{ Adalberth Noorhani Edgar Heinrichi p. Mahne	4.271	96,96	12,28	12,41	12,09	0,32	12,185	—	Tunnistatud piimat.
2	Albu	Gustav Jüri p. Otsmann	1.391	93,82	12,23	12,41	12,10	0,31	12,165	150.—	Tun.pt.ja meierile
34	Võhma	Aleksander Mihkli p. Mölder	2.276	97,36	12,29	12,32	12,04	0,28	12,165	150.—	— do —
4427	Mäetaguse	Johannes Mardi p. Peterson	925	97,30	12,33	12,37	12,00	0,37	12,13	150.—	— do —
5479	Vaivara	August Soe	586	100,0	12,31	12,32	11,95	0,37	12,13	150.—	— do —
6	12 Suure-Jaani	Eduard Otto p. Kurvits	1.249	96,32	12,28	12,26	11,97	0,29	12,125	120.—	— do —
7	16 Laiuse	Karl Jaani p. Aller	1.145	95,98	12,30	12,29	11,95	0,34	12,125	120.—	— do —
8467	Keila	Jaani p. Anton	1.154	97,05	12,27	12,23	11,96	0,27	12,115	120.—	— do —
9329	Pikevere	Tõnis Hansu p. Rass	1.066	100,0	12,27	12,37	11,93	0,44	12,10	120.—	— do —
10284	Sürgavere	Jakob Jaani p. Kampus	832	100,0	12,22	12,26	11,97	0,29	12,095	120.—	— do —
11108	Esna	Konstantin Hansu p. Kolumbus	1.401	99,64	12,29	12,30	11,89	0,41	12,09	100.—	— do —
12	17 Ambla	Juhan Matsi p. Aud	3.732	95,42	12,25	12,30	11,92	0,38	12,085	100.—	— do —
13	56 Lähtru-Martna ept.	August Juhani p. Kelemidt	674	96,59	12,24	12,28	11,92	0,36	12,08	100.—	— do —
14331	Kloostri	Georg Jüri p. Voore	1.253	96,81	12,28	12,45	11,88	0,57	12,08	100.—	— do —
15362	Vastemõisa	{ Voldemar Tõnise p. Kontson Lorenz Andersi p. Nielsen	1.060	99,43	12,31	12,19	11,84	0,35	12,075	—	Tunnistatud piimat.
16305	Laeva	Samuel Jakobi p. Saksing	470	97,02	12,21	12,37	11,71	0,46	12,06	—	Tun.pt.ja meierile
17470	Kohala	—	820	98,17	12,30	12,30	11,97	0,53	12,035	—	Tunnistatud piimat.
18	68 Tartu-Roela	Oskar Gustavi p. Mäesepp	611	96,56	12,30	12,36	11,77	0,59	12,035	—	— do —
19	57 Porkuni	—	675	97,93	12,28	12,33	11,76	0,57	12,02	—	— do —
20100	Järva-Jaani	Gustav Hansu p. Mandel	1.996	100,0	12,32	12,42	11,72	0,70	12,02	—	— do —
21430	Tammiku	Johannes Joosepi p. Saarson	812	91,26	12,17	12,32	11,77	0,55	11,97	—	— do —
22245	Are	Jakob Mihkli p. Kaints	764	98,43	12,32	12,33	11,62	0,71	11,97	—	— do —
23	99 Lahavere	Karl Hansu p. Sahk	382	92,41	12,20	12,38	11,72	0,66	11,96	—	— do —

24	283	Varbola	Gustav Hansu p. Tärk	1,097	98,27	12,20	12,26	11,71	0,55	11,955	—	do	—	
25	395	Toila	David Andrese p. Oja	2,454	98,25	12,22	12,32	11,68	0,64	11,95	—	do	—	
26	270	Kose	{Jaani Tõnise p. Teras	1,955	84,81	12,09	12,27	11,79	0,48	11,94	—	do	—	
27	263	Olustvere-Täaksi	{Rudolph Peetri p. Kerman	1,062	96,61	12,23	12,98	11,63	0,35	11,93	—	Tunnistus piimat	—	
28	27	Kabala-Kurta	Oskar Jaani p. Keru	1,113	96,32	12,19	12,31	11,65	0,66	11,92	—	Tun.pt.jameierile	—	
29	105	Kullamaa	Joh. Aniline, Peeter Soonets.	1,719	95,00	12,28	12,10	11,54	0,56	11,91	—	Tunnistus piimat.	—	
30	72	Kuremaa	Andres Miina p. Karlson	448	91,52	12,14	12,27	11,62	0,65	11,88	—	Tun.pt.jameierile	—	
31	152	Kärkna	Edgar Mahnke; Karl Martin.	947	82,05	12,08	12,18	11,67	0,51	11,875	—	Tunnistus piimat.	—	
32	389	Pärnu-Jakobi	{Jüri Tõnise p. Kasper	1,047	97,42	12,25	12,03	11,50	0,53	11,875	—	—	do	—
33	337	Vaimastvere-Koit	{Voldemar Mihkli p. Moks	531	82,67	12,10	12,16	11,62	0,54	11,86	—	Tun.pt.jameierile	—	
34	2	Viljandi	Olga Aleksandri t. Praats	1,587	97,98	12,30	12,19	11,41	0,78	11,855	—	—	do	—
35	91	Kastna	Robert Hermani p. Lamp	431	96,29	12,16	12,04	11,54	0,50	11,85	—	—	do	—
36	7	Pilistvere	Voldemar Adolfi p. Kleiner	2,240	89,11	12,06	12,14	11,60	0,54	11,83	—	—	do	—
37	440	Kesk-Alatskivi	August Mardi p. Hummel	882	98,41	12,20	12,22	11,45	0,77	11,825	—	—	do	—
38	432	Kivi-Vigala	Ernst Karli p. Orav	803	89,66	12,09	12,32	11,55	0,77	11,82	—	—	do	—
39	364	Rannu	Karl Liisa p. Rüütli	890	92,70	12,10	12,15	11,54	0,61	11,82	—	—	do	—
40	48	Maarja-Magdaleena	Eduard Kristjani p. Pirn	1,111	98,65	12,27	12,10	11,37	0,73	11,82	—	—	do	—
41	62	Leedimäe	Julius Johan. Gustavi p. Austa	458	86,03	12,14	12,26	11,49	0,77	11,815	—	Tunnistus piimat.	—	
42	340	Kehtna	{Alfred Hindriku p. Saks	460	90,44	12,16	12,12	11,46	0,66	11,81	—	Tun.pt.jameierile.	—	
43	381	Kiuu	{Viktor Tõnise p. Mihkelmann	701	92,58	12,05	12,26	11,56	0,70	11,805	—	—	do	—
44	439	Puhja	Karl Jaani p. Müdel	770	97,53	12,09	12,08	11,50	0,58	11,795	—	—	do	—
45	426	Vandra-Massu	Marie Jaani t. Schmidt	463	92,87	12,16	12,17	11,43	0,74	11,795	—	—	do	—
			Hugo Jaani p. Mõttus								—	—	do	—
			Karl Hansu p. Reiman								—	—	do	—

Välis- ja siseturu teated.

Võituru seisukord välismaail märtsi kuul.

Veebruarikuu lõpul ja märtsikuu algul arvati, et või hinnad suurema tarvitamise (resp. nõudmise) ning eelolevate Lihavõttepühade tõttu tõusevad, kuid kõigi ennustustele ootamata langesid võihinnad märtsikuul suuresti.

Või hinnad näitasid langemist juba märtsikuu algul, kuu teisel nädalal paranesid nad vähe, kuid siis langesid kavakindlalt kuni aprilli alguseni. Kopenhaageni noteering langes 321 krooni pealt veebruari lõpul 274 krooni peale märtsi lõpul, seega oli hinnalangemine 47 kr. Viimane Kopenhaageni noteering märtsikuul 1928 a. oli 326 krooni, seega 52 krooni kõrgem, kui käesoleval aastal. Berliini ametlik noteering (Saksa või) langes märtsikuul 16 Rm. võrra — Rm. 173 pealt Rm. 157 peale. Londonis langes Taani või 186 sh. pealt 168 sh. peale, Uue Merimaa või 172 sh. pealt 166 sh. peale tsentneri eest.

Sarnast hiiglasuurt hinnalangemist tuleb panna nõrga nõudmise arvele ühelt poolt, ning suurenenud pakkumise arvele teiselt poolt. Tarvitamine märtsikuul oli vähenenud peasjalikult erakordselt külma talve tagajärjel, mis suuri kulusid kütteainete muretsemises nõudis. Teiselt poolt on tööta tööliste arv Saksamaal ja Inglismaal käesoleva aasta esimeste kuude jooksul suur olnud: Saksamaal 2,5 miljoni ja Inglismaal 1,4 miljoni ümber, mis rahva ostujõudu vähendas. Kui siia juure arvata veel tööta tööliste perekonnad, siis tõuseb see arv 10 miljonini, mis ligi 10% kogu Saksa ja Inglismaa elanikkude arvust välja teeb.

Peale selle oli või juurevedu asumaadest märtsikuul õige suur. Samal ajal on võitoodang ka märtsi teisest poolest peale tõusnud. Eriti tuntavalt tõusis toodang Taanis ja Hollandis.

Raske on või hindade tuleviku suhtes midagi ennustada, kuid peab arvama, et aprillikuu suurt paranemist kaasa tuua ei või. Kuna praegused võihinnad võrdlemisi õige madalad on, siis võib oletada, et tarvitamine lähemal ajal suureneb Teiselt poolt aga võtab ka võitoodang juure.

Veebruarikuu jooksul veeti Inglismaale võid sisse 482.017 tsentneri (a 50,8 kgr.), võrreldes 583.349 tsentneriga 1928 a. ja 370.959 tsentneriga 1927 a. sama kuu jooksul.

Saksamaale veeti veebruarikuu jooksul sisse 100.243 dopelttsentneri (a 100 kgr.), võrreldes 80.280 d. tsentneriga 1928 a. ja 90.972 d. tsentneriga 1927 a. sama kuu jooksul.

Üldiselt veeti Inglismaale käesoleva aasta kahe esimese kuu jooksul, võrreldes kahe eelmise aasta sama perioodiga, järgmiselt võid sisse :

Maad.	1929 a.	1928 a.	1927 a.
	t s e n t n e r i t e s .		
Venemaalt	4.404	6.756	—
Soomest	32.423	33 075	25.386
Rootsist	39.467	31.624	34.373
Taanist	323.600	328.093	294.738
Hollandist	8.701	6.514	6.650
Prantsusmaalt	2.550	1.986	—
Ameerika Ühisriik.	70	986	450
Argentiinast	98.705	129.978	134.089
Irist	8.255	13.217	15.927
Austraaliast	196.809	169.633	110.618
U. Merimaalt	359.485	381.213	220.677
Muudest maadest	10.483	7.228	3.792
<hr/>			
Kokku	1.084.952	1.110 303	846.700

Või hinnad Londonis 1. märtsil 1929 a.

Taani	184 kuni 186 sh. per cwt.
Uus Merimaa	164 " 172 " " "
Eesti	puudub turul
Siberi	" "

Eelmisel nädalal asetleidnud või hindade langemine kestis ka käesoleval nädalal edasi; nii noteeriti sellel nädalal Taani võid 6 sh. võrra ja U. Merimaa oma 4 sh. võrra tsentnerilt odavamalt. Võiturg oli endiselt vaikne ja nõudmises ei olnud suuremat elavust märgata, kuna ostjad tagasihoidlikud olid. Asumaadest jõudis sellel nädalal õige rohkesti võid pärale. Peetakse võimalikuks, et praeguste alanenud hindade juures ostjad suuremat elavust oma ostudes ülesnäitavad. Kopenhaagenis noteeriti käesoleval nädalal võid ametlikult 310 krooni, 315 krooni vastu eelmisel nädalal.

Või hinnad Londonis 8. märtsil 1929 a.

Taani	186 kuni 188 sh. per cwt.
Uus Merimaa	164 „ 172 „ „ „
Eesti	noteeringud puuduvad.
Siberi	„ „

Taani võid noteeriti käesoleval nädalal 2 sh. võrra tsentnerilt kallimalt; teiste võisortide hindades muutusi ei olnud. Võiturul valitses sellel nädalal parem nõudmine ja hinnad näitasid kindlamat tooni. Kohapealolevad või tagavarad on väiksed; Austraaliast praegu Inglismaale teelolevad või kvantumid on väiksemad eelmise aasta sama aja omadest, kuna sellevastu U. Merimaalt tulevad tagavarad suuremad on kui aasta eest. Tähelepanuväärt muutusi hindades ei ole lähemal ajal oodata ja arvatakse, et hinnad kindlatena edasi püsivad, kalduvusega tõusu poole. Kopenhaageni ametlik või noteerimine oli käesoleval nädalal muutumatult 310 krooni.

Või hinnad Londonis 15. märtsil 1929 a.

Taani	182 sh per cwt.
Uus Merimaa	160 kuni 168 „ „ „
Eesti	noteeringud puuduvad.
Siberi	„ „

Taani ja U. Merimaa võid noteeriti käesoleval nädalal 4 sh. võrra tsentnerilt odavamalt. Üldine turu seisukord oli vaikne ja nõudmises ei olnud hindade langemise peale vaatamata elavust märgata, kuna ostjad piirdusid oma ostudes ainult tegeliku tarviduse rahuldamisega. Koha-

pealolevad või tagavarad on praegu väiksemad kui eelmisel aastal samal ajal, kuid arvatakse, et suuremad saadetised varsti saadavale tulevad. Kopenhaagenis noteeriti käesoleval nädalal võid ametlikult 305 krooniga, 310 krooni vastu eelmisel nädalal. Veebruarikuu jooksul veeti Inglismaale võid sisse kokku 482.017 cwt., 583.349 cwt. vastu samal kuul 1928 a. ja 370.959 cwt. vastu 1927 a. veebruaris. Sissevedu Taanist oli veidi suurem 1928 a. sama kuu omast, kuna U. Merimaalt, Aust-raaliast ja Argentiinast vähem sisse veeti.

Või hinnad Londonis . 22 märtsil 1929 a.

Taani	168 kuni 170 sh. per cwt.
U. Merimaa	156 " 166 " "
Eesti	noteeringud puuduvad
Siberi	" "

Või hinnad langesid ka käesoleval nädalal; nii noteeriti Taani võid 12 sh. võrra ja U. Merimaa oma 2-4 sh. võrra tsentnerilt odavamalt. Nädala jooksul jõudis rohkel arvul võid päralt ja eriti asumaadest tulnud suuremad või saadetised ei jätnud üldise võituru seisukorra peale oma mõju avaldamata. Teisest küljest aga näisid ostjad endiselt tagasihoidlikud olevat ja nõudmine püsis väiksena, mispärast tarvilikuks kujunes hindade alanemist läbi viia, et ostjates huvi äratada. Kopenhaagenis noteeriti käesoleval nädalal võid ametlikult 280 krooni, 305 krooni vastu eelmisel nädalal.

Või hinnad Londonis 28 märtsil 1929 a.

Taani	164 kuni 168 sh. per cwt.
U. Merimaa	152 " 166 " " "
Eesti	noteeringud puuduvad
Siberi	" "

Taani või hind langes käesoleval nädalal 2-4 sh. võrra tsentnerilt. Praegused hinnad on tuntavalt madalamad eelmise aasta sama aja omadest, kuid nõudmises ei olnud sellel nädalal erilist elavust märgata. Turu seisukorras aprillikuu jooksul ei olevat tähelepanuväärt muudatust

oodata. Arvatakse, et praegu valitsevad odavad hinnad või tarvitamise suurenemisele kaasa aitavad. Asumaadest, eriti aga U. Merimaalt, on õige rohkel arvul võid saadavale tulnud ja suured kvantumid on praegu teel Inglismaale. Kopenhaagenis noteeriti sellel nädalal võid ametlikult 274 krooniga, 280 kr. vastu eelmisel nädalal ja 326 krooni vastu aasta tagasi.

„Eta'lt“ ja eksportööridelt saadud teadete järele olid või hinnad:

Turgude nimetus	7. III.	27. III.	Märkused.
Londonis :			
Taani või sh. per cwt.	185—186	164—170	
„ „ Ekr. klg. . .	3,30—3,32	2,93—3,04	
U. Merimaa või sh. per cwt.	170—172	—	
„ „ Ekr. klg. . .	3,04—3,07	—	
Berliinis :			
Sisemaa l s. Rmk. per cnt.	173	—	
„ „ Ekr. klg. . .	3,07	—	
Eesti või Rmk. per cnt.	179—181	—	
„ „ Ekr. klg. . .	3,18—3,22	—	
Läti või Rmk. per cnt.	176—182	—	
„ „ Ekr. klg. . .	3,13—3,23	—	
U. Merimaa või Rmk. per cnt.	179—181	—	
„ „ Ekr. klg. . .	3,18—3,22	—	
Kopenhaagenis :			
Taani või Tkr. klg.	3,10	2,74	
„ „ Ekr. klg.	3,09	2,73	
Taffinnas :			
Eksportvõi I sort	2,52	2,42	

Piimasaaduste Väljaveo Kontrollijaama poolt läbivaadatud ja märtsikuul
1929 a. väljaveetud või (netto kaal).

Eksportöör	Saksamaale	Inglismaale	Soome	Aafrikasse	K o k k u
P. K. Estonia . . .	2269 tn. 115.409,0 kg.	2498 tn. 127.088,2 kg.	—	11 tn. 540,0 kg.	4778 tn. 243.037,2 kg.
C. F. Gahlnbäck . .	903 " 46.077,6 "	419 " 21.422,5 "	102 tn. 5.221,7 kg.	—	1424 " 72.721,8 "
A/S. Rotermann . .	543 " 27.631,8 "	702 " 35.743,6 "	—	—	1245 " 63.374,4 "
A/S. A. Einpaul . .	620 " 31.599,0 "	353 " 18.008,3 "	—	—	973 " 49.607,3 "
E. P. Liit	181 " 9.229,3 "	81 " 4.141,0 "	—	—	262 " 13.370,3 "
K o k k u	4516 tn 229.945,7 kg.	4053 tn. 206.403,6 kg.	102 tn. 5.221,7 kg.	11 tn. 540,0 kg.	8682 tn. 442.111,0 k'g.
Märts 1928 a. . . .	7392 " —	2809 " —	—	—	10231 " —

Või hindamise teated.

1. märtsist — 1. aprillini 1929 a.

Kuupäev	Piimatalituse			Märkus	Kuupäev	Piimatalituse			Märkus	
	Reg. Nr.	Nimetus	Arv Keskm. pall Vee %			Reg. Nr.	Nimetus	Arv Keskm. pall Vee %		
Märts	P. K. Estonia				Märts	P. K. Estonia				
17	Ambla	8 12	14,6		289	Valgjärve	2 10	14,5	mr.rabe,ebp.m.	
23	Albu	6 12	14,9		350	Nõo	3 11	13,7	puru s.	
23	"	8 12	14,9		181	Kaagjärve	3 11	12,7	jooneline	
105	Kullamaa	10 12	14,3		171	Jõgeveste	3 11 1/2	13,6	tuim	
362	Vastemõisa	8 12	14,7		438	Krüdneri	2 12	14,0		
2	Viljandi	4 12	14,0		32	Paide	2 11	16,3	rabe, rasv.	
34	Võhma	9 12	15,3		225	Sikana	5 10 1/2	15,3	seisn. m.	
85	Restu	9 12	15,2		207	Kuigatsi	1 12	14,5		
207	Kuigatsi	7 12	15,0			Gahlnbäck				
395	Toila	7 12	15,6		4	374	Palmse	9 10	12,3	kirju, puru s.
25	Aravete	9 12	13,6		"	152	Kärkna	5 11	14,6	"
358	L. Nigula	5 12	14,9		"	79	Simuna	6 12	14,8	
26	Kasari	8 12	14,0		"	79	"	5 11	14,5	kirju
26	"	5 12	14,6		"	27	K. Kurla	6 12	14,5	
12	S. Jaani	6 12	15,5		"	27	"	5 12	14,0	
12	"	7 12	15,4		"	15	Kaiu	9 10	15,4	ebp. m., lv.
413	Olustvere	2 11	15,9	rabe	"	15	"	8 12	15,3	
284	Sürgavere	6 12	14,5		"	158	U. Tänasilma	4 11	15,3	lv., tuim, rasv.
108	Esna	8 12	15,8		"	84	Jõgeva	9 12	14,4	
201	Ardu	8 12	15,4		"	84	"	8 12	15,0	
201	"	7 12	15,7		"	335	Kaarepere	8 10 1/2	13,4	vana m.
430	H. Tammiku	10 12	15,0		"	73	S. Tammiku	6 11 1/2	14,0	lv., rasv.
161	Otepää	7 11	15,9	rabe	"	1	Palamuse	9 12	15,0	
408	Sipa	4 12	15,9		"	1	"	8 12	15,0	
419	Tarvastu	7 12	14,2		"	1	"	8 12	14,6	[hapu
146	Puiatu	3 11	14,6	kõrve m.	"	85	Restu	10 10	15,6	vana m., ebp.
22	Oiu	6 12	15,3		"	66	Härjanurme	6 12	14,5	
145	S. Kõpu	5 11 1/2	15,7	tuim	"	66	"	5 12	15,6	
360	T. Mõnnaste	5 12	14,0		"	30	Vihula	10 12	14,6	
125	S. Tammiste	5 12	14,6		"	258	Varbevere	8 12	14,2	
10	T. Jõesuu	8 12	15,0		"	324	Puurmanni	10 12	14,8	
10	"	7 12	15,0		"	309	Seli I	5 12	14,4	[rasv.
308	Kolu	9 12	15,1		"	407	Ellamaa	3 11	14,6	liig valge, tuim,
306	Türi	6 12	13,8		"	273	Tõstamaa	5 10 1/2	14,0	joon. ebp. m.
306	"	6 11	14,6	mr., tuim, rasv.	"	260	Kaelase	6 12	14,3	[ebp. m.
18	Imavere	6 11 1/2	14,0	tuim	"	325	Uulu	3 9	—	kol. täp. sees,
336	Järvakandi	8 12	14,0		"	429	A. Lindi	3 11	14,2	tuim, r. puru s.
39	T. Ore	3 11 1/2	14,2	tuim						

Kuupäev	Piimatalituse		Arv	Keskm. pall	Vee %	Märkus	Kuupäev	Piimatalituse		Arv	Keskm. pall	Vee %	Märkus
	Reg. Nr.	Nimetus						Reg. Nr.	Nimetus				
Märts	Gahlnbäck						Märts	P. K. Estonia					
4	163	Võime	8	11	13,6	kirju, seisn. m.	5	282	Pöide	9	12	14,0	
"	152	Kärkna	5	12	14,7		"	18	Imavere	7	11 $\frac{1}{2}$	15,4	seisn. m.
"	30	Vihula	10	12	15,0		"	9	K. Jaani	5	11	13,7	kibe sool.
"	56	L. Martna	7	12	14,8		"	242	Alliku	6	12	15,2	
"	267	Ollepa	8	12	14,6		"	242	"	7	12	14,7	
"	418	Kildu	2	11 $\frac{1}{2}$	15,3	tuim	"	340	Kehtna	4	42	15,7	
"	18	Imavere	5	12	14,9		"	262	Väätsa	5	12	14,5	
	P. K. Estonia												
"	319	Kadrina	5	12	15,0		"	249	V. Võidu	6	11 $\frac{1}{2}$	14,8	ebp. m.
"	319	"	6	12	15,7		"	254	Kalmetu	9	12	14,3	
"	427	Mäetaguse	6	12	15,1		"	31	Vaimastvere	9	12	15,2	
"	291	Anija	10	12	14,7		"	130	Laatre	4	12	14,4	
"	470	Kohala	8	12	15,0		"	19	U. Võidu	3	12	12,2	
"	55	Umbusi	8	12	15,0		"	403	Laupa	3	11	13,0	mr. t. ..
"	156	Loodi	2	12	15,0		"	45	T. Hakkaja	3	11	12,7	" " " [m.
"	279	Väimela	10	12	13,8		"	180	Emmaste	3	10	13,5	kol. tp. s., ebp.
"	4	Vastseliina	6	12	14,0		"	17	Ambla	6	12	15,0	
"	161	Otepää	7	11 $\frac{3}{4}$	14,5	rasv.	"	17	"	5	12	14,2	
"	396	V. Jakobi	7	11 $\frac{1}{4}$	13,6	t. r.	"	34	Võhma	9	12	15,6	
"	353	Varangu	5	12	14,6		"	2	Viljandi	5	12	15,0	
"	8	Põltsamaa	3	11 $\frac{1}{2}$	15,0	tuim	"	25	Aravete	9	12	14,6	
"	243	Kunda I	4	10	15,0	2 jagu, rabe,	"	20	Rakvere	5	12	14,6	
"	130	Laatre	6	12	14,0	[seisn. m.	"	417	Aruküla	5	12	13,5	
"	460	Tapa	7	11	13,4	mr. t. r.	"	395	Toila	7	12	16,0	
"	94	Kanepi	8	12	13,4		"	152	Kärkna	5	12	13,3	
"	29	Karula	5	11 $\frac{1}{2}$	13,8	ebp. m.	"	108	Esna	5	11 $\frac{1}{2}$	16,2	kol. tp. s.
"	235	L. Lokuta	5	12	14,0		"	178	Kahala	7	12	14,0	
"	352	Ulvi	3	11	14,7	seisn. m.	"	178	"	8	12	14,2	
"	274	Voldi	2	11	14,3	mr. puru s.	"	147	Koigi	10	12	16,0	
"	295	Krabi	3	9	—	seisn. m. ebp.	"	413	Olustvere	4	11	14,8	ebp. m.
"	391	Viitina	2	10 $\frac{1}{2}$	12,9	" [hapu	"	261	Kaarli	3	11	15,6	kol. tp. s.
"	371	Loosi	2	11 $\frac{1}{2}$	14,6	tuim	"	270	Kose	10	12	13,3	
"	209	Kõnnu	1	12	13,7		6	11	Helme	9	12	14,6	
"	170	U. Kariste	1	10	14,6	rabe, lv.	"	240	Päinurme	7	12	14,4	
"	264	A. Sarja	3	11 $\frac{1}{2}$	15,0	tuim	"	427	Mäetaguse	5	12	15,8	
"	255	Kadila	6	12	14,0		"	319	Kadrina	9	12	14,3	
"	382	Loo	9	12	14,7		"	270	Kose	5	12	14,0	
"	310	Jõelechtme	7	11 $\frac{3}{4}$	14,6	tuim	"	270	"	6	12	14,2	
"	381	Kiui	9	12	14,6		"	329	Pikevere	6	12	14,0	
"	63	Maksa	3	11	13,7	puru s., t. r.	"	329	"	6	12	13,0	
"	276	Meremäe	2	10	15,6	ebp. kõrve m.	"	57	Porkuni	6	12	14,0	
"	322	Sõmeru	1	9	—	purud s. ebp.m.	"	339	Emumäe	3	12	15,0	
"	240	Päinurme	8	12	14,8		"	156	Loodi	2	12	14,4	
"	240	"	7	12	14,6		"	13	Leebiku	5	12	14,5	
"	11	Helme	10	12	15,2		"	209	Kõnnu	1	11 $\frac{1}{2}$	14,0	tuim
"	319	Kadrina	6	9	—	vana, ebp. m.	"	5	A. Paluoja	9	12	14,8	
"	319	"	7	12	14,6		"	3	Pöög'i	7	12	15,3	
"	395	Toila	6	12	15,3		"	35	Sinealliku	8	11	16,8	kol. täp. sees
"	355	Einmanni	9	12	15,6		"	244	Kärstna	7	12	14,6	
"	270	Kose	10	12	14,0		"	8	Põltsamaa	8	12	13,8	
"	28	T. Selja	7	12	13,2		"	136	V. Kuuste	6	11 $\frac{1}{2}$	14,4	seisn. piima m.
"	424	Kaisma	6	11	13,3	mr. lv.	"	103	Lustivere	6	11	15,0	rabe
"	282	Pöide	9	12	14,0		"	81	P. Kalana	5	12	15,1	
"	282	"	9	12	14,4		"	81	"	6	12	15,4	
							"	116	Koeru	5	11	13,5	soola kibe
							"	77	Mõniste	3	11	13,3	ebp. m.

Kuupäev	Piimatalituse		Arv	Keskm. pall	Vee %	M ä r k u s	Kuupäev	Piimatalituse		Arv	Keskm. pall	Vee %	M ä r k u s
	Reg. Nr.	Nimetus						Reg. Nr.	Nimetus				
Märts	P. K. Estonia						Märts	Rotermann					
6	47	L. Tähkvere	10	12	14,0		7	116	Koeru	6	12	14,4	
"	50	T. Visusi	5	10 ¹ / ₂	13,2	imar, vana m.	"	217	Tamme	6	11	14,6	kirju
"	450	Avinurme	2	11	12,8	tuim, rasv.	"	217	"	6	11	15,0	"
"	354	Tudolinna	4	10	12,8	ebp. seisn. m.	"	364	Rannu	6	12	13,8	"
"	177	Vara	3	11	15,3	" piima m.	"	196	P. Paala	6	11	13,3	rabe
"	317	P. Peraküla	3	8	—	2 jagu, hall. m.	"	95	Nadalama	7	12	15,5	"
"	121	Penuja	2	10	12,0	ebp. m. [m.	"	370	Antsla II	2	12	14,0	"
"	17	Ambla	5	10 ¹ / ₂	13,7	mr., seisn. piima	"	446	Vaida	9	11	16,0	kirju
"	17	"	6	11	13,0	seisn. piima m.	"	42	H. Kõnnu	10	12	15,4	[piima tk. s.
"	23	Albu	10	12	14,9		"	281	Aidu	2	10 ¹ / ₂	14,9	klaar rasv. lv.
"	30	Vihula	6	12	14,0		"	433	Suislepi	8	12	14,0	"
"	30	"	5	12	14,6		"	456	Vägeva	5	12	13,8	"
							"	113	Elva	7	12	14,5	"
							"	113	"	7	12	14,8	"
7	259	Holstre	1	10	15,6	kirju	"	210	Kokora	9	12	14,6	"
"	272	Heimtali	6	9	—	vana m., lv.	"	283	Varbola	6	12	14,6	"
"	478	Soosaare	7	11	12,7	klaar rasv.	"	283	"	5	12	14,0	"
"	456	Vägeva	5	12	14,0		"	70	L. Lalsi	5	11	13,5	rabe
"	316	Vahastu	1	10 ¹ / ₂	13,0	kol. tp. sees	"	234	Kamari	5	11	13,0	kibe järelm.
"	113	Elva	8	12	14,3		"	247	Tapiku	4	12	13,6	"
"	113	"	7	11 ¹ / ₂	15,3	mr.	"	175	Üdeva	7	12	15,0	"
"	33	Rõngu	9	10 ¹ / ₂	14,6	kirju	"	16	Laiuse	7	12	14,0	"
"	283	Varbola	8	12	15,7		"	215	V. Maarja	8	12	14,5	"
"	283	"	8	12	15,5		"	21	Tartu	1	11 ¹ / ₂	13,5	tuim
"	49	Nurmekunda	8	12	15,4		"	199	Padu	6	12	14,2	"
"	43	Rutikvere	6	11	14,4	kol. tp. s.	"	85	Restu	10	12	15,0	"
"	16	Laiuse	7	12	15,3		"	207	Kuigatsi	8	12	14,8	"
"	16	"	7	12	15,6		"	305	Laeva	6	12	15,1	"
"	247	Tapiku	3	12	15,1		"	113	Elva	7	12	14,7	"
"	253	Saadjärve	2	11	12,8	t. r.	"	358	L. Nigula	5	12	15,3	"
"	42	H. Kõnnu	8	12	14,9		"	33	Rõngu	6	12	14,2	"
"	42	"	9	11 ¹ / ₂	15,3	kol. tp. s.	"	33	"	6	12	14,4	"
"	281	Aidu	2	10	15,3	lv. valge, r.	"	266	Tüütsmanni	2	11	12,1	lv. mr.
"	140	Kikaoja	3	11 ¹ / ₂	14,9	tuim	"	370	Antsla II	2	11	12,7	ebp. m.
"	401	Tuhala	5	12	14,2		"	97	Ürvaste	3	10 ¹ / ₂	13,2	mr.
"	6	Äksi	6	12	15,1								
"	266	Tüütsmanni	2	11 ¹ / ₂	13,0	mr. [m.			P.K. Estonia				
"	21	Tartu	1	9	—	vana, ebp. seisn.	"	245	Are	8	12	15,3	"
"	113	Elva	7	12	15,1		"	389	P. Jakobi	10	12	15,6	"
"	411	Kadrina	7	11	15,4	rabe	"	358	L. Nigula	4	12	15,5	"
"	358	L. Nigula	9	12	15,0		"	395	Toila	6	12	15,7	"
"	399	Vaimõisa	2	9 ¹ / ₂	—	kirju, rabe	"	309	Seli I	3	12	15,9	"
"	33	Rõngu	8	12	14,3		"	390	K. Lõpe	6	12	15,2	"
"	36	Kihme	5	12	15,2		"	169	V. Väandra	6	11 ¹ / ₂	15,0	kol. tp. s.
"	36	"	6	12	16,0		"	426	V. Massu	3	12	14,6	"
"	22	Oiu	10	11	15,9	kirju	"	407	Ellamaa	2	12	14,6	"
"	263	Ol. Tääksi	6	12	16,0		"	351	Varbla	7	12	15,1	"
"	263	"	6	12	14,4		"	351	"	7	12	15,0	"
"	70	L. Lalsi	4	11 ¹ / ₂	14,2	tuim	"	192	Koonga	7	11	13,4	mr.
"	348	Hageri	5	12	15,0		"	192	"	7	11 ¹ / ₂	13,7	rabe
"	367	A. Sikeldi	4	12	14,9		"	101	Tõhela	7	12	13,8	[järelm.
"	259	Holstre	2	11	13,0	seisn. m.	"	101	"	7	11 ¹ / ₄	13,7	puru s. kibe
"	199	Padu	8	12	15,1		"	161	Otepää	9	11	14,3	kibe järelm.
"	65	Tammistu	6	11 ³ / ₄	15,0	tuim	"	159	Suurejõe	6	12	15,6	"

Kuupäev	Piimatalituse		Arv	Keskm. pall	Vee %	Märkus	Kuupäev	Piimatalituse		Arv	Keskm. pall	Vee %	Märkus	
	Reg. Nr.	Nimetus						Reg. Nr.	Nimetus					
Märts	P.K. Estonia						Märts	P.K. Estonia						
7	149	Kärgula	7	12	13,5		8	225	Sikana	3	12	15,2		
"	201	Ardu	7	11 1/2	13,9	mr. seisn. m.	"	355	Einmanni	4	12	15,9		
"	356	Kahkva	6	12	15,0		"	284	Sürgavere	9	12	14,4		
"	114	Vahenurme	5	11	15,6	rabe	"	12	S. Jaani	10	12	15,4		
"	94	Kanepi	8	12	12,5		"	24	Villevere	9	12	15,2		
"	162	Sõmerpalu	5	11	14,0	mr. lv.	"	147	Koigi	10	12	15,0		
"	330	V. Vihtra	5	11 1/2	14,2	rabe, t. r.	"	413	Olustvere	3	11 1/2	14,3	tuim	
"	97	Urvaste	3	9	—	mr. seisn. m.	"	108	Esna	8	11 1/2	15,7	kirju	
"	292	Rõuge	3	11	14,4	rabe, valge	"	108	"	6	12	14,8		
"	371	Loosi	3	11	13,3	kol. tp. s.	"	10	T. Jõesuu	9	12	15,5		
"	276	Meremäe	2	10 1/2	15,0	t. r.	"	255	Kadila	8	12	14,0		
"	333	U. Saaluse	2	9	—	kol. r. ter. täis	"	39	T. Ore	6	12	14,0		
"	251	Särghaua	2	11 1/2	14,7	tuim [m.	"	408	Sipa	4	12	15,6		
"	59	K. Kioma	3	10 1/2	14,3	ebp.seisn.piima	"	419	Tarvastu	8	12	14,4		
"	379	T. Pustuski	2	11	14,6	rabe	"	18	Imavere	8	12	13,6		
"	444	V. Kihlepa	3	10 1/2	10,6	määrd. v. m. r.	"	241	Kärevere	5	12	14,0		
"	326	Taali II	2	10	12,0	rabe, rasv., lv.	"	242	Alliku	4	12	15,7		
"	429	A. Lindi	2	9	—	kol. tp. s., t. r.	"	336	Järvakandi	8	12	15,0		
"	307	Kähri	1	10	14,0	kibe, hallit. m.	"	332	Rapla	5	11 1/2	16,0	kollased t. sees	
"	295	Krabi	1	9	—	ebp. seisn. m. [valge märgita	"	146	Puiatu	4	11	15,9	seisn. piima m.	
		E. P. Liit						"	360	T. Mõnnaste	3	11 1/2	14,7	
8	20	Rakvere	7	12	13,6		"	235	L. Lokuta	6	12	15,5		
"	439	Puhja	7	12	15,4		"	468	Võidula	5	12	14,5		
"	53	Kodijärve	5	12	13,7		"	76	K. Nõmme	6	11	14,2	mr., rasv.	
"	471	L. Hiiekõnnu	4	11	13,7	tuim, rasv.	"	410	Kädva	3	12	15,7		
"	358	L. Nigula	5	11	15,2	kol. täp. sees	"	341	L. Vissuvare	5	12 1/2	15,0	ebp. m. [sees	
"	48	M. Magdal.	10	12	14,8		"	476	Käru	3	11	14,5	tuim, koll. täp.	
"	436	Kääpa	4	12	14,3		"	125	S. Tammiste	3	12	15,6		
"	297	R. Vohandu	2	11 1/2	13,3	tuim	"	462	Piirsalu	3	11	15,8	rabe	
"	18	Imavere	6	11	14,4	seisn. m.	"	188	Viiso	2	11	12,9	määrdiv r.	
"	7	Pilistvere	8	12	13,8		"	319	Kadrina	7	11 1/2	15,3	puru ja karvs.	
"	48	M. Magdal.	8	12	15,2		"	319	"	7	12	15,1		
"	215	V. Maarja	5	12	14,3		"	17	Ambla	5	10	14,0	kibe, seisn. m.	
"	191	Kantküla	3	12	15,7		"	17	"	7	11	15,6	mr.kibe järelm.	
"	439	Puhja	7	12	16,4		9	11	Helme	10	12	15,0		
"	358	L. Nigula	5	12	15,6		"	17	Ambla	7	12	14,3		
"	161	Otepää	5	11	15,2	tuim, rabe	"	470	Kohala	8	12	15,1		
"	53	Kodijärve	6	12	13,5		"	479	Vaivara	5	12	13,9		
"	471	L. Hiiekõnnu	4	11	14,4	tuim	"	291	Anija	6	12	15,0		
"	327	M. Mäeküla	7	12	15,0		"	25	Aravete	8	12	15,1		
"	7	Pilistvere	7	12	16,0		"	69	Kursi	5	12	14,6		
		P.K. Estonia						"	395	Toila	8	12	16,4	
"	105	Kullamaa	8	12	14,3		"	55	Umbusi	8	12	15,0		
"	105	"	6	11	15,6	2 jagu	"	110	Pala	4	12	15,1		
"	331	Kloostri	7	12	15,6		"	200	Alavere	6	12	14,0		
"	331	"	9	12	15,6		"	57	Porkuni	2	12	15,1		
"	34	Võhma	9	12	15,1		"	156	Loodi	3	12	14,8		
"	2	Viljandi	5	12	14,0		"	382	Loo	6	11 1/2	14,7	lv., mr.	
"	362	Vastemõisa	6	12	14,4		"	382	"	6	12	14,6		
"	362	"	7	12	14,9		"	8	Põltsamaa	8	12	14,0		
"	440	K. Alatskivi	9	12	15,0		"	135	Oisu	8	11 1/2	13,8	tuim, rasv. mr.	
"	440	"	9	12	14,7		"	202	Märjamaa	5	12	14,3		
"	467	Keila	6	12	15,0		"	31	Vaimastvere	6	11 1/2	15,0	tuim [koll.	
							"	381	Kiui	6	11	13,4	" rasv., liig	
							"	353	Varangu	7	11 1/2	14,0	seisn. m.	

Kuu päev	Piimatallituse		Arv	Kesk- m. pall	Vee % ₀	M ä r k u s	Kuu päev	Piimatallituse		Arv	Kesk- m. pall	Vee %	M ä r k u s	
	Reg. Nr.	Nimetus						Reg. Nr.	Nimetus					
Märts	P. K. Estonia						Märts	P. K. Estonia						
9	4	Vastseliina	5	11 ¹ / ₂	15,6	tuim	11	161	Otepää	5	11 ¹ / ₂	14,7	lv.	
	243	Kunda I	4	11 ¹ / ₂	15,0	" [jagu kesk.		28	T. Selja	9	12	13,7		
	29	Karula	5	9	—	halva m. koll.		77	Mõniste	3	10 ¹ / ₂	13,6	2 jagu, liig koll.	
	352	Ulvi	3	10	14,5	lubja tk. s. t. r.		63	Mäksa	3	11	13,0	t. r.	
	274	Voldi	3	11 ¹ / ₂	15,3	kibe m.		282	Pöide	9	12	13,8		
	164	Antsla	2	11	13,4	" "		282	"	9	10 ¹ / ₂	15,5	vana m.	
	391	Viitina	2	9	—	ebp. m.		343	Tõlluste	7	12	15,5		
	143	Lepasaare	2	10 ¹ / ₂	13,7	" "		343	"	7	12	15,0		
	171	Jõgeveste	3	12	14,3	" "		366	Sõrve	9	11	14,4	rabe, seisn. m	
	256	Saapaküla	3	11	15,0	rabe, tuim, rasv.		438	Krüdneri	2	11 ¹ / ₄	15,3	seisn. m.	
	51	Nõva	5	10	14,3	valge, rabe, lv.		437	Oonurme	1	11	15,0	t. r.	
	231	U. Kariste	2	9	—	rab., ebp. käär. h.		33	Rõngu	8	12	14,6		
	293	Künda	1	9	—	vana, ebp. m.		395	Toila	7	12	15,6		
	170	U. Kariste	1	9	—	purusees, valge [tuim, rasv.			Gahlnbäck					
	A/S. Einpaul							12	211	Vaabina	6	12	14,7	
11	339	Emumäe	3	12	16,0			233	Perila	6	12	14,8		
	350	Nõo	6	12	14,7			150	Kiltsi	6	12	13,5		
	9	K. Jaani	10	12	14,5			150	"	6	12	13,7		
	443	Pahkla	5	12	14,9			68	T. Roela	8	12	14,2		
	34	Võhma	9	10 ¹ / ₂	15,2	puru s.		337	Vaim. Koit	7	12	15,0		
	7	Pilistvere	7	12	13,8			72	Kuremaa	5	12	15,1		
	24	Villevere	6	12	14,9			79	Simuna	7	12	15,7		
	24	"	7	12	15,3			85	Restu	9	12	15,6		
	327	M. Mäeküla	6	12	15,6			85	"	9	12	15,6		
	99	Lahavere	4	12	14,4			374	Palmse	7	11	12,6	koll. joonkeskel	
	8	Põltsamaa	4	11 ¹ / ₂	15,1	tuim		27	K. Kurla	9	12	14,6		
	186	Aakre	8	11	12,4	mr. [jagu		15	Kaiu	6	12	12,6		
	415	Kernu	2	9	—	mr. seisn. m. 2		15	"	6	11	13,0	tuim, lv.	
	103	J. Jaani	5	12	15,0			84	Jõgeva	7	12	14,0		
	100	"	6	12	15,1			84	"	7	12	14,1		
	424	Kaisma	6	11	14,5	tuim, rasv.		208	Kungla	4	12	14,2		
	350	Nõo	6	12	13,9			73	S. Tammi. ku	4	11	14,7	kibe m.	
	473	Anna	5	11	13,5	tuim, rasv.		1	Palamuse	10	11	14,0	kol täpid s.	
	9	K. Jaani	5	11 ¹ / ₄	12,4	soola kibe		1	"	10	11 ¹ / ₄	14,7	" " "	
	144	Kaavere	6	11 ¹ / ₂	14,5	tuim		335	Kaarepere	10	11	12,5	seisn. piima m.	
	332	Rapla	6	11	15,3	kol. täp. sees		153	Vidriku	6	12	13,7		
	148	Kärmu	8	11	13,5	ebp m.		66	Härjanurme	9	12	15,0		
	467	Keila	7	12	14,4			79	Simuna	7	12	14,6		
	7	Pilistvere	8	12	14,6			30	Vihula	10	12	15,0		
	34	Võhma	10	12	15,0			258	Varbevere	10	12	13,8		
	216	H. Kabala	4	11	13,3	klaar rasv.		324	Puurmanni	8	12	14,1		
	238	K. Arusaare	3	12	15,0			49	Nurmekunda	9	12	15,1		
	90	R. Alliku	3	11	13,3	kirju		309	Seli I	4	12	14,9		
	311	Kablaküla	3	11	14,3	"		273	Tõstamaa	5	9	—	vana hallit. m.	
	117	Tr. Avispea	7	11	14,3	"		163	Võime	7	12	14,6		
	117	"	6	11	15,0	karv s.		325	Unlu	4	11	15,0	kibe m.	
	428	Iisaku	5	10	14,0	vana m.		386	Paadremaa	5	12	14,0		
		P. K. Estonia						260	Kaelase	4	11 ¹ / ₂	14,4	tuim	
	319	Kadrina	6	12	15,4			14	Räpina	10	12	15,1		
	319	"	7	12	15,4			14	"	10	12	15,8		
	17	Ambla	5	11	14,6	mr. lv.		56	L. Martna	8	12	15,0		
	130	Leatre	8	12	15,3			298	Surju	2	10	15,7	2 jagu, tuim, r.	
	136	V. Kuuste	6	12	15,2			418	Kildu	2	11	14,9	ebp. m.	
								40	Kõo	5	11 ¹ / ₂	14,5	seisn. m.	

Kuupäev	Piimatalituse			Märkus	Kuupäev	Piimatalituse			Märkus
	Reg. Nr.	Nimetus	Arv			Reg. Nr.	Nimetus	Arv	
Märts	P. K. Estonia				Märts	A/S. Einpaul			
12 267	Ollepa	4 11	14,3	seisn. m.	12 179	Piknurme	6 12	13,8	
" 374	Palmse	7 11	13,4	värvi tükk s.	" 46	Linnamäe	4 11	14,3	mr. lv.
" 71	E. Peetri	3 10½	14,9	kõrve m.	" 30	Vihula	5 11	15,0	seisn. piima m.
	P. K. Estonia				" 30	"	6 12	14,8	
" 270	Kose	10 12	14,0		" 99	Lahavere	6 12	15,0	
" 20	Rakvere	6 11	14,5	koll. värvi tk. s.	" 432	K. Vigala	4 12	15,1	
" 355	Einmanni	5 11½	14,5	tuim	" 323	I. Alutaguse	6 12	14,0	
" 178	Kahala	9 12	14,5		" 62	Leedimäe	4 11	14,6	mr. ebp. m.
" 178	"	9 12	14,4		" 415	Kernu	2 9	—	vana seisn. m.
" 108	Esna	7 12	14,6		" 9	K. Jaani	10 10½	13,1	kibe sool., kõrv.
" 413	Olustvere	4 12	14,3		" 332	Rapla	4 11½	15,3	tuim [m.
" 19	U. Võidu	2 12	15,5		" 18	Imavere	7 12	15,9	
" 319	Kadrina	6 12	14,3		" 7	Pilistvere	7 12	15,3	
" 319	"	6 12	14,4		" 7	"	8 12	14,9	
" 17	Ambla	7 11	15,0	mr. puru s.	" 34	Võhma	10 12	16,0	
" 11	Helme	10 12	15,9		" 216	H. Kabala	5 12	14,5	
" 2	Viljandi	5 11	15,6	kibe m., rasv.	" 238	K. Arusaare	2 11½	15,3	tuim
" 306	Türi	6 12	14,7		" 100	J. Jaani	10 12	15,1	
" 18	Imavere	8 12	13,6		" 79	Simuna	4 12	14,3	
" 9	K. Jaani	6 12	14,0		" 467	Keila	6 12	15,0	
" 419	Tarvastu	8 12	14,3			Rotermann			
" 70	L. Lalsi	5 12	13,6		13 435	Kadjaste	3 11	13,8	seisn. m.
" 145	S. Kõpu	6 11½	15,0	lv. t. r.	" 6	Äksi	8 12	15,6	
" 340	Kehtna	3 12	14,4		" 6	"	8 12	15,7	
" 241	Kärevere	5 11	13,0	mr., rasv.	" 348	Hageri	4 11½	14,3	2 jagu
" 242	Alliku	6 12	15,5		" 263	Ol. Tääksi	8 12	15,6	
" 460	Tapa	8 11	12,0	seisn. m.	" 22	Oiu	7 12	14,9	
" 382	Loo	4 11½	13,6	lv.	" 431	Mõisamaa	4 12	15,0	
" 262	Väätsa	4 11½	14,8	tuim	" 367	A. Sikeldi	4 11	14,3	t. r.
" 403	Laupa	3 11	13,2	mr. tuim, r.	" 456	Vägeva	4 11½	14,6	rasv.
" 62	Leedimäe	3 11½	13,6	kibe järelm.	" 411	Kadrina	5 12	15,0	
" 32	Paide	3 11	15,5	rabe, seisn. m.	" 217	Tamme	6 12	14,2	
" 441	Agapäe	1 11	14,3	tuim [kirju, r.	" 36	Kihme	5 11½	15,1	2 jagu
" 361	Nissi	1 9	—	puru s., vana,	" 446	Vaida	6 12	16,0	
" 23	Albu	10 12	14,4		" 259	Holstre	2 11	14,4	mr.
" 23	"	5 12	14,3		" 478	Soosaare	7 11	13,7	valge, rabe, rasv.
" 34	Võhma	9 12	14,4		" 316	Vahastu	1 11	12,7	liig kollane
	A/S. Einpaul				" 399	Vaimõisa	1 9½	—	2 j. lv., ebp.m.
" 41	Elistvere	9 12	13,3		" 113	Elva	8 12	15,1	
" 422	Saare	4 11	16,0	lv., rasv.	" 175	Udeva	7 12	15,7	
" 8	Põltsamaa	8 12	15,2		" 364	Rannu	8 12	14,3	
" 103	Lustivere	7 12	15,1		" 461	Kavastu	6 12	14,9	
" 350	Nõo	6 12	15,0		" 461	"	6 12	15,7	
" 91	Kastna	4 12	14,2		" 140	Kikaoja	6 12	13,7	
" 100	J. Jaani	5 12	14,9		" 283	Varbola	8 12	14,5	
" 100	"	6 12	14,3		" 283	"	7 12	15,3	
" 34	Võhma	9 12	15,1		" 456	Vägeva	4 11	13,7	t. rasv.
" 7	Pilistvere	7 12	14,4		" 113	Elva	6 12	15,0	
" 18	Imavere	7 12	13,7		" 113	"	7 12	15,6	
" 306	Türi	7 12	15,6		" 401	Tuhala	6 12	14,8	
" 443	Pahkla	6 11¾	14,6	tuim	" 272	Heimtali	6 11½	16,3	rabe, ebp. m.
" 8	Põltsamaa	9 12	15,0		" 116	Koeru	6 12	14,4	
					" 196	P. Paala	10 11	14,0	mr., seisn. m.

Kuupaev	Piimatalituse				Märkus	Kuupaev	Piimatalituse				Märkus		
	Reg. Nr.	Nimetus	Arv	Keskml. pall			Vee %	Reg. Nr.	Nimetus	Arv		Keskml. pall	Vee %
Märts	Rotermann					Märts	P. K. Estonia						
13	247	Tapiku	5	12	15,0	14	255	Kadila	5	12	15,7		
"	16	Laiuse	9	12	15,6	"	202	Märjamaa	4	11	15,0	ebp m.	
"	16	"	8	12	15,3	"	192	Koonga	5	11	15,6	rabe	
"	49	Nurmekunda	5	12	15,6	"	192	"	6	11	13,1	ebp. m.	
"	253	Saadjärve	2	11 1/2	13,6	"	386	Paadremaa	5	11	12,6	klaar, seisn. m., r.	
"	199	Padu	6	12	14,5	"	101	Tõhela	10	11	14,0	jooneline	
"	199	"	5	12	14,7	"	55	Umbusi	6	12	14,6		
"	95	Nadalama	5	12	14,0	"	55	"	5	12	14,8		
"		P. K. Estonia				"	395	Toila	8	12	15,2		
"	331	Kloostri	9	12	15,0	"	57	Porkuni	5	12	14,2		
"	30	Vihula	5	12	14,3	"	245	Are	7	12	14,8		
"	30	"	6	12	14,0	"	389	P. Jakobi	6	12	15,0		
"	85	Restu	10	12	13,4	"	389	"	6	12	15,0		
"	329	Pikevere	9	12	13,7	"	390	K. Lõpe	6	12	13,0		
"	329	"	9	12	14,0	"	309	Seli I	4	12	15,3		
"	122	Ruskavere	9	12	16,0	"	270	Kose	5	12	15,0		
"	395	Toila	7	12	15,9	"	169	V. Väandra	3	11	13,6	kol. tk. s.	
"	479	Vaivara	4	12	14,3	"	156	Loodi	2	11 1/2	15,0	ebp. m. [vana	
"	25	Aravete	9	12	15,6	"	407	Ellamaa	2	9	—	joon. seisn. m.,	
"	207	Kuigatsi	9	12	14,6	"	162	Sõmerpalu	8	12	13,8		
"	110	Pala	3	12	15,3	"	94	Kanepi	7	12	15,2		
"	339	Emumäe	3	12	14,6	"	149	Kärgula	6	11 1/2	13,0	lv.	
"	209	Kõnnu	1	11 1/2	13,6	"	91	Kastna	5	12	13,8		
"	8	Põltsamaa	8	12	14,8	"	154	Pärnu	4	12	14,3		
"	103	Lustivere	8	11 1/2	14,7	"	10	T. Jõesuu	7	11 1/2	15,3	ebp. m.	
"	31	Vaimastvere	6	12	14,5	"	39	T. Ore	4	11 1/2	13,8	tuim	
"	396	V. Jakobi	8	12	14,2	"	45	T. Hakkaja	4	11	15,2	ebp. m	
"	310	Jõelehtme	4	11	14,0	"	325	Uulu	3	11	13,3		
"	95	Nadalama	4	12	15,0	"	276	Meremäe	3	11	14,4	tuim, 2 jagu, r.	
"	53	Kodijärve	5	12	14,4	"	264	A. Sarja	3	11	14,4	" rasv.	
"	352	Ulvi	3	11	14,8	"	114	Vahenurme	4	11 1/2	13,3	"	
"	450	Avinurme	3	11	14,4	"	59	K. Kioma	4	11 1/2	13,5	"	
"	177	Vara	4	11 1/2	15,3	"	164	Antsla	3	10	14,0	valge, rasv.	
"	130	Laatre	2	12	15,3	"	250	Mädara	3	11	15,0	tuim, r. puru s.	
"	437	Oonurme	1	11	15,0	"	251	Särghaua	3	10 1/2	14,5	seisn. m.	
"	240	Päinurme	7	12	15,0	"	371	Loosi	3	11 1/2	14,7	tuim [l. ja m.	
"	240	"	7	12	14,4	"	143	Lepasaare	2	9	—	2 jagu, all hallit.	
"	427	Mäetaguse	6	12	15,0	"	38	U. Antsla	5	11	14,0	seisn. m.	
"	17	Ambla	10	12	14,0	"	435	Kadjaste	2	11	13,4	t. r. [rabe	
14	11	Helme	10	12	13,7	"	444	V. Kihlepa	4	9	—	vana, seisn. m.,	
"	319	Kadrina	6	12	15,2	"	51	Nõva	3	10 1/2	13,5	tuim	
"	319	"	7	12	15,3	"	464	Meeksi	3	10 1/2	12,9	ebp. m.	
"	17	Ambla	10	12	13,5	"	307	Kähri	2	11	13,6	puru s.	
"	5	A. Paluoja	8	12	13,7	"	64	Veriora	2	9 1/2	12,0	2 jagu, hallit. m.	
"	159	Suurejõe	9	11 1/2	14,3	"	380	V. Rahnoja	2	10 1/2	12,0	lv. tuim	
"	35	Sinealliku	7	12	15,9	"	266	Tüütsmanni	2	10	10,8	ebp. m.	
"	244	Kärstna	8	12	14,1	"	302	Sänna	1	9	—	2 jagu, ebp. m.	
"	3	Pöögli	8	11 1/2	14,4	"	326	Taali II	1	9	—	" " seisn. r.	
"	235	L. Lokuta	5	12	14,6	"	E. P. Liit						
"	257	Kamali	6	10 1/2	12,5	"	15	270	Kose	10	12	15,0	
"	14	Räpina	10	12	15,6	"	"	48	M. Magdal.	7	12	14,4	
"	4	Vastseliina	6	12	14,1	"	"	48	"	6	12	14,2	
"	279	Väimela	9	12	15,0	"	"	436	Kääpa	4	12	14,4	
"	136	V. Kuuste	6	12	14,5	"	"	439	Puhja	8	12	15,8	

Kuupäev	Piimatalituse		Arv	keskm. pall	Vee %	M ä r k u s	Kuupäev	Piimatalituse		Arv	keskm. pall	Vee %	M ä r k u s
	Reg. Nr.	Nimetus						Reg. Nr.	Nimetus				
Märts		E. P. Liit					Märts		Gahlnbäck				
15	215	V. Maarja	10	12	14,0		15	30	Vihula	6	12	15,0	
"	191	Kantküla	5	12	15,2		"	267	Ollepa	9	11	14,4	seisn. piima m.
"	327	M. Mäeküla	4	12	15,3				P. K. Estonia				
"	185	Rogosi	1	11	13,4	lv., rasv.	"	440	K. Alatskivi	10	12	14,2	
		Gahlnbäck					"	26	Kasari	6	12	14,1	
"	30	Vihula	6	12	15,7		"	26	"	6	12	14,7	
"	30	"	6	12	15,0		"	417	Aruküla	6	12	13,6	
"	43	Rutikvere	5	12	15,0		"	24	Villevere	9	12	14,3	
"	72	Kuremaa	3	12	15,6		"	147	Koigi	10	12	15,0	
"	211	Vaabina	5	11	13,5	tuim, rasv.	"	12	S. Jaani	7	12	14,6	
"	233	Perila	6	11	14,3	lv. seisn. m.	"	12	"	8	12	14,8	
"	228	Riidaja	8	11	14,0	seisn. m	"	284	Sürgavere	6	12	14,9	
"	27	K. Kurla	6	12	14,5		"	19	U. Võidu	3	12	15,1	
"	27	"	6	12	14,2		"	413	Olustvere	2	12	14,4	
"	15	Kaiu	9	12	14,1		"	17	Ambla	10	11 1/2	13,7	soola kibe
"	15	"	8	12	14,0		"	2	Viljandi	10	12	14,0	
"	158	U. Tänasilma	4	12	14,6		"	161	Otepää	7	11	14,8	lv., klaar r.
"	298	Surju	2	10	14,0	lv. puru s., rasv.	"	161	"	8	12	15,0	
"	1	Palamuse	10	12	14,9		"	350	Nõo	6	11 1/2	14,5	ebp. m.
"	1	"	9	12	14,7		"	350	"	6	12	14,8	
"	1	"	9	11	14,8	seisn. m. [ebp. m	"	38	U. Antsla	7	12	15,5	
"	335	Kaarepere	4	9	—	piimatajapur. s.,	"	38	"	7	12	15,8	
"	335	"	5	10	13,4	seisn. piima m.	"	408	Sipa	5	12	15,8	
"	150	Kiltsi	6	12	16,0		"	201	Ardu	10	12	15,0	
"	150	"	6	12	15,2		"	385	Massu	8	12	13,4	
"	84	Jõgeva	9	12	14,2		"	385	"	8	12	14,0	
"	84	"	9	12	15,8		"	385	"	9	11	15,0	seisn. piima m.
"	68	T. Roela	9	12	14,0		"	254	Kalmetu	6	12	14,8	
"	30	Vihula	6	12	15,0		"	144	Kaavere	6	12	13,4	
"	30	"	5	12	13,8		"	341	L. Vissuvere	5	11	14,5	tuim, rasv.
"	66	Härjanurme	6	12	15,0		"	410	Kädva	2	12	15,6	
"	66	"	6	12	15,2		"	146	Puiatu	2	12	15,6	
"	258	Varbevere	9	11	13,0	tuim, rasv.	"	289	Valgjärve	2	10 1/2	14,4	lv., purud s.
"	324	Puurmanni	6	12	14,0		"	282	Pöide	9	12	14,3	
"	324	"	5	12	14,4		"	282	"	9	12	13,6	
"	49	Nurmekunda	6	12	15,4		"	22	Oiu	9	12	14,7	
"	72	Kuremaa	4	12	15,2		"	242	Alliku	6	12	15,6	
"	85	Restu	9	12	15,4		"	18	Imavere	6	12	15,5	
"	152	Kärkna	7	11	13,3	ebp. hapu	"	419	Tarvastu	8	12	15,2	
"	71	E. Peetri	2	11 1/2	14,0	tuim	"	308	Kolu	6	11 1/2	14,2	kibe m.
"	85	Restu	10	12	14,1		"	360	T. Mõnnaste	6	12	14,0	
"	337	Vaim. Koit	9	12	14,8		"	336	Järvakandi	7	12	14,8	
"	309	Seli I	8	12	13,9		"	306	Türi	6	12	14,9	
"	407	Ellamaa	2	8 1/2	—	koll. tükid s.	"	331	Kloostri	10	12	15,0	
"	163	Võime	8	11	14,4	kibe m.	"	362	Vastemõisa	9	12	14,5	
"	211	Vaabina	3	11	12,6	"	"	34	Võhma	4	12	15,4	
"	429	A. Lindi	2	9	—	vana m.			A/S. Einpaul				
"	273	Tõstamaa	6	12	14,0				Tr. Avispea	5	12	15,7	
"	260	Kaelase	3	11	15,2	rasv.	16	117	"	6	12	14,8	
"	233	Perila	4	9	—	ebp. m. raõe r.	"	117	"	6	12	14,8	
"	18	Imavere	6	11	14,2	tuim, rasv.	"	311	Kablaküla	4	12	13,4	
"	374	Palmse	8	11	14,2	2 jagu	"	339	Emumäe	2	12	14,3	
"	30	Vihula	6	12	14,2		"	148	Kärmu	8	12	14,0	

Kuupäev	Piimatalituse		Arv	Keskml. pall	Vee %	Märkus	Kuupäev	Piimatalituse		Arv	Keskml. pall	Vee %	Märkus
	Reg. Nr.	Nimetus						Reg. Nr.	Nimetus				
Märts	A/S. Einpaul						Märts	P.K. Estonia					
16	8	Põltsamaa	9	12	14,6		18	244	Kärstna	9	12	14,5	
"	103	Lustivere	9	12	15,3		"	5	A. Paluoja	5	11 ³ / ₄	15,5	tuim [ebp. m.
"	422	Saare	4	12	15,3		"	29	Karula	5	9	—	mitmet värvi,
"	290	Sooru	5	11	14,8	t. r.	"	292	Rõuge	6	11 ¹ / ₂	15,1	valge, rabe, r.
"	132	Einpaul	5	11	13,0	mr. t. r.	"	135	Oisu	7	12	15,6	
"	379	T. Pustuski	1	10	15,0	seisn. m.	"	94	Kanepi	7	12	15,6	
"	79	Simuna	9	12	14,0		"	354	Tudolinna	6	11 ¹ / ₂	14,0	rabe
"	100	J. Jaani	5	12	15,2		"	47	L. Tähkvere	4	12	14,6	
"	100	"	6	12	15,0		"	103	Lustivere	4	12	14,7	
"	7	Pilistvere	7	12	15,0		"	50	T. Visusi	4	12	15,0	
"	34	Võhma	5	12	15,7		"	391	Viitina	3	10	13,9	ebp. m.
"	428	Isaku	5	12	14,2		"	274	Voldi	3	10 ¹ / ₂	14,2	" "
"	9	K. Jaani	10	12	13,5		"	298	Surju	3	11	14,5	lv. kõrve m.
"	44	H. Kulli	2	10 ¹ / ₂	13,0	ebp. vana m.	"	153	Vidriku	6	11 ¹ / ₂	14,5	kibe järeml.
"	132	Einpaul	5	9	—	seisn.p.m.,ebp.	"	212	Jäärja	1	11	15,0	tuim, rasv.
"	46	Linnamäe	4	11	14,0	mr. r. [hapu	"	333	U. Saaluse	2	10 ¹ / ₂	14,0	mr. lv. rasv.
"	8	Põltsamaa	4	11	14,3	ebp. m.	"	295	Krabi	3	10 ¹ / ₂	10,5	ebp. m., rasv.
"	103	Lustivere	4	11 ¹ / ₂	15,1	keedu m.	"	416	Salesje	2	10	14,0	" "
"	41	Elistvere	8	12	14,2		"	231	U. Kariste	2	9	—	rabe, ebp. käärl.
"	99	Lahavere	4	12	15,2		"	170	U. Kariste	1	10	14,5	valge, rabe [h-
"	117	Tr. Avispea	6	10 ¹ / ₂	14,6	ebp. vana m.	"	139	Nursi	1	10	14,1	tuim, rasv. [r.
		E. P. Liit					"	373	Luuksniku	1	10	12,2	määrd. ebp. m.,
18	297	R. Võhandu	5	12	13,6		"	153	Vidriku	1	11	14,6	tuim, rasv.
"	48	M. Magdal.	4	12	14,6		"	25	Aravete	9	12	15,0	
		P. K. Estonia					"	395	Toila	8	12	16,0	
"	23	Albu	7	12	14,0		"	17	Ambla	5	12	15,1	
"	23	"	7	12	13,8		"	207	Kuigatsi	8	12	14,2	
"	17	Ambla	6	12	15,0		"	381	Kiüu	10	12	14,9	
"	319	Kadrina	8	12	15,0		"	130	Laatre	7	12	15,6	
"	319	"	7	12	15,0		"	181	Kaagjärve	7	12	14,4	
"	11	Helme	10	12	15,2		"	171	Jõgeveste	3	11	15,3	kõrve m.
"	427	Mäetaguse	7	12	15,4		"	63	Mäksa	4	11	15,6	2 jagu
"	270	Kose	9	12	15,4		"	438	Krüdneri	2	10 ¹ / ₂	15,3	kol. laigud s.
"	470	Kohala	7	12	14,9		"	437	Oonurme	2	11	14,0	rasv.
"	470	"	7	12	15,0		"	77	Mõniste	2	11	13,6	seisn. m.
"	467	Keila	6	12	14,1		"	319	Kadrina	6	12	15,0	
"	200	Alavere	6	12	14,4		"	319	"	5	11 ¹ / ₂	15,0	tuim
"	175	Udeva	8	12	15,0				Rotermann				
"	20	Rakvere	7	12	14,3		"	217	Tamme	7	12	14,8	
"	122	Ruskavere	4	12	15,1		"	217	"	7	12	14,5	
"	291	Anija	10	12	14,2		"	65	Tammistu	7	11 ³ / ₄	14,4	kõrve m.
"	13	Leebiku	5	12	14,1		"	370	Antsla II	4	11	14,1	t. r.
"	209	Kõnnu	2	12	12,9		"	42	H. Kõnnu	10	12	14,0	
"	156	Loodi	3	12	15,2		"	42	"	9	12	15,8	
"	382	Loo	8	12	13,5		"	113	Elva	6	12	15,4	
"	201	Ardu	9	12	14,3		"	113	"	6	12	15,9	
"	353	Varangu	7	12	14,4		"	42	H. Kõnnu	10	12	14,0	
"	243	Kunda I	8	12	15,1		"	36	Kihme	6	12	15,4	
"	116	Koeru	6	12	14,5		"	411	Kadrina	5	12	16,0	
"	81	P. Kalana	8	12	14,0		"	33	Rõngu	8	12	14,4	
"	8	Põltsamaa	4	11 ¹ / ₂	14,8	ebp. m.	"	433	Suislepi	10	11	14,6	rabe, lv.
"	4	Vastseliina	6	11 ³ / ₄	14,4	tuim	"	89	Ahja	5	9	—	vana, hall. m.
"	356	Kahkva	6	11 ¹ / ₂	14,8	mr. lv.	"	399	Vaimõisa	2	10 ¹ / ₂	14,6	ebp. m.

Kuupäev	Piimatalituse		Arv	Keskm. pall	Vee %	Märkus	Kuupäev	Piimatalituse		Arv	Keskm. pall	Vee %	Märkus
	Reg. Nr.	Nimetus						Reg. Nr.	Nimetus				
Märts	Rotermann						Märts	A/S. Einpaul					
18	263	Ol. Tääksi	6	12	15,0		19	415	Kernu	2	10	14,6	mr. ebp. m.,r.
"	263	"	7	12	14,7		"	428	Iisaku	2	10 1/2	16,4	ebp. m.
"	267	A. Sikeldi	4	11	13,4	rasv.	"		P. K. Estonia				
"	259	Holstre	3	11	13,0	mr. klaar.	20	11	Helme	10	12	15,2	
"	478	Soosaare	5	11	13,0	valge, lv. r.	"	2	Viljandi	7	12	13,8	
"	281	Aidu	2	11	16,5	valge, rabe	"	125	S. Tammiste	4	12	16,0	
"	316	Vahastu	2	10	12,2	liig kollane	"	282	Pöide	10	12	13,7	
"	348	Hageri	4	10 1/2	15,0	kibe järelm.	"	"	"	8	12	14,6	
"	6	Äksi	10	11	15,7	seisn. piima m.	"	282	"	7	12	15,0	
"	6	"	10	12	13,8		"	419	Tarvastu	6	11	14,6	körve m.
"	210	Kokora	8	12	14,5		"	145	S. Kõpu	6	12	14,2	
"	140	Kikaoja	4	12	15,0		"	249	V. Võidu	6	12	14,2	
"	43	Rutikvere	5	12	13,7		"	241	Kärevere	4	11 1/2	13,2	tuim, rasv.
"	97	Urvaste	3	12	13,3		"	9	K. Jaani	5	12	13,4	
"	296	N. Metsküla	1	11 1/2	13,6	tuim, rasv.	"	18	Imavere	8	12	15,0	
"	420	Leevaku	7	12	15,0		"	18	"	8	12	14,0	
"	305	Laeva	4	12	16,0		"	306	Türi	7	12	15,0	
"	456	Vägeva	6	12	14,0		"	340	Kehtna	4	12	14,6	
"	446	Vaida	9	12	14,2		"	332	Rapla	7	11 1/2	14,6	seisn. m.
	Gahnlbäck						"	430	H. Tammiku	8	12	14,7	
19	68	T. Roela	5	12	14,4		"	76	K. Nõmme	5	12	14,6	
"	56	L. Martna	9	12	15,0		"	31	Vaimastvere	9	12	15,7	
"	47	L. Tähkvere	5	12	14,0		"	177	Vara	3	10 1/2	15,4	2 jagu
"	73	S. Tammiku	5	12	14,2		"	317	P. Peraküla	3	10 1/2	15,6	"
"	15	Kaiu	6	12	15,0		"	403	Laupa	3	10 1/2	12,7	mr., ebp. m.
"	15	"	5	12	14,7		"	37	Koiola	2	9	—	ebp. vana m.
"	27	K. Kurla	10	12	14,5		"	225	Sikana	4	12	13,6	
"	418	Kildu	2	12	14,3		"	69	Kursi	6	12	15,2	
"	71	E. Peetri	2	10	14,4	2 jagu, seisn.m.	"	261	Kaarli	4	12	15,0	
"	79	Simuna	7	12	14,2		"	413	Olustvere	4	12	14,7	
"	30	Vihula	6	12	14,6		"	108	Esna	7	12	15,0	
"	30	"	6	12	14,8		"	108	"	7	12	14,4	
"	152	Kärkna	10	12	13,6		"	178	Kahala	7	12	14,0	
"	233	Perila	5	11 1/2	16,0	tuim	"	147	Koigi	10	12	15,3	
	E. P. Liit						"	25	Aravete	4	12	16,2	
"	471	L. Hiiekõnnu	4	11	14,0	lv. rasv.	"	395	Toila	4	12	15,7	
"	439	Puhja	5	12	15,0		"	34	Võhma	9	12	15,4	
	A/S. Einpaul						"	17	Ambla	5	11 1/2	14,1	ebp.m.,kol.täp.
"	85	Restu	9	12	15,0		"	23	Albu	5	12	14,7	
"	148	Kärnu	8	11	15,6	seisn. piima m.	"	331	Kloostri	8	12	15,2	
"	132	Einpaul	6	12	13,0		"	448	V. Roela	10	12	16,0	
"	443	Pahkla	5	12	14,2		"	479	Vaivara	7	12	14,7	
"	9	K. Jaani	6	12	13,0		"	255	Kadila	9	12	15,7	
"	34	Võhma	10	12	15,7		"	20	Rakvere	5	12	15,1	
"	7	Pilistvere	8	12	15,0		"	110	Pala	4	12	15,8	
"	7	"	8	12	14,8		"	85	Restu	10	12	14,3	
"	24	Villevere	5	11	14,3	purud s.	"	440	K. Alatskivi	6	12	15,0	
"	216	H. Kabala	4	12	14,2		"	440	"	6	12	15,0	
"	238	K. Arusaare	3	12	15,7		"	339	Emumäe	2	12	15,4	
"	30	Vihula	6	12	15,0		"	57	Porkuni	4	12	14,3	
"	30	"	6	11 1/2	15,0	seisn. piima m.	"	329	Pikevere	6	12	15,4	
"	186	Aakre	5	11	15,4	ebp. m.	"	329	"	6	12	14,0	
							"	55	Umbusi	5	12	14,3	
							"	319	Kadrina	8	12	15,7	
							"	319	"	7	12	14,2	

Kuppäev	Piimatalituse			M ä r k u s	Kuppäev	Piimatalituse			M ä r k u s		
	Reg. Nr.	Nimetus	Arv Kesk- pall			Vee %	Reg. Nr.	Nimetus		Arv Kesk- pall	Vee %
Märts	P. K. Estonia				Märts	P. K. Estonia					
20	427	Mäetaguse	6 12	14,5	22	37	Koiola	2 11	14,5	lv. rasv.	
"	240	Päinurme	7 12	15,7	"	281	Aidu	3 10	13,2	ebp. m.	
"	11	Helme	10 12	15,5	"	356	Kahkva	7 11 1/2	15,0	määrd., rasv.	
"	161	Otepää	6 11 1/2	14,6	"	235	L. Lokuta	5 12	15,5	"	
"	161	"	5 11 1/2	15,6	"	121	Penuja	3 11	13,6	rabe, lv.	
"	382	Loo	8 12	13,4	"	264	A. Sarja	4 11	15,0	tuim, rasv.	
"	460	Tapa	6 11 1/2	13,2	"	326	Taali II	2 9	—	seisn. vana m.	
"	396	V. Jakobi	8 12	14,6	"	429	A. Lindi	3 9 1/2	—	puru s., ebp. m.	
"	353	Varangu	7 12	15,0	"	444	V. Kihlepa	4 10 1/2	13,7	ebp. m. [rasv.	
"	8	Põltsamaa	8 12	14,0	"	373	Luutsniku	2 10	11,4	kirju, lv., rasv.	
"	130	Laatre	5 11 1/2	16,5	"	170	U. Kariste	1 9	—	seisn m., valge,	
"	424	Kaisma	4 11	14,0	"	302	Sänna	1 10	12,7	tuim, rasv. [r.	
"	462	Piirsalu	3 12	15,5	"	139	Nursi	1 11	12,9	" "	
"	77	Mõniste	2 11	15,0	"	243	Kunda	1 10	12,8	" "	
"	274	Voldi	3 12	14,2	"	351	Varbla	8 12	14,1	" "	
"	352	Ulvi	4 9	—	"	351	"	8 12	13,9	" "	
"	450	Avinurme	2 10	16,0	"	101	Tõhela	7 12	15,5	" "	
"	17	Ambla	10 12	14,5	"	101	"	7 12	14,3	" "	
22	105	Kullamaa	10 12	15,7	"	154	Pärnu	5 12	15,1	" "	
"	331	Kloostri	6 12	15,0	"	192	Koonga	8 12	15,3	" "	
"	23	Albu	5 12	14,7	"	192	"	7 12	15,8	" "	
"	17	Ambla	10 12	14,7	"	114	Vahenurme	9 12	14,6	" "	
"	245	Are	9 12	14,0	"	91	Kastna	4 11 1/2	12,8	tuim	
"	395	Toila	10 12	15,8	"	5	A. Paluoja	7 11 1/2	14,0	"	
"	110	Pala	4 12	15,0	"	3	Pöögli	6 12	15,8	"	
"	122	Ruskavere	6 12	15,0	"	3	"	5 12	14,5	"	
"	358	L. Nigula	8 12	14,6	"	242	Alliku	7 12	15,6	"	
"	26	Kasari	8 12	14,5	"	242	"	7 11 1/4	15,9	ebp. m.	
"	26	"	8 12	14,7	"	424	Kaisma	6 11 1/2	15,8	tuim	
"	426	V. Massu	5 12	13,8	"	35	Sinealliku	6 12	15,0	"	
"	169	V. Vändra	8 12	14,3	"	279	Väimela	6 12	14,8	"	
"	38	U. Antsla	5 12	14,2	"	434	Voltveti	4 11 1/2	16,0	tuim, rasv.	
"	390	K. Lõpe	5 12	15,2	"	162	Sõmerpalu	6 11	14,2	lv., rasv.	
"	389	P. Jakobi	8 11	14,1	"	53	Kodijärve	7 12	14,7	"	
"	389	"	7 11 1/4	15,0	"	149	Kärgula	6 12	15,3	"	
"	156	Loodi	2 12	15,1	"	94	Kanepi	7 12	15,6	"	
"	343	Tõlluste	8 12	16,6	"	14	Räpina	10 12	15,9	"	
"	343	"	8 12	15,6	"	4	Vasteliina	10 12	13,5	"	
"	275	Valjala	5 11 1/2	12,0	"	330	V. Vihtra	5 12	14,4	"	
"	384	Maasi	8 11	12,5	"	159	Suurejõe	7 12	15,0	"	
"	251	Särghaua	3 11 1/2	15,5	"	282	Põide	10 12	13,7	"	
"	378	Muhu	3 11	14,0	"	282	"	10 11 3/4	14,6	rabe	
"	435	Kadjaste	2 11	14,3	"	282	"	10 11 3/4	14,8	ebp. m.	
"	380	V. Rahnoja	2 11 1/2	15,3	"	282	"	6 11 1/4	14,0	" [ebp.m.	
"	64	Veriora	2 11 1/2	12,7	"	275	Valjala	2 9	—	kol. täp. s., 2 j.	
"	307	Kähri	2 11	13,8	"	23	319	Kadrina	8 11 3/4	16,2	t. kibe järelm.
"	295	Krabi	3 10	13,2	"	"	319	"	7 11 1/4	16,4	" " "
"	164	Antsla	4 11	15,5	"	"	11	Helme	9 12	15,8	"
"	437	Oonurme	2 11	13,8	"	"	2	Viljandi	6 12	14,8	"
"	371	Loosi	4 11 1/2	14,0	"	"	105	Kullamaa	10 12	14,4	"
"	59	K. Kioma	4 11	17,8	"	"	105	"	10 12	15,0	"
"	354	Tudolinna	6 11	13,0	"	"	34	Võhma	10 12	15,2	"
"	143	Lepasaare	3 11	13,5	"	"	362	Vastemõisa	6 12	14,8	"
"	459	O. Kahkva	3 9	—	"	"	362	"	6 12	15,2	"
"	276	Meremäe	2 10	13,9	"	"	25	Aravete	5 12	14,0	"

Kuupäev	Piimatalituse			Märkus	Kuupäev	Piimatalituse			Märkus	
	Reg. Nr.	Nimetus	Arv Keskm. pall			Vee %	Reg. Nr.	Nimetus		Arv Keskm. pall
Märts	P. K. Estonia				Märts	P. K. Estonia				
23	355	Einmanni	6 12	15,0	25	8	Põltsamaa	8 12	14,0	
"	355	"	5 12	15,4	"	103	Lustivere	6 12	15,7	
"	225	Sikana	2 12	15,0	"	417	Aruküla	5 12	14,0	
"	178	Kahala	6 12	15,0	"	116	Koeru	6 11	14,7	
"	178	"	5 12	14,4	"	135	Õisu	6 11 1/2	14,3	
"	108	Esna	9 12	15,2	"	244	Kärstna	7 12	15,9	
"	413	Olustvere	4 12	15,4	"	382	Loo	6 12	14,3	
"	12	S. Jaani	6 12	14,0	"	382	"	5 12	15,0	
"	12	"	6 12	14,8	"	31	Vaimastvere	7 12	15,5	
"	284	Sürgavere	7 12	15,0	"	254	Kalmetu	9 12	15,5	
"	19	U. Võidu	3 12	15,7	"	29	Karula	8 11	14,0	
"	261	Kaarli	1 12	15,5	"	292	Rõuge	5 11	15,5	
"	18	Imavere	8 12	14,0	"	466	Talli	2 7	—	
"	10	T. Jõesuu	9 12	15,2	"	171	Jõgeveste	3 10 1/2	16,0	
"	28	T. Selja	7 12	12,8	"	464	Meeksi	2 12	15,3	
"	28	"	6 12	13,0	"	391	Viitina	3 11	12,3	
"	39	T. Ore	7 12	14,6	"	333	U. Saaluse	3 10 1/2	13,3	
"	308	Kolu	6 12	14,0	"	373	Luutsniku	2 11	14,0	
"	336	Järvakandi	6 12	13,5	"	164	Antsla	2 11	15,0	
"	419	Tarvastu	8 12	14,8	"	276	Meremäe	3 11	13,8	
"	125	S. Tammiste	4 11 1/2	15,8	2 jagu	400	Misso	2 10	15,0	
"	360	T. Mõnnaste	4 11 1/2	14,0	ebp. m.	209	Kõnnu	2 10 1/2	13,6	
"	341	L. Vissuvere	5 11	15,1	küps m.	450	Avinurme	4 11	14,5	
"	241	Kärevere	4 11 1/2	12,9	tuum	51	Nõva	3 10	15,8	
"	410	Kädva	4 11 3/4	15,4	"	231	U. Kariste	2 9	—	
"	476	Käru	4 11 1/4	14,2	kibe m.	257	Kamali	4 10	12,6	
"	45	T. Hakkaja	3 11 1/2	15,4	kibe järelm.	256	Saapaküla	3 11	14,0	
"	262	Väätsa	4 12	15,0	[kilu m.	212	Jäärja	2 11	15,0	
"	32	Paide	3 10 3/4	15,5	tuum, rasv. rabe,	274	Voldi	2 10 1/2	14,6	
"	180	Emmaste	6 10 3/4	14,4	rabe, seisn. m.	243	Kunda I	4 11 1/2	13,3	
"	63	Mäksa	2 12	14,6	"	437	Oonurme	1 11	13,9	
"	437	Oonurme	1 11	14,5	rasv., kibe m.	302	Sänna	1 11	13,0	
25	110	Pala	4 12	15,6	"	395	Toila	8 12	15,4	
"	25	Aravete	4 12	15,0	"	110	Pala	2 12	15,1	
"	156	Loodi	3 12	15,2	"	55	Umbusi	6 12	14,6	
"	291	Anija	6 11 1/2	14,2	2 jagu	152	Kärkna	7 12	14,4	
"	291	"	5 12	14,4	"	20	Rakvere	5 12	15,0	
"	270	Kose	9 12	13,6	"	57	Porkuni	3 12	14,7	
"	270	"	9 12	14,0	"	355	Einmanni	4 12	15,6	
"	270	"	9 12	13,3	"	17	Ambla	6 12	15,7	
"	200	Alavere	6 12	14,3	"	23	Albu	10 12	15,0	
"	395	Toila	9 12	15,3	"	319	Kadrina	7 12	15,7	
"	470	Kohala	10 12	15,3	"	319	"	6 12	15,7	
"	11	Helme	10 12	15,0	"	11	Helme	10 12	15,1	
"	240	Päinurme	7 12	13,4	"	130	Laatre	10 12	17,0	
"	240	"	6 11 1/4	14,3	2 jagu	381	Kiü	7 9	—	
"	17	Ambla	8 12	15,2	"	353	Varangu	3 11	15,2	
"	331	Kloostri	6 11	15,4	ebp. hapu	438	Krüdneri	2 11 1/2	14,0	
"	161	Otepää	6 11	15,2	rabe	437	Oonurme	1 10 1/2	14,2	
"	161	"	5 11 1/2	15,3	kibe järelm.	441	Agapää	3 11	14,2	
"	136	V. Kuuste	8 12	15,3	"	Gahlnbäck				
"	94	Kanepi	6 12	15,8	"	26	56	L. Martna	5 12	15,0
"	4	Vastseliina	5 12	14,5	"	"	1	Palamuse	7 12	15,0
"	310	Jõeletmae	9 12	14,9	"	"	1	"	7 12	15,0
"	202	Märjamaa	6 11	16,0	seisn. m.	"	"	"	"	"

Kuupäev	Piimatalituse		Arv	Keskml. pall	Vee %	Märkus	Kuupäev	Piimatalituse		Arv	Keskml. pall	Vee %	Märkus
	Reg. Nr.	Nimetus						Reg. Nr.	Nimetus				
Märts		Gahlnbäck					Märts		A/S. Einpaul				
26	1	Palamuse	8	12	15,5		26	424	Kaisma	4	11	13,5	tuim, rasv.
"	335	Kaarepere	7	9	—	ebp. m.	"	132	Einpaul	8	12	14,2	
"	335	"	6	9	—	vana,ebp.seisn.	"	8	Põltsamaa	8	12	15,0	
"	84	Jõgeva	7	12	15,0	[m.	"	62	Leedimäe	6	12	13,6	
"	84	"	7	12	15,0		"	422	Saare	4	11 ^{3/4}	14,0	rasv. [m.
"	150	Kiltsi	5	11	15,8	seisn. m.	"	179	Piknurme	4	10 ^{1/2}	14,5	joonel., lv. ebp.
"	150	"	6	11	15,0	"	"	290	Sooru	3	11	12,7	tuim, rasv.
"	47	L. Tähkvere	4	11	14,0	mr., rasv.	"	323	I. Alutaguse	3	12	12,5	
"	208	Kungla	3	12	15,0		"	339	Emumäe	2	12	15,4	
"	49	Nurmekunda	7	12	15,0		"	467	Keila	8	12	14,4	
"	72	Kuremaa	8	12	15,0		"	79	Simuna	7	12	15,0	
"	324	Puurmanni	9	12	15,0		"	117	Tr. Avispea	3	12	14,8	
"	68	T. Roela	5	12	14,2		"	38	U. Antsla	6	12	15,0	
"	258	Varbevere	6	11	14,8	tuim, lv.	"	350	Nõo	6	12	14,3	
"	258	"	7	12	15,4		"	132	Einpaul	5	11	14,0	seisn. piima m.
"	163	Võime	6	11 ^{1/2}	14,8	lv. rasv.	"	58	Torgu	10	12	13,3	
"	211	Vaabina	6	12	14,0		"	332	Rapla	5	11 ^{1/2}	15,5	kol. täp. s.
"	228	Riidaja	6	12	13,6		"	443	Pahkla	5	12	13,0	
"	273	Tõstamaa	6	12	14,3		"	144	Kaavere	4	12	14,2	
"	325	Uulu	8	12	14,5		"	473	Anna	3	9	—	vana, hallit. m.
"	260	Kaelase	4	11 ^{1/2}	14,4	tuim	"	90	R. Alliku	3	11	13,6	tuim, rasv.
"	386	Paadremaa	10	12	14,7		"	327	M. Mäeküla	6	12	14,2	
"	429	A. Lindi	1	10 ^{1/2}	13,4	kibe järelm.	"	34	Võhma	10	12	15,2	
"	407	Ellamaa	2	11 ^{1/2}	13,8	tuim	"	7	Pilistvere	8	12	15,4	
"	85	Restu	9	12	14,0		"	"	"	8	12	15,6	
"	374	Palmse	8	12	14,0		"	100	J. Jaani	7	12	15,2	
"	30	Vihula	6	12	15,5		"	100	"	7	12	15,0	
"	30	"	7	12	15,3		"	100	"	7	12	14,5	
"	71	E. Peetri	2	10	13,0	rasv., ebp. m.	"	99	Lahavere	6	12	14,3	
"	267	Ollepa	8	11	13,3	rohel. täpp s.	"	81	P. Kalana	9	12	15,1	
"	158	U. Tänasilma	4	12	15,9		"	103	Lustivere	7	12	15,1	
"	236	Lihula	8	12	16,0		"	8	Põltsamaa	8	12	15,0	
"	18	Imavere	5	11	15,1	tuim, rasv. [m.	"		P. K. Estonia				
"	233	Perila	3	9	—	joon.,r.ebp.hal.	"	319	Kadrina	8	12	14,8	
"	73	S. Tammiku	5	11	14,0	tuim, rasv.	"	319	"	7	12	14,9	
"	30	Vihula	7	12	14,6		"	2	Viljandi	6	12	14,4	
"	30	"	6	12	15,1		"	2	"	6	12	14,0	
"	79	Simuna	3	12	15,8		"	30	Vihula	6	12	14,3	
"	337	Vaim. Koit	6	12	15,8		"	30	"	6	12	14,2	
"	85	Restu	8	12	14,3		"	34	Võhma	9	12	15,0	
"	324	Puurmanni	7	12	14,3		"	309	Seli I	5	12	15,0	
"	461	Kavastu	8	12	14,7		"	225	Sikana	3	12	15,2	
"	461	"	7	12	15,0		"	207	Kuigatsi	8	12	14,6	
"	30	Vihula	6	12	14,6		"	69	Kursi	5	12	14,4	
"	30	"	6	12	15,0		"	147	Koigi	10	12	15,4	
"	309	Seli I	8	12	14,1		"	108	Esna	8	12	14,6	
"	153	Vidriku	6	11 ^{1/2}	14,0	tuim	"	413	Olustvere	4	12	15,4	
"	56	L. Martna	4	11	14,9	" rasv.	"	284	Sürgavere	7	12	14,9	
"	418	Kildu	2	11	14,5	" "	"	446	Vaida	6	12	15,0	
"	15	Kaiu	8	11 ^{1/2}	15,0	" "	"	255	Kadila	8	12	14,7	
"	15	"	8	12	15,0	" "	"	77	Mõniste	4	11	15,2	rasv.
"	298	Surju	5	11	14,0	kibe järelm.	"	136	V. Kuuste	7	12	15,0	
"	27	K. Kurla	8	11 ^{1/2}	14,2	tuim	"	456	Vägeva	4	11	13,3	rasv.
"	27	"	7	12	14,3								

Kuupäev	Piimatalituse			Märkus	Kuupäev	Piimatalituse			Märkus				
	Reg. Nr.	Nimetus	Arv			Keskml. pall	Vee %	Reg. Nr.		Nimetus	Arv	Keskml. pall	Vee %
Märts	P. K. Estonia				Märts	A/S. Einpaul							
26	408	Sipa	5	11 ¹ / ₂	15,0	27	443	Pahkla	2	11 ¹ / ₂	14,6	tuim	
"	430	H. Tammiku	6	12	13,5	"	9	K. Jaani	5	12	14,1		
"	354	Tudolinna	5	11	13,4	"	9	"	6	12	14,0		
"	306	Türi	6	12	15,0	"	18	Imavere	6	12	15,0		
"	306	"	6	12	15,4	"	34	Võhma	9	12	15,6		
"	18	Imavere	6	12	15,0	"	7	Pilistvere	8	12	14,0		
"	9	K. Jaani	5	11 ¹ / ₂	13,9	tuim	"	7	"	8	12	15,1	
"	340	Kehtna	5	12	14,5		216	H. Kabala	6	12	14,7		
"	242	Alliku	6	11	15,2	ebp. m.	238	K. Arusaare	3	12	13,6		
"	242	"	6	11 ¹ / ₂	16,0	tuim	90	R. Alliku	1	10 ¹ / ₂	13,2	lv. rasv.	
"	146	Puiatu	6	12	14,6		311	Kablaküla	5	11 ¹ / ₂	14,1	tuim	
"	249	V. Võidu	5	11	15,1	seisn. piima m.	79	Simuna	7	12	14,5		
"	145	S. Kõpu	7	12	15,2		100	J. Jaani	10	12	15,0		
"	341	L. Vissuvere	3	11	15,7	keedu m.	8	Põltsamaa	9	12	14,7		
"	403	Laupa	3	11	13,0	mr. r.	103	Lustivere	5	12	15,3		
"	262	Väätsa	4	12	15,5		422	Saare	8	12	14,8		
"	419	Tarvastu	8	12	15,0		62	Leedimäe	4	12	14,6		
"	76	K. Nõmme	3	11 ¹ / ₂	17,5	tuim	41	Elistvere	6	11 ¹ / ₂	13,0	tuim	
"	476	Käru	3	11	13,8	tuim, rasv.	179	Piknurme	3	11 ¹ / ₂	14,3		
"	241	Kärevere	3	10	12,8	2 jagu	148	Kärnu	7	11 ³ / ₄	15,3	seisn. m.	
"	188	Viiso	2	10	14,0	kirju, lv. r.	257	Kamali	3	11	13,6	lv. r.	
"	32	Paide	2	10	14,4	rasv, kibe m.		Gahlnbäck					
	E. P. Liit					"	1	Palamuse	8	12	15,3		
27	48	M. Magdal.	4	12	15,8		"	1	"	8	12	15,0	
"	436	Kääpa	6	12	14,7		"	1	"	8	12	15,0	
"	191	Kantküla	3	12	14,0		"	1	"	7	12	15,0	
"	358	L. Nigula	10	12	14,5		258	Varbevere	6	12	15,4		
"	185	Rogosi	1	10 ¹ / ₂	11,3	mr., seisn. m.	258	"	5	12	14,6		
"	48	M. Magdal.	6	12	15,4		335	Kaarepere	9	11	14,1	seisn. piima m.	
"	122	Ruskavere	2	12	14,5		84	Jõgeva	7	11	13,9	2 jagu	
"	297	R. Vöhandu	5	12	13,8		84	"	7	12	14,3		
"	471	L. Hiiekõnnu	4	11 ¹ / ₂	13,7	tuim	84	"	7	12	14,0		
"	439	Puhja	7	12	14,2		47	L. Tähkvere	7	11 ¹ / ₂	13,3	2 jagu	
"	48	M. Magdal.	7	12	14,8		150	Kiltsi	9	9	—	ebp. vana m.	
"	48	"	6	12	14,7		208	Kungla	3	11	14,7	rasv.	
"	436	Kääpa	3	12	13,7		73	S. Tammiku	3	12	15,0		
"	16	Laiuse	8	12	14,0		152	Kärkna	5	12	15,0		
"	191	Kantküla	5	12	14,3		374	Palmse	9	12	13,3		
	A/S. Einpaul					"	68	T. Roela	10	12	14,0		
"	97	Urvaste	3	9	—	2 jagu, ebp. hapu	49	Nurmekunda	6	12	15,0		
"	140	Kikaoja	5	12	15,4		49	"	5	12	15,0		
"	41	Elistvere	5	11	13,4	jooneline	72	Kuremaa	6	12	14,0		
"	465	Pärnu	1	10	14,5	kirju, lv. r.		P. K. Estonia					
"	350	Nõo	7	12	14,7		105	Kullamaa	8	12	13,8		
"	432	K. Vigala	6	12	15,0		105	"	8	12	14,6		
"	323	I. Alutaguse	6	11 ³ / ₄	14,0	tuim	105	"	7	12	13,0		
"	415	Kernu	1	11	13,9	mr. lv.	331	Kloostri	7	12	14,0		
"	415	"	1	10 ¹ / ₂	15,4	lv. ebp. m.	331	"	6	12	14,0		
"	424	Kaisma	6	11	14,1	rasv. [m.	17	Ambla	8	12	14,5		
"	132	Einpaul	2	9	—	ebp. hapu, seisn.	17	"	8	12	15,0		
"	428	Iisaku	4	11	15,2	rasv.	23	Albu	5	12	15,0		
"	44	H. Kulli	3	11	13,0	ebp. m.	291	Anija	6	12	13,6		

Kuupäev	Piimatalituse			Märkus	Kuupäev	Piimatalituse			Märkus
	Reg. Nr.	Nimetus	Ärv Keskm. pall Vee %			Reg. Nr.	Nimetus	Ärv Keskm. pall Vee %	
Märts	P. K. Estonia				Märts	Rotermann			
27	479	Vaivara	4 12	15,0	27	364	Rannu	6 12	14,4
"	395	Toila	8 12	15,0	"	16	Laiuse	6 12	15,0
"	122	Ruskavere	6 12	14,6	"	16	"	6 12	15,2
"	329	Pikevere	8 12	14,6	"	234	Kamari	4 12	13,0
"	329	"	7 12	14,7	"	247	Tapiku	5 12	16,0
"	25	Aravete	9 12	14,7	"	217	Tamme	5 11 ¹ / ₂	14,0
"	470	Kohala	10 12	15,5	"	217	"	6 12	14,7
"	282	Pöide	10 12	14,4	"	33	Rõngu	9 12	15,1
"	282	"	10 12	14,7	"	89	Ahja	3 11	15,4
"	282	"	6 12	14,4	"	116	Koeru	7 11	15,2
"	381	Kiüu	9 11 ¹ / ₂	14,2	"	95	Nadalama	5 12	15,0
"	352	Ulvi	5 11	13,3	"	215	V. Maarja	7 12	14,0
"	460	Tapa	5 12	12,0	"	215	"	6 12	14,0
"	31	Vaimastvere	7 12	15,4	"	196	P. Paala	8 11	12,2
"	177	Vara	5 12	15,4	"	61	S. Kärü	4 11 ¹ / ₂	15,2
"	103	Lustivere	5 12	15,0	"	199	Padu	6 12	14,9
"	50	T. Visusi	7 12	14,6	"	33	Rõngu	5 12	14,2
"	8	Põltsamaa	8 12	14,8	"	113	Elva	6 12	15,8
"	353	Varangu	8 12	14,6	"	113	"	5 12	14,8
"	396	V. Jakobi	8 12	14,6	"	358	L. Nigula	10 12	15,2
"	95	Nadalama	7 12	13,8	"	266	Tüütsmanni	2 11 ¹ / ₂	13,6
"	243	Kunda I	5 12	14,4	"	21	Tartu	1 10 ¹ / ₂	14,2
"	450	Avinurme	2 11	13,6	"	236	Lihula	8 11 ¹ / ₂	14,0
"	63	Mäksa	3 12	14,0	"	236	"	7 11 ¹ / ₂	15,0
"	274	Voldi	2 11	13,3	"	420	Leevaku	3 11 ¹ / ₂	14,8
"	427	Mäetaguse	10 12	14,8	"	411	Kadrina	6 12	15,1
"	5	A. Paluoja	9 12	14,7	"	296	N. Metsküla	2 11	14,8
"	434	Voltveti	6 12	15,7	"	456	Vägeva	5 11 ¹ / ₂	14,0
"	235	L. Lokuta	9 12	15,2	"	399	Vaimõisa	2 10 ¹ / ₂	15,0
"	468	Voidula	7 12	13,9	"	207	Kuigatsi	8 12	15,0
"	159	Suurejõe	6 12	15,0	"	22	Oiu	9 12	15,0
"	159	"	5 11 ¹ / ₂	14,5	"	367	A. Sikeldi	4 11 ¹ / ₂	13,5
"	251	Särghaua	4 12	15,0	"	431	Mõisamaa	4 11 ¹ / ₂	15,0
"	35	Sinealliku	5 12	14,8	"	263	Ol. Tääksi	10 12	15,4
"	264	A. Sarja	5 12	15,7	"	478	Soosaare	4 10	12,2
"	256	Saapaküla	3 11	14,3	"	33	Rõngu	4 12	14,9
"	281	Aidu	2 11 ¹ / ₂	14,6	"	175	Udeva	6 12	15,2
"	317	P. Peraküla	4 12	14,1	"	175	"	5 12	15,0
"	170	U. Kariste	2 10	14,0	"	113	Elva	9 12	15,4
"	380	V. Rahnoja	2 11	15,0	"	65	Tamnistu	6 11 ¹ / ₂	15,0
"	121	Penuja	1 10 ¹ / ₂	13,8	"	371	Loosi	4 12	13,9
"	169	V. Väandra	9 12	15,8	"	61	S. Kärü	3 8	—
"	426	V. Massu	6 12	14,5	"	370	Antsla II	4 11 ¹ / ₂	13,9
"	156	Loodi	3 11 ¹ / ₂	15,4	"	43	Rutikvere	7 12	14,9
"		Rotermann			"	36	Kihme	6 12	14,4
"	6	Äksi	7 12	15,7	"	446	Vaida	6 12	14,4
"	6	"	9 12	14,0	"	210	Kokora	6 12	14,4
"	113	Elva	7 12	15,0	"	433	Suislepi	9 11	13,0
"	283	Varbola	6 12	15,0	"	401	Tuhala	6 12	15,0
"	283	"	6 12	14,8	"	113	Elva	7 12	14,8
"	70	L. Lalsi	8 11 ¹ / ₂	13,4	"	113	"	7 12	15,0
"	259	Holstre	2 9	—	"	33	Rõngu	5 12	14,0
"	316	Vahastu	2 9	—	"	283	Varbola	9 12	12,0
"	364	Rannu	6 11 ¹ / ₂	14,0	"	283	"	8 12	13,2
					"	70	L. Lalsi	5 11 ³ / ₄	12,0

Kuupäev	Piimatalituse		Arv	Keskml. pall	Vee %	Märkus	Kuupäev	Piimatalituse		Arv	Keskml. pall	Vee %	Märkus
	Reg. Nr.	Nimetus						Reg. Nr.	Nimetus				
Märts	Rotermann						Märts	P. K. Estonia					
27	272	Heimtal	5	9	—	ebp. vana m.	28	279	Väimela	9	12	14,6	
"	348	Hageri	5	11	14,7	kibe m.	"	37	Koiola	4	11	13,6	lv. kirju
"	259	Holstre	3	10	12,8	kirju, lv.	"	382	Loo	9	12	14,3	
"	316	Vahastu	1	10	12,0	rasv., liig kol.	"	310	Jõeleftme	5	12	15,0	
"	475	Valgu	5	12	13,6		"	181	Kaagjärve	7	12	14,0	
"	199	Padu	8	12	14,3		"	53	Kodijärve	5	11	13,5	rasv.
"	199	"	7	12	14,8		"	356	Kahkva	6	12	15,0	
"	217	Tamme	10	10 $\frac{1}{2}$	15,0	ebp. hapu	"	162	Sõmerpalu	6	11 $\frac{1}{2}$	14,8	
"	364	Rannu	7	12	14,8		"	149	Kärgula	5	12	15,3	
"	364	"	7	12	14,0		"	94	Kanepi	7	12	15,8	
"	16	Laiuse	8	12	15,4		"	14	Räpina	8	12	14,3	
"	85	Restu	8	12	15,6		"	14	"	8	11 $\frac{1}{4}$	14,2	mr. karvad s.
"	247	Tapiku	7	12	14,5		"	4	Vastseliina	8	11	13,6	ebp. m.
"	253	Saadjärve	3	11	13,3	kibe järelm.	"	64	Veriora	2	10 $\frac{1}{2}$	12,8	laikiv r.
"	116	Koeru	3	11	14,6	lv rasv.	"	371	Loosi	2	11	14,0	ebp. m.
"	234	Kamari	2	9	—	kange masina-	"	276	Meremäe	3	11	14,4	"
"	215	V. Maarja	7	12	14,0	[õli m.	"	416	Salesje	5	11	14,4	rasv. kol. tp. s.
"	215	"	7	12	14,2		"	29	Karula	7	11 $\frac{1}{4}$	13,2	ebp. hapu
		E. P. Liit					"	143	Lepasaare	2	11	14,0	rasv. [valge,r.
28	297	R Võhandu	2	12	14,9		"	230	L. Kilbavere	3	8 $\frac{1}{2}$	—	vana, hallit. m.
"	185	Rogosi	2	11	14,1	mr., lv., rasv.	"	391	Viitina	2	10 $\frac{1}{2}$	13,6	tuim, r. [s.
		P. K. Estonia					"	295	Krabi	3	9	—	ebp.van.m.,pur.
"	240	Päinurme	6	12	14,4		"	373	Luutsniku	2	10 $\frac{1}{2}$	15,0	rasv.
"	240	"	5	12	14,6		"	459	O. Kahkva	4	11 $\frac{1}{2}$	14,6	tuim
"	11	Helme	8	12	15,0		"	437	Oonurme	1	10 $\frac{1}{2}$	14,0	2 jagu, purud s.
"	319	Kadrina	10	12	15,0		"	302	Sänna	1	10	13,5	roosa värv, r.
"	270	Kose	7	12	13,5		"	139	Nursi	1	11	13,7	" " "
"	270	"	7	12	14,3		"	164	Antsla	2	10	13,7	ebp. m., rasv.
"	440	K. Alatskivi	8	12	16,4			Gahlnbäck					
"	440	"	6	12	15,5		"	163	Võime	8	11	15,0	körve m., r.
"	85	Restu	7	12	14,7		"	56	L. Martna	4	12	15,2	
"	55	Umbusi	6	12	14,2		"	211	Vaabina	7	12	15,1	
"	26	Kasari	10	12	14,2		"	260	Kaelase	7	12	14,8	
"	26	"	5	12	14,4		"	294	Kabli	2	12	15,0	
"	467	Keila	6	12	15,0		"	273	Tõstamaa	5	11	14,2	jooneline
"	38	U. Antsla	6	12	14,8		"	325	Uulu	7	12	12,4	
"	395	Toila	5	12	15,0		"	309	Seli I	8	12	15,1	
"	339	Emumäe	3	12	16,0		"	407	Ellamaa	2	11	14,0	sitke, ebp. m.

Juustu hindamise teated märtsi kuul 1929 a.

Kuu-päev	Piimatalituse		Eksportöör	Juustu sordi nimetus	Juustu hulk	Rasva % kuiv-aines	Märkused
	Reg. nr.	Nimetus					
Märts 20	83	Torma	P. K. Estonia	Shveitsi	5 kasti	45,05	väljaveoks kõlbulik

Või kestvushindamise tagajärjed.

Järg.

Tähtkotta nr.	Pimatalituse		Saadud keskm. pall		Vähe I ja II hindam		M ä r k u s e d				Laboratooriumi andmed			
	Reg. nr.	Nimetus	I hind.	II hind.	I ja II hindam	I hindamisel	I hindamisel	I hindamisel	II hind.	Vähe I ja II hind.	Vee-%	Soola-%	Happe arv	II hind.

I hindamine 12. veebruaril — II hindamine 26. veebruaril 1929 a.

133	324	Puurmanni	12,00	11,66	0,34	rasv.	kibe järeilm.	soolata	3,71	+0,21	14,0	3,50	3,71	+0,21
134	163	Võime	11,83	9,50	2,33	valge	vana, seisn. m.	1,25	3,20	+0,19	13,5	4,09	3,20	+0,11
135	337	Vaim. Koit	11,83	11,66	0,17		tuim	soolata	4,20	+0,11	15,0	3,01	4,20	+0,11
136	43	Rutikvere	12,00	12,00	—			"	3,52	+0,09	14,4	3,52	3,51	+0,01
137	228	Rüdaaja	11,50	10,66	0,84	kibe järeilm.	sama viga	1,36	4,39	+0,01	14,0	4,40	4,39	+0,01
138	298	Suru	11,83	10,16	1,67	"	vana, seisn. m.	0,75	3,87	+0,05	14,7	3,92	3,87	+0,05
139	8	Põltsamaa	12,00	10,83	1,17		seisn. m.	0,91	3,11	+0,07	14,5	3,11	3,18	+0,07
140	380	V. Rahnoja	12,00	10,00	2,00	kirju, vana m.	kirju, vana m.	1,03	4,89	+0,02	14,2	4,89	4,87	+0,02
141	279	Väimela	12,00	11,16	0,84	tuim, rasv.	tuim, rasv.	0,67	3,30	+0,11	14,1	0,67	3,31	+0,11
142	355	Einmanni	12,00	12,00	—			soolata	2,88	+0,33	15,2	2,88	3,21	+0,33
143	339	Emumäe	12,00	12,00	—			"	3,25	+0,53	14,6	3,25	3,58	+0,53
144	85	Restu	12,00	11,00	1,00	tuim, rasv.	vana m.	14,0	3,30	+0,15	14,0	"	3,30	+0,15
145	244	Kärvna	11,66	9,50	2,16	tuim, rasv.	vana, ebp. m. määrd. r.	11,5	3,40	+0,02	11,5	1,27	3,40	+0,02
146	91	Kastna	11,66	10,16	1,50	"	seisn. m.	14,5	3,70	+0,01	14,5	1,37	3,70	+0,01
147	47	L. Täkkvere	11,16	11,00	0,16	valge, rasv:	sama viga	15,8	2,99	+0,11	15,8	soolata	2,99	+0,11
148	243	Kunda I	11,33	9,83	1,50	puru s., ebp. m.	kibe järeilm.	14,0	3,22	+0,11	14,0	1,27	3,11	+0,11
149	430	H. Tammiku	12,00	11,83	0,17	tuim	tuim	14,9	3,69	+0,17	14,9	0,90	3,52	+0,17
150	162	Sõmerpalu	11,83	11,00	0,83	tuim	seisn. m.	14,1	2,39	+0,32	14,1	0,61	2,39	+0,32
151	121	Penuja	11,83	10,66	1,17	ebp. m.	vana, seisn. m.	15,0	4,03	+0,07	15,0	0,64	4,03	+0,07
152	264	A. Sarja	12,00	11,16	0,84	tuim, rasv.	tuim, rasv.	13,8	3,30	+0,30	13,8	0,82	3,30	+0,30
153	256	Saapaküla	12,00	10,50	1,50	kirju, vana m.	kirju, vana m.	13,3	3,20	+0,20	13,3	0,79	3,20	+0,20
154	262	Väätsa	12,00	11,33	0,67	tuim, rasv.	tuim, rasv.	14,0	3,42	+0,02	14,0	0,46	3,20	+0,02
155	396	V. Jakobi	12,00	11,16	0,84	" "	" "	14,2	3,64	+0,22	14,2	0,62	3,42	+0,22
156	353	Varangu	12,00	10,33	1,67	hall. m.	hall. m.	14,1	3,30	+0,21	14,1	0,37	3,30	+0,21
157	95	Nadalama	12,00	12,00	—	tuim, rasv.	tuim, rasv.	15,4	3,13	+0,21	15,4	soolata	3,13	+0,21
158	94	Kanepi	12,00	11,00	1,00	seisn. m.	seisn. m.	13,2	3,11	+0,09	13,2	0,49	3,11	+0,09
159	147	Koigi	12,00	11,83	0,17	tuim	tuim	14,7	2,68	+0,23	14,7	soolata	2,68	+0,23
160	255	Kadila	12,00	11,83	0,17	sama viga	sama viga	14,4	3,30	+0,10	14,4	0,61	3,30	+0,10
161	257	Kamali	11,16	11,00	0,16	tuim, lv., ebp. m.	tuim, lv., ebp. m.	13,7	4,07	+0,15	13,7	0,26	4,07	+0,15
162	438	Krüdneri	12,00	11,33	0,67	kiüps m.	kiüps m.	15,1	2,60	+0,18	15,1	0,96	2,60	+0,18
163	361	Nissi	11,66	10,50	1,16			13,5	3,39	+0,31	13,5	0,31	3,39	+0,31
164	437	Oonurme	12,00	11,16	0,84			15,4	3,17	+0,22	15,4	0,92	3,17	+0,22

Järelekorra nr.	Püimatituse		Saadud keskm. pall		M ä r k u s e d		Laboratooriumi andmed					
	Reg nr.	Nimetus	I hind.	II hind.	I hindamise	II hindamise	I hindamisel		II hind.		Vähe I ja II hind. arvult kokhta	
							Vee o/o	Soolata o/o	Happe arv	Happe arv		
165	417	Aruküla	12,00	12,00	kibe m.		14,3	soolata	2,72	2,98	+0,26	
166	154	Pärnu	11,50	9,33		vana, ebp. m.	15,5	0,01	3,91	3,80	-0,11	
167	240	Päinurme	12,00	11,00		kibe järelm.	16,3	0,47	3,40	3,40	+0,00	
168	311	Kablaküla	12,00	11,83		rasv.	14,0	soolata	3,75	3,92	+0,17	
169	90	R. Alliku	12,00	11,50		tuim, rasv.	12,5	"	3,71	3,82	+0,11	
170	41	Elistvere	11,83	11,00	rasv.	ebp. m.	13,5	0,60	3,10	3,39	+0,29	
171	270	Kose	12,00	12,00			14,6	soolata	2,90	3,03	+0,13	
172	471	L. Hiekkõnnu	12,00	11,33		ebp. m.	13,6	0,92	2,89	3,28	+0,39	
173	358	L. Nigula	12,00	11,83		tuim	15,4	soolata	3,70	3,80	+0,10	
174	217	Tamne	11,00	9,16	valge, rasv.	hall. m.	14,2	"	2,60	2,80	+0,20	
175	263	Ol. Täaksti	11,66	11,16	tuim	tuim, seisn. m.	15,5	"	3,20	4,40	+0,20	
176	399	Vaimõisa	8,33	7,33	masina õli m.	vana, ebp. m.	12,8	0,52	2,68	2,91	-0,23	
177	61	S. Kärü	12,00	12,00			14,7	soolata	3,62	3,79	+0,17	
178	446	Vaida	12,00	12,00			14,4	"	3,40	3,52	+0,12	
179	33	Rõngu	12,00	11,66		tuim	15,0	"	3,60	3,88	+0,28	
180	36	Kihme	12,00	12,00			15,0	"	3,20	3,30	+0,10	
181	456	Vägeva	12,00	11,50		tuim, rasv.	14,4	0,42	3,60	3,53	-0,07	
182	433	Susiepi	11,83	9,66	ebp. m.	vana, õli m.	14,0	0,76	3,30	3,21	-0,09	
183	68	T. Roela	12,00	12,00			14,6	soolata	3,57	3,41	-0,16	
I hindamine 14. veebruaril — II hindamine 28. veebruaril 1929 a.												
184	261	Kaarli	12,00	12,00			13,0	soolata	4,11	4,30	+0,19	
185	291	Anija	12,00	12,00			14,6	"	3,36	3,50	+0,14	
186	146	Puistu	12,00	11,83		tuim	14,5	0,42	3,12	3,30	+0,18	
187	382	Loo	12,00	11,66		tuim, rasv.	15,4	0,56	3,50	3,60	+0,10	
188	427	Mäetaguse	11,50	10,50	ebp. m.	seisn. m.	14,9	1,17	3,45	3,54	+0,09	
189	306	Türi	12,00	11,50		seisn. järelm.	14,7	0,60	3,59	3,67	+0,08	
190	341	L. Vissivere	11,83	11,00	rasv.	kibe m.	14,5	0,81	3,30	3,59	+0,29	
191	395	Toila	12,00	12,00			16,0	soolata	3,38	3,48	+0,10	
192	440	K. Alatskivi	12,00	12,00			15,0	"	2,90	3,02	+0,12	
193	479	Vaivara	12,00	11,66		vana m.	13,5	"	3,60	3,71	+0,11	
194	50	T. Visusi	11,50	9,16	tuim, rasv.	vana, hall. m.	13,6	0,84	4,10	4,30	+0,20	
195	110	Pala	12,00	11,83		tuim, rasv.	15,4	soolata	2,99	3,62	+0,63	
196	235	L. Lokuta	12,00	11,36		seisn. m.	14,8	0,49	4,00	3,70	-0,30	
197	419	Tarvastu	11,83	11,00	ebp. m.	kibe järelm.	13,8	0,61	3,52	3,89	+0,37	
198	468	Võidula	12,00	11,50		"	14,5	0,60	4,13	4,48	+0,35	

199	81	P. Kalana	11,83	10,50	1,33	ebp. m.	rabe, ebp. vana m.	14,9	0,73	3,11	+0,10
200	35	Sinealiku	11,00	8,66	2,34	kibe sool, värvü tk. s.	sama viga + vana, seisn. m.	15,3	2,00	3,50	+0,01
201	476	Käru	11,33	10,50	0,83	ebp. m.	seisn. m.	14,0	0,65	3,69	+0,09
202	51	Nõva	11,00	10,33	0,67	valge, klaar r.	sama viga	13,5	0,75	2,90	+0,21
203	360	T. Mõnaste	11,50	10,83	0,67	seisn. piima m.	" m.	14,0	0,58	3,33	+0,33
204	181	Kaagjärve	12,00	11,50	0,50		seisn. m.	15,0	0,83	3,48	+0,09
205	308	Kolu	12,00	10,16	1,84		vana, ebp. m.	14,0	0,89	3,78	+0,04
206	322	Sõmeru	9,00	8,66	0,34	mr., vana, hall. m.	joonel., vana, kibe, hall. m.	13,0	0,62	3,28	+0,42
207	251	Särghaua	12,00	11,33	0,67	ebp. m.	seisn. m.	15,5	0,75	2,82	+0,17
208	460	Tapa	11,83	10,33	1,50		vana m.	14,3	0,40	4,11	+0,09
209	381	Kiitu	12,00	11,00	1,00		seisn. m.	14,3	0,57	3,40	+0,18
210	439	Pubja	12,00	12,00	—		seisn. m.	15,3	soolata	4,30	+0,19
211	297	R. Võhandu	12,00	11,36	0,64		"	14,2	0,32	2,00	+0,28
212	432	K. Vigala	12,00	11,33	0,67	valge, rasv.	väne seisn. m.	14,6	0,36	3,69	+0,02
213	216	H. Kabala	11,33	11,00	0,33	ebp. m.	kibe järelm.	14,2	soolata	3,52	+0,05
214	422	Saare	11,66	10,00	1,66		"	15,7	1,09	4,13	+0,08
215	62	Leedimäe	12,00	10,66	1,34		"	14,0	0,66	2,76	+0,16
216	443	Pahlka	12,00	11,20	0,80		vana, seisn. m.	14,6	0,87	3,41	+0,12
217	478	Soosaare	11,00	9,66	1,34	valge, ebp. hapu, r.	ebp. vana, hapu	14,0	0,49	2,80	+0,19
218	420	Leevaku	12,00	11,33	0,67		määrdiv, rasva m.	14,8	0,70	2,72	+0,08
219	475	Valgu	12,00	11,16	0,84		ebp. m.	14,1	0,75	3,81	+0,12
220	283	Varbola	12,00	12,00	—			15,3	soolata	2,93	+0,27

I hindamine 15. veebruaril — II hindamine 1. märtsil 1929 a.

221	273	Tõstamaa	12,00	12,00	—		seisn. lõhn ja m.	15,3	soolata	3,00	+0,13
222	158	U. Tänasilma	12,00	11,00	1,00			14,3	0,80	4,21	+0,09
223	258	Varbevere	12,00	12,00	—		ebp. m.	14,1	soolata	3,28	+0,13
224	208	Kungla	12,00	11,33	0,67		ebp. seisn. m.	15,8	0,75	3,33	+0,30
225	351	Varbla	12,00	11,00	1,00		ebp. hapu, rasv.	15,5	1,01	3,50	+0,10
226	333	U. Saaluse	11,66	10,16	1,50	lv., tuim	sama viga + seisn. m.	13,5	0,23	2,82	+0,05
227	356	Kahkva	11,16	10,33	0,83	koll. tp. sees		15,3	0,79	2,79	+0,16
228	470	Kohala	12,00	12,00	—		ebp. vana m. r.	15,4	soolata	2,59	+0,06
229	450	Avinurme	11,83	9,83	2,00	rasv.	ebp. kääri. hapu	11,9	1,02	3,22	+0,26
230	462	Piirsalu	11,33	10,16	1,17	rabe	vana m.	13,6	0,37	2,78	+0,14
231	282	Põide	11,66	10,33	1,33	rasv., tuim	terav hapu	13,7	0,80	3,00	+0,15
232	407	Ellamaa	12,00	11,66	0,34	ebp. m.	kibe järelm.	15,3	soolata	3,70	+0,13
233	391	Viitina	11,66	10,33	1,33		kirju, vana, klaar r.	14,6	0,40	2,50	+0,08
234	448	V. Roela	12,00	12,00	—	rabe, valge, r.	vana, kibe m.	15,7	soolata	3,54	+0,16
235	354	Tudolinna	11,00	9,33	1,67	seisn. m.	ebp. seisn. m.	13,9	0,83	5,35	+0,12
236	77	Mõniste	11,16	9,83	1,33		sama viga + ebp. seisn. m.	13,8	0,60	3,12	+0,25
237	444	V. Kihlepa	12,00	10,66	1,34	kibe sool.	seisn. m., terav hapu	13,0	0,74	3,77	+0,06
238	159	Suurejõe	11,50	10,00	1,50	rabe, valge		15,0	2,29	4,28	+0,21
239	428	Isaku	12,00	10,16	1,84			15,6	0,40	3,50	+0,40
240	386	Paadremaa	11,50	11,16	0,34			15,5	0,52	3,87	+0,11

Järekkorra nr.	Püimatlituse		Saadud kesk. pall		Vahe I ja II hindam.		M ä r k u s e d		Laboratooriumi andmed			
	Rag n	Nimetus	I hind.	II hind.	I hindamisel	II hindamisel	I hindamisel		II hindamisel		Vahe I ja II hind	hap-arvu kohta
							Vee %	Soola %	Happe arv a.v.	Happe arv		

I hindamine 19. veebruaril — II hindamine 5. märtsil 1929 a.

241	59	K. Kioma	12,00	9,50	2,50				13,8	0,12	3,23	3,70	+0,47
242	103	I aupa	12,00	10,00	2,00	vana, ebp. I. ja m.			15,1	0,50	3,80	3,87	+0,07
243	316	Vahastu	12,00	11,33	0,67	vähe seisn. m.			13,5	soolata	4,32	4,48	+0,16
244	343	Tõuste	11,16	10,50	0,66	mr., rabe			17,1	0,15	4,43	4,62	+0,19
245	418	Kildu	12,00	10,66	1,34	seisn. järeilm.			15,2	1,18	4,20	4,07	+0,13
246	267	Ollepa	12,00	8,50	3,50	käärind hapu			14,8	soolata	4,18	4,31	+0,13
247	359	Vasta	9,00	7,00	2,00	ebp. vana m.			12,8	0,41	1,80	1,95	+0,15
248	124	Risa	9,33	4,66	4,67	vana, ebp. I. ja m.			14,7	soolata	2,90	4,90	+2,00
249	148	Kärnu	12,00	8,33	3,67	vana lõhn ja m.			13,8	"	3,20	3,37	+0,17
250	234	Kamari	11,50	8,00	3,50	kibe järeilm.			15,0	soolata	3,90	4,10	+0,20
251	461	Kavastu	11,83	10,83	1,00	vana, ebp. m.			13,0	0,01	4,17	4,20	+0,03
252	370	Antsla II	12,00	8,00	4,00	seisn. lõhn ja m.			12,1	0,89	3,60	3,61	+0,01
253	266	Tüütsmanni	12,00	10,83	1,17	vana m.			14,2	0,55	3,90	3,60	-0,30
254	210	Kokora	11,83	10,33	1,50	hall. m.			14,4	0,47	4,19	4,20	+0,01
255	411	Kadrina	11,00	10,16	0,84	seisn. m.			14,0	soolata	3,51	3,53	+0,02
256	367	A. Sikeldi	12,00	11,83	0,17	rasv., kibe sool.			13,4	0,85	3,10	3,20	+0,10
257	60	Mustla	11,50	10,16	1,34	tuim			14,6	soolata	3,89	3,84	-0,05
258	467	Keila	12,00	11,83	0,17	rasv., kibe m.			15,1	2,01	3,51	3,46	-0,05
259	161	Otepää	11,83	10,16	1,67	sama viga			15,4	0,70	4,19	4,22	+0,03
260	292	Rõuge	11,83	10,83	1,00	õli m.			14,0	0,73	3,72	3,79	+0,07
261	145	S. Kõpu	12,00	10,00	2,00								

I hindamine 23. veebruaril — II hindamine 8. märtsil 1929. a.

262	385	Massu	12,00	11,16	0,84	tuim, rasv.			15,8	0,45	3,40	3,35	-0,05
263	426	V. Massu	12,00	12,00	—	ebp. m.			13,3	soolata	3,90	3,89	-0,01
264	435	Kadjaste	12,00	11,16	0,84	sama viga			14,9	1,08	3,67	3,68	+0,01
265	436	Kääpa	11,33	11,33	—	"			15,3	soolata	2,82	3,12	+0,30
266	431	Mõisamaa	11,33	11,16	0,17	vana, ebp. käär. I. ja m.			15,1	0,20	5,21	5,31	+0,10
267	233	Perila	12,00	8,33	3,67	vana, käär. I. ja m.			15,4	0,42	1,90	2,10	+0,20
268	335	Kaarepere	12,00	9,33	2,67	vana, käär. I. ja m.			12,0	0,47	2,58	2,90	+0,32
269	150	Kiltsi	11,33	9,33	2,00	ebp. m.			14,8	1,51	2,81	2,90	+0,09
270	327	M. Mäeküla	11,33	11,00	0,33	sama viga			16,3	soolata	2,60	2,70	+0,10
271	329	Pikevere	12,00	11,83	0,17	tuim			15,0	"	3,10	3,09	-0,01
272	116	Koeru	11,66	9,66	2,00	vana, kibe m.			14,1	1,26	3,20	3,00	-0,20
273	348	Hageri	11,66	10,50	1,16	seisn. m.			14,0	0,82	4,03	3,90	-0,13

I hindamine 26. veebruaril — II hindamine 12. märtsil 1929 a.

274	276	Meremäe	11,66	11,16	0,50	lv.	tuim, rasv., lv.	15,4	0,36	2,68	3,40	+0,72
275	295	Krabi	10,83	10,00	0,83	tuim, rasv.	klauar, vana, rasv.	12,6	0,31	2,90	3,08	+0,18
276	38	Uue Antsla	12,00	11,66	0,34	tuim, ebp. hapu	tuim, ebp. hapu	16,8	soolata	4,10	4,12	+0,02

I hindamine 28. veebruaril — II hindamine 14. märtsil 1929. a.

277	200	Alavere	12,00	12,00	—			14,6	soolata	2,81	3,01	+0,20
278	429	A. Lindi	12,00	12,00	—			14,1	"	4,48	4,40	-0,08

Kokkuvõetult on kahe hindamise kõikumised järgmised:

Ilma vaheta	68	piimatalitust	24,46	0/0
0,00—0,50	51	"	18,34	0/0
0,50—1,00	72	"	25,90	0/0
1,00—1,50	41	"	14,75	0/0
1,50—2,00	21	"	7,55	0/0
2,00—2,50	15	"	5,40	0/0
2,50—3,00	3	"	1,08	0/0
3,00—3,50	—	"	—	
3,50—4,00	5	"	1,80	0/0
4,00—4,50	1	"	0,36	0/0
Üle 4,50	1	"	0,36	0/0
Kokku	278	piimatalitust	100,00	0/0

Õiendus: Käesolevas numbris lhk. 10 pealt kolmandas reas on eksikombel trükitud 267 A. Sikeldi, peab olema 367.

Kontrolljaam.

Eesti väljaveo või analüüside andmed.

Järgkorra nr. nr.	Registree- rimise nr. nr.	Piimatalituse nimetus	Analüüsi tegemise aeg	A n d m e d		
				Vee %o	Reichert- Meissli arv	Refraktsioon 40° C.
Jaauar 1929 a.						
1	26	Kasari „Estonia“	8. I.	14,8	23,43	43,12
2	270	Kose	„	14,2	25,85	43,35
3	395	Toila	„	14,8	26,29	43,10
4	354	Tudolinna	„	12,0	26,73	43,00
5	136	Vana-Kuuste	„	13,6	24,75	42,40
6	235	Lelle-Lokuta	„	14,3	25,74	43,31
7	201	Ardu	„	14,4	24,47	43,23
8	340	Kehtna	„	14,5	24,42	43,30
9	9	Kolga-Jaani	„	14,4	27,53	42,60
10	262	Väätsa	„	15,3	25,90	43,20
11	322	Sõmeru	„	11,5	23,21	43,61
12	467	Keila	11. I.	15,5	27,00	42,96
13	430	Tammiku	„	13,6	23,98	43,23
14	408	Sipa	„	15,2	25,30	43,09
15	462	Piirsalu	„	14,5	24,53	43,24
16	468	Võidula	„	14,0	23,92	43,40
17	410	Kädva	„	15,7	24,09	43,29
18	358	Lääne-Nigula	„	14,1	25,02	42,73
19	382	Loo	18. I.	14,7	27,50	42,50
20	252	O.-ü. „Tartu“	„	14,4	26,84	42,59
21	291	Anija	21. I.	14,0	25,08	43,08
22	200	Alavere	„	13,5	—	43,34
23	175	Udeva	„	16,2	24,97	43,48
24	149	Kärgula	„	15,2	24,64	43,25
25	94	Kanepi	„	14,4	25,30	43,68
26	391	Viitina	„	13,4	24,97	44,38
27	121	Penuja	„	13,7	22,88	43,40
28	170	Uue-Kariste	„	15,1	25,08	43,37
29	240	Päinurme	„	15,8	24,47	43,60
30	147	Koigi	„	15,3	24,64	43,48
31	77	Mõniste	„	13,8	23,36	43,70
32	171	Jõgeveste	„	15,0	23,76	43,51
33	143	Lepasaare	„	14,8	23,98	43,29
34	108	Esna	22. I.	15,5	23,76	43,45
35	31	Vaimastvere	„	14,8	23,87	43,40
36	63	Maksa	„	14,4	24,97	42,74
37	241	Kärevere	„	13,6	24,42	43,04
38	145	Suure-Kõpu	„	15,5	22,22	43,42
39	29	Villevere	24. I.	14,0	23,10	43,32
40	251	Särghaua	„	13,8	26,40	42,33
Minimum				11,5	22,22	42,33
Keskmine				14,43	24,83	43,21
Maksimum				16,2	27,53	44,38

Eesti väljaveo või analüüside andmed.

Järjekorra nr. nr. Current Number Laufende N. N.	Piimatalituse nimi Name of the Dairy Bezeichnung der Molkerei	Analüüsi tegemise aeg Date of investigation Datum der Untersuchung	Andmed — Resulte of the analysis — Resultate der Analysen					Pastöriseerimise kontroll (Rothenfusser'i ja Storch'i järele võis määratud) Control of the pasteurization (The butter was analysed by the Rothenfusser and Storch method) Kontrolle der Pasteurisierung (Die Butter wurde nach Rothenfusser u. Storch untersucht)	Reichert-Meissli arv Reich.-Meissl. Norm- Zahl	Refraktsioon 40° C. Refraction 40° C.
			Vee % % of water	Soola % % of salt	Rasva % % of fats	Fettgehalt in %	Reichert-Meissl. Zahl			
Märts 1929 a.										
1	Helme	4. III.	15,9	0,80	82,0	Roth. St. } värvita	24,97	43,26		
2	Põltsamaa	"	15,2	0,88	83,0	Roth. St. } värvita	25,24	43,03		
3	Laatre	"	14,0	0,37	84,0	Roth. St. } värvita õige vähe hall sinakas	25,63	43,20		
4	Vastseliina	"	14,0	0,78	83,5	Roth. St. } värvita	26,18	43,21		
5	Võhma	6. III.	15,5	soolata	83,2	Roth. St. } värvita	26,67	43,00		
6	Rakvere	"	15,0	soolata	83,5	Roth. St. } värvita	25,66	43,10		
7	Viljandi	"	14,8	soolata	84,0	Roth. St. } värvita	25,41	42,80		
8	Ambla	"	14,8	1,66	83,0	Roth. St. } värvita	24,98	43,42		
9	Vihula	7. III.	14,5	soolata	84,0	Roth. St. } värvita	26,95	43,11		
10	Palamuse	"	15,0	0,96	82,5	Roth. St. } värvita	26,23	43,10		
11	Leebiku	"	14,8	soolata	84,0	Roth. St. } värvita	25,88	43,00		
12	Laius-Tähkvere	"	15,5	1,23	82,5	Roth. St. } värvita	23,87	43,78		
13	Sinealliku	"	16,2	1,12	81,0	Roth. St. } värvita	26,18	43,10		
14	Kärstna	"	14,2	1,20	83,0	Roth. St. } värvita	26,46	43,11		
15	Tõhela	8. III.	13,5	1,48	84,0	Roth. St. } värvita	25,76	42,74		
16	Oiu	"	15,3	soolata	84,0	Roth. St. } värvita	25,49	42,25		
17	Elva	"	14,9	soolata	84,0	Roth. St. } värvita	24,86	42,69		
18	Nurmekunda	"	15,4	soolata	84,0	Roth. St. } värvita	25,96	43,20		
19	Äksi	"	15,0	soolata	83,5	Roth. St. } värvita	25,08	43,39		
20	Kesk-Alatskivi	11. III.	13,0	soolata	85,0	Roth. St. } värvita	26,29	42,88		
21	Kullamaa	"	14,8	soolata	84,0	Roth. St. } värvita	25,63	42,70		
22	Tori-Jõesuu	"	14,3	1,03	84,0	Roth. St. } värvita	25,41	43,15		
23	Järva-Jaani	12. III.	15,5	soolata	83,0	Roth. St. } värvita	24,97	43,59		
24	Linnamäe	13. III.	14,0	0,77	84,0	Roth. St. } värvita	23,87	43,21		
25	Räpina	14. III.	14,4	soolata	84,0	Roth. St. } värvita	24,64	43,45		
		Minim.	13,0	0,37	81,0		23,87	42,25		
		Kesk.	14,78	1,02	83,46		25,53	43,09		
		Maks.	16,2	1,66	85,0		26,95	43,78		